

**D I A N A
A L Z N E R**

ILUZIA

BIBLIOTECA
ALEPH

PAVCON

ILUZIA

C

S

F

203

Diana Alzner
ILUZIA

© 2023, Diana Alzner

© 2023, Editura PAVCON

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ALZNER, DIANA

Iluzia / Diana Alzner. - București: Pavcon, 2023

ISBN 978-606-9625-61-3

821.135.1

Comenzi:

Editura PAVCON, tel.:

031-100.80.70

0723.26.90.40

office@pavcon.ro

www.pavcon.ro

Această lucrare nu poate fi reprodusă, parțial sau integral, fără acordul scris al deținătorului de copyright.

Coperta: **George Ionescu**

Editor: **Constantin Pavel**

ISBN 978-606-9625-61-3

DIANA ALZNER

ILUZIA

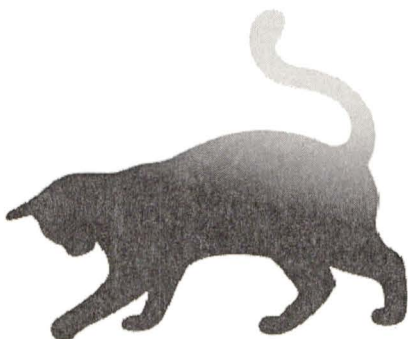
Editura PAVCON
București, România, 2023

Completează-ți *Colecția Science-Fiction* cu:

1944 Ein Freak - F. Purluca • **4 nuvele fantastice** - I.L. Caragiale • **A doua Lună a Pământului** - M.L. Goga • **Adam** - D. Botgros • **Alte istorii interzise** - O. Petcu • **Amintirile unui sefist part-time** - V. Bugariu • **Antologiile CSF** • **Apocalipsa după Darwin** - G. Lazăr • **Apophis** - F. Haidamac • **Aripile Albastre** - A. Borlan • **Artefactul** - M.L. Goga • **Artificial** - Cornel Bălan • **Aurul beznei** - C. Ghidoveanu • **Avatarii faraonului Tla** - M. Eminescu & A. Cărășel • **Blestemul celor patru fantome** - F. Purluca • **București 2058** - R. Grant • **Călărețul, mâna, calul** - O. Petcu • **Can și Ideea** - V. Martin • **Casa din altă viață** - M. Pospai • **Casa fără cărți** - R. Bretin • **Castelul** - A. Antonie • **Catedrala lingurilor** - P. Tofilescu • **Bacteria nemuririi** - A. Cărășel • **Cârligul spațial** - A. Cărășel • **Poarta mânturii** - A. Cărășel • **Cealaltă regină** - A. Trușcă • **Cetiți-le noaptea** - I. Minulescu • **Cineanimația SF** - B. Mihăilescu • **Colivia sufletelor** - B. Velimirovici • **Colivia umbrelor** - B. Velimirovici • **Confesiunile Omului-câine** - F. Giurcă • **Conspirația apei** - C. Murgan • **Cumulonimbus pe cerul Atlantidei** - A. Cărășel • **Curtezana onestă și astrologul** - V. Bugariu • **De ce tac civilizațiile extraterestre** - D. Farcaș • **De la biți la extraterestri** - D. Farcaș • **Decadența sufletelor noastre** - C. Murgan • **Deocamdată... enigme** - D. Apostol • **Dialogul păsărilor** - L. Tarko • **Dicționar de enigme și mistere** - A. Cărășel • **Dincolo de gratiile coliviei** - B. Velimirovici • **Dinosauria** - D. Apostol • **Dragonul fără aripi** - S. Someșan • **Drum mortal spre Tijuana** - S. Nină • **Efectul Metamorphis** - F. Giurcă • **Egal cu tine însuși** - V. Martin • **Elisa** - R. Gion • **Elogiu muncii de partid** - V. Martin • **Erezia egumenului Glicherie** - D. Ninoiu • **Europa BD** - D. Niță • **Extra-terestrul** - C. Pavel • **Fantazio blues** - F. Giurcă • **Fiara** - M.L. Goga • **Forțe ale Naturii** - D. Faur • **Glykon** - F. Giurcă • **Iarna Păscălierului** - D. Ninoiu • **Imaginarium** - A. Cărășel • **În anul 4000 sau o călătorie la Venus** - V. Anestin • **Incidentul Indira** - A. Borlan • **Incredibila aventură a cuviosului Achim** - D. Ninoiu • **Insula pescărușilor** - M.L. Goga • **Întoarcerea vrăjitorului** - A.V. Mircea • **Între lumi** - A.V. Mircea • **Întunericul de mâine** - R. Gion • **Învățătorul** - M.L. Goga • **Scurtă istorie a viitorului aristotelic** - A. Cărășel • **Steaua fulgurantă** - A. Cărășel • **Saurianul de metan** - A. Cărășel • **Omul cu masca de Cobalt** - A. Cărășel • **Nova Sol** - A. Cărășel • **Criza Antropos** - A. Cărășel • **Lumi întrepătrunse** - M. Grecu • **Lupi și mere stricate** - P. Tofilescu • **Magic Drago** - A. Cărășel • **Manuscrisul episcopului Petronius** - D. Ninoiu • **Marea Spirală așteaptă** - D. Farcaș • **Marginea curcubeului** - A. Cărășel • **Mercenarii** - F. Purluca • **Metamorfoza** - P. Racolța • **Minunatele prisme antice** - L. Tarko • **Minunile Sf. Sisoe** - G. Topârceanu & A. Cărășel • **Monede de sticlă** - V. Martin • **Nebunul alb** - A. Trușcă • **Nerecurgerea la forță...** - O. Vitan • **Nihil Sine Bacteria!** - F. Purluca • **Noapte cu vampir și steag** - M.L. Goga • **Noaptea orașului ilustrat** - V. Martin • **Noopali** - C. Cârstoiu •

„Fiecare avem propria iluzie despre adevăr.”

Dan Stoica

I

SÂMBURE DE LUMINĂ

Este ciudat ce lucruri se pot petrece în mintea unei făpturi disperate. Ce munți se prăbușesc, ce prăpăstii se cascadează, ce monștri ies din adâncuri! Harari se simțea încolțită, chiar dacă nu s-ar fi referit la ea însăși tocmai în acești termeni. Se privi în oglinda din toaleta restaurantului. Îi strălucea nasul și expresia din ochii ei aducea cu privirea unui câine certat de stăpân. Se țină de marginea chiuvetei încercând să-și stăpânească tremurul mâinilor. Inspiră adânc. Când primise mailul de la Yuval avusese un simțământ ciudat, că stă agățată de-un cârlig ca o carcasă de animal într-un abator de pe vremuri și poate că ar fi fost mai bine să asculte de această senzație. Dar sentimentele vechi sunt greu de scos din rădăcini ori ea, cândva, o iubise pe Yuval. Extrase din poșetă pudriera și se pensulă pe nas și pe pomeți. Își șterse rujul cu un șervețel demachiant și aplică un strat nou. Pe tot parcursul primei întâlniri discutaseră agreabil, ce bine arăți, ce mai știi de cutare, dar azi erau deja la a doua revedere, iar Harari nu era

persoana care să se lase înșelată de căldura din vocea fostei iubite. Momentul explicațiilor era iminent. Și ea va trebui să facă față situației. Încercă să zâmbească propriei imagini din oglindă. Până la urmă, să reînnoade legătura cu Yuval ar fi fost un fapt nesperat. Curaj, o să fie bine, își zise și părăsi toaleta cu senzația incomodă că rochia ei din material lucios nu se potrivea cu eleganța rafinată a localului unde fusese invitată să ia masa.

— Am comandat gin și pentru tine, sper că nu ți-ai schimbat gusturile... — o întâmpină Yuval cu un zâmbet periculos ca o pojghiță subțire de gheață.

— Pentru tine, șopti Harari un toast, cu stângăcie. Ar fi vrut să-i poată spune fostei sale iubite că de fapt nimic nu se schimbase, că tot ceea ce-i plăcuse cândva îi mai plăcea și acum... dar n-ar fi sunat asta ca o declarație? N-ar fi sunat ca o rugămintă de a fi iertată?

— Mai scrii? o întreabă Yuval punând încet paharul pe masă.

— Rar de tot. Într-o vreme am publicat pe net o critică pentru copii...

— Ai renunțat la poezie, constată cu amărăciune Yuval. Știi că ani de zile am căutat numele tău pe site-uri literare?

— N-am mai avut timp, nici dispoziție pentru scris. Să scrii poezie înseamnă să stai la pândă, nemișcat, așteptând să se tulbure apele.

— Și totuși, există o pagină pe Myrobiblion care îți poartă numele și unde sunt publicate zece poezii scrise de tine.

— Nu te cred! Cum? N-am știut. Ce surpriză!

Yuval savură emoția prietenei sale. O privea cu aerul unei mame înțelepte care așteaptă ca odrasla ei să priceapă că a greșit, să-și învețe lecția și să se corecteze singură. În ciuda celor douăzeci și opt de ani, Harari era aceeași păpușă aparent naivă cum fusese și pe vremea studenției. Părul blond și ochii albaștri, înguști ca două pietre de safir, ar fi putut induce în eroare ușor pe cineva mai puțin versat decât Yuval. Ea însă știa că Harari era un obiect prețios și interesant, o ființă complicată, puțin egoistă, vanitoasă, talentată și rezistentă. O balanță nehotărâtă, dar nu într-un tot superficială. Da, era interesant să o urmărești în procesele ei mentale. S-o urmărești chinându-se să se decidă asupra unor chestiuni. S-o pui în fața unei alegeri. Nu așa se despărțiseră ele? Yuval se încruntă amintindu-și. Nu crezuse că mititica asta dulce ar putea să se întoarcă împotriva ei, s-o părăsească.

— Am să comand o bucată de carne pentru tine, zise Yuval luând meniul.

— O, nu, mulțumesc, cred că am atins limita disponibilă pentru mine în această lună.

— E-n regulă, o comand pentru mine, o mănânci tu. Ești palidă. Creierul tău are nevoie de proteine de calitate. Cum vrei să crezi altfel?

— Spune-mi, te rog, adevărul: știi în ce fel au ajuns să fie publicate poeziile mele?

— Nu era suficient ca editorul să le citească? Ți-am spus de atâtea ori, ai încredere în scrisul tău.

— Acum și mașinăriile pot scrie poezii. Au mare trecere. Publicul cumpără avid emoțiile născocite de circuitele inteligenței artificiale.

— E doar un trend, adică ceva trecător, o asigură Yuval și tăcu lăsând chelnerul să le pună în față farfuriile. Nu știu dacă ești la curent, reluă ea, eu m-am specializat în istoria artei, plecaseși de la universitate pe atunci, adăugă Yuval pe un ton scăzut, așa cum la teatru se reduc luminile când personajele traversează pase nostalgice. Acum lucrez pentru cel mai mare concern, ArtGuard.

Harari sorbi din paharul pus în fața ei. Nici nu mai era gin. Chelnerul schimbase băuturile odată cu meniul. Momentul explicațiilor se apropia. Într-adevăr, ea abandonase studiile și pierduse examenul final. Pierduse și licența. Avea doar o adeverință de absolvire a celor cinci ani și dovada respectivă o califica pentru posturi de secretară, însă la mare concurență cu persoane non-biologice. Pe măsură ce întreprinderile la care lucra se dezvoltau, schimbau personalul disponibil cu inteligențe artificiale. Erau oricând acolo, eficiente, nu protestau pentru orele suplimentare și nu pretindeau mărituri de salariu. Harari era nevoită să

accepte posturi la firme tot mai mici și muncea pentru salariul minim. Cu siguranță că lucrurile ar fi stat altfel dacă ar fi avut o diplomă. Dar ea dăduse cu picioarul la tot, atunci, la finalul facultății. O privi pe Yuval aprinzându-și o țigară și o încercă aceeași fascinație din trecut. Acum, nu mai putea fuma oricine: trebuia să ai un scor social extraordinar pentru ca să ți se permită acest hatâr, de altfel rău privit. Inspiră fumul ei și își aminti de ultimul an de studii. În perioada respectivă, după ce îl cunoscuse pe Noah, simțise dintr-odată că și-a găsit făgașul, că s-a trezit la realitate și că era cazul să încheie jocul copilăresc cu Yuval. Crezuse sincer că și Yuval avea să recunoască deschis că da, ele se jucaseră de-a îndrăgostitele, că fusese o experiență de care aveau să-și amintească amuzate mai târziu, dar... atât. Noah era poetul facultății, textele lui erau deja publicate pe pagini prestigioase, nu era cenaclu care să nu se mândrească cu prezența lui, petrecerile studentești din campus aveau ca punct de atracție promisiunea participării lui și chiar recitaluri, dacă poetul era în toane bune, nu prea băut și nu prea drogat.

La una dintre aceste petreceri Harari se nimeri, din pură întâmplare, lângă amfitrionul serii care îl introduse pe Noah. Volumul muzicii scăzu, apoi melodia se schimbă pe nesimțite în sunet de valuri și peste capetele tuturor zburară pescăruși. Efectele 3D erau

încă o noutate. Noah recită ultima lui creație, pe care Harari încă și acum o știa pe de rost:

Alunecasem în transa dintre lumi, eram un

Meteorit,

Toate cerurile erau cusute unul de altul

Și nu puteam decât să cad, să cad...

Energia vibra muzical,

Tremura în vidul nevid

Iar eu cădeam și cădeam

Printre ceruri cu un strigăt nesfârșit,

Inima mea, nod pulsatil, era

Inima ta,

Eu,

Sâmbure de lumină,

Căutam pântecul tău, mă rostogoleam prin eoni

Lumea mă întâmpina crudă mereu

Praful cosmic strălucitor mă însoțea

Și am visat că sunt

Viu

Am visat că exist

În lumină.

Tăcerea mai dură două secunde până la implozie și publicul aplaudă furtunos, iar poetul, care-și înăbușise un sughiț la ultimul vers, se salvă punând mâna pe blonda cea mai apropiată. Era Harari. Admirația din ochii ei era atât de vie, încât Noah o ciupi fără eleganță. Fata era victimă sigură.

— Știi, scriu și eu poezie, bâigui ea. Felul cum o spusese era obraznic. Ca și cum ea ar fi scris ceva de aceeași valoare ca el.

Poetul ridică o sprânceană și-și strâmbă gura într-o parte ceea ce echivala cu un zâmbet condescendent.

— Zău? făcu el de parcă informația ar fi fost incredibilă. Harari își dădu seama de greșeală și se înroși. Voise să spună că și ea scria, dar că nici nu se apropia măcar de profunzimea și rafinamentul versurilor lui. Ce-ar fi să-mi citești și mie niște versuri, hm, zise el patern și-o apucă de braț, încercând s-o scoată din mijlocul mulțimii care se reîntorsese la hărmălaia de dinaintea recitalului său.

— Acum?

— Nu acum, nu chiar acum, iubito. Hai să mergem la tine.

Harari se gândi la mutra pe care ar fi făcut-o Yuval dacă s-ar fi dus în camera lor cu un bărbat. De fapt, chiar erau puțin certate în seara aceea, așa că Harari plecase la petrecere singură.

— La mine nu se poate, mormăi rușinată.

— Atunci, dă-mi voie să te invit la mine.

Pe când urca în mașina lui, Harari se gândea deja că întinsese coarda și nu era cazul să se răzbune pe iubita ei mergând cu un bărbat. Probabil Yuval avea s-o urască pentru asta. Se va produce o încurcătură ce va genera lacrimi, țipete și neplăceri. Însă nu mai putea da înapoi. Privirile invidioase ale tuturor când plecase cu Noah de mână erau ceva de neprețuit. Ar fi trebuit s-o pună pe gânduri faptul că în ciuda înfățișării chi-

peșe și a faimei care depășea limitele campusului, Noah nu avea o iubită permanentă. Curios, nu?

Din garsoniera lui Noah, ea avea să iasă abia peste un an. Zadarnice au fost rugămințile iubitei sale, Yuval, zadarnice până și vizitele inoportune ale unor foste partenere ale poetului, care a trebuit să se retragă pline de venin, Harari hotărâse să rămână acolo și nimic n-o putea clinti, deși asentimentul lui Noah se manifesta, în cel mai bun caz, printr-o indiferență oarecum batjocoritoare față de decizia ei. „Ce e cu tine, ce-ai pățit?” țipase odată Yuhal pe când venise spășită și pusă pe împăcare necondiționată la ușa prea-detestatului Noah. Ce pățise? Ceva i se întâmplase, era evident, dar Harari nu ar fi putut explica. Parcă i se ridicase un vâl de pe ochi, parcă trăia cu adevărat pentru prima oară.

„Noah eram eu!” își zise Harari în gând sorbind din paharul cu vin și sperând că Yuval nu-i putea citi gândurile pe când își schimba farfuria cu a ei. Bucata de carne era mare, era cât palma și era groasă și succulentă. Nu mai mâncase carne adevărată decât de două ori în viață, dar carnea sintetică avea gust bun și era sigură din punct de vedere bacteriologic. „Noah eram eu, am simțit asta din prima clipă în care m-a îmbrățișat cu adevărat, din prima noapte petrecută cu el.” Repetă ea cu curaj, împingând carnea în farfurie cu dinții furculiței. O trădase pe Yuval, iar acum simțea că mâncând această porție generoasă îl trădează pe

Noah. Dar, așa cum în acea primă noapte cu el și-a învins tot felul de repulsii, era cazul și acum să mănânce carnea, oricât de plină de bacterii ar fi fost. În fond, în dimineața următoare, Harari văzuse că poetul, precum un nufăr, își trăgea seva din locuri pline de jeg, din locuri unde dezordinea devenise haos. Pe birou și pe rafturi, printre pantofi plini de praf tronau cești nespălate în care înflorise mucegaiul, cutii de carton în care fusese mâncare se descompuneau în tăcere, haine murdare acopereau mobilierul și covorul tocit, baia duhnind a canalizare era plină de seringi și pungi de medicamente, în chiuveta înfundată plutea un aparat de ras plin de păr și mucuri de țigări. Dacă el ar fi murmurat și numai un cuvânt de scuză pentru dezastul din casă, Harari ar fi plecat dezgustată. Noah însă fuma netulburat prima țigară a dimineții și contempla peretele cenușiu pe care dansau câteva raze de soare strecurate printre clădiri. Un an de zile a muncit cu toată abnegația ca să-l scoată la lumină pe Noah. Curățase metodic fiecare colț al garsonierei, dezinfectase, zugrăvisse, răcâise jegul depus peste tot, sortase haine și lucruri, aranjase hârtii în dosare, copiasse în calculator poeme sau doar gânduri notate peste tot de Noah, aprovizionase, gătise, făcuse dragoste și conversație, fiind la dispoziția lui în totalitate: un an de zile Harari renunțase la viața ei și-l lăsase pe Noah să trăiască prin ea. Tăie o bucățică de carne și o duse spre gură.

Noah se reabilitase, dar, în același timp un proces secundar avusese loc: pe măsură ce el era tot mai curat, mai aranjat, mai tuns, mai prezent la cursuri și mai absent la petreceri, seva inspirației sale părea să scadă. Poemele se împușinară și se înmulțiră diplomele. Luă examenele restante, absolvi și se înscrise la o specializare în lingvistică. Scorul său era tot mai bun și, la un moment dat, o anunță pe Harari că a acceptat un post la Consiliul Audiovizualului. Urma să se mute în Capitală. Carnea avea gust bun, o textură plăcută și papilele ei gustative cerură de îndată mai mult. Noah îi comunicase rece într-o seară că aventura lor se apropia de sfârșit. Sigur, mai putea rămâne pe acolo o săptămână sau chiar zece zile, ca să-l ajute la împachetat. Noah se realizase, concluzionă Harari mestecând carnea încet. Între timp, Yuval nu stătuse nici ea pe loc, timpul pentru jeli trecuse repede, se concentrase pe studiu. Pe vremea aceea deja colabora cu mari muzee la tot felul de proiecte de conservare și stocare a textelor de pe suport de hârtie. Iar acum, auzi!, lucrează pentru ArtGuard!

— Nu trebuie să-ți faci procese de conștiință, Harari! Nu prea cunosc femei care să fi rezistat celor pe care i-au salvat. De la un punct încolo totul este ușor de înțeles.

— Întotdeauna mi-ai putut citi gândurile. Cum faci?

Yuval surâse cald. Încă se înțelegeau din priviri. Apoi își tamponă buzele cu șervetul de pânză și zâmbetul dispăru ca șters.

— Ceea ce nu înțeleg este cum ai ajuns în punctul acela, draga mea. Cum de-ai lăsat un bărbat să-ți facă lucrurile acelea! Erai cu mine pe atunci, mai știi?

Harari înghiți cu noduri ultimul duminic de carne. Venise momentul de care-i fusese frică.

— Da, eram cu tine și acum regret... zise fără să se gândească la dublul înțeles al cuvintelor sale, dar ceea ce s-a petrecut se mai poate desface?

— Tot ce se poate face se poate și desface. Orice nod. Și, dacă nu se desface, se poate tăia cu sabia, stabili nemiloasă Yuval.

Harari se pomeni pipăindu-și gâtul, apoi apucă paharul de vin și bău două înghițituri mari. Voia să amortească, să poată înfrunta furtuna. Dar Yuval schimbă tonul din nou:

— Ți-a fost dor vreodată de mine? Te-a interesat vreodată ce fac, continuă ea neținând cont de încuviințările repetate ale victimei de dincolo de masă. Știi cât mi-a trebuit să mă repun pe picioare?

Ar fi fost prea mult să spună tot adevărul, ar fi fost o imprudență, așa că Harari alese să rostească ceea ce era sigură că Yuval și-ar fi dorit să audă:

— Bineînțeles! Dar mi-a fost rușine să te caut după un an, când s-a terminat cu Noah și eu... eu eram... eram așa răvășită.

„Răvășită” ar fi trebuit să însemne „însărcinată”, dar Harari nu putuse rosti adjectivul oribil. Încă îi sunau clar în memorie cuvintele fostei iubite care, în anii de început ai relației lor, aproape că întocmise un studiu în care corela creșterea numărului de nașteri cu izbucnirea războaielor. Iar ea, Harari, iată cum se transformase într-un agent al haosului! Realiză cu întârziere că era imposibil ca interlocutoarea ei să nu știe tot. Probabil de aceea o și sunase, știa că va ceda. Și atunci Harari începu să vorbească fără să o mai vadă în fața ei pe Yuval, care sorbea din când în când din pahar și ducea alene țigara la buze. Își fixă privirea spre o zonă unde trecutul ei încă era viu și se întreba dacă nu cumva ceața care învăluia amintirile se datora nu depărtării în timp, ci faptului că trecutul putea fi permanent modificat din prezent...

— De îndată ce i-am spus lui Noah, m-a avertizat că nu e dispus să piardă din scor sau să plătească amenda. Dar pentru că nu aveam bani destui, a trebuit să îi cer Silviei. Știu, știu că nu ți-am spus! Da, aveam un părinte, dar mă rușinam cu ea. Trăia la marginea legalității, o inadaptată. Nu credeam că are bani destui, însă mă gândeam că ar fi acceptat să fie depunctată în locul meu. Am avut un dialog ciudat. Mi s-a părut că era pentru prima oară când se bucura să mă audă. Legătura era proastă, dar a reușit să înțeleagă ce îi cer. M-a întrebat dacă vreau să rămân cu

Noah. Mi-a zis să păstrez copilul, că bărbații sunt mai maleabili când e vorba de un copil.

— E de necrezut! Ai fost cu mine la atâtea manifestații...

— Da, Yuval, și am strigat alături de tine și de toate acele femei „corpul meu, alegerea mea” și „scoate-l afară pe micul ticălos!”, dar până la urmă nu l-am scos afară. Nu știu ce m-a apucat. Silvia s-a dus la pușcărie în locul meu, apoi a prestat muncă în folosul comunității tot restul vieții, pentru că fondurile ei erau insuficiente. În tot acest timp eu m-am mutat în casa ei, nu mai aveam unde să locuiesc. N-ai idee câte gânduri mi-au trecut atunci prin cap. Fiind singură, într-o locuință dărăpănată, în mijlocul pustietății, da, acolo stătea Silvia, într-un fost adăpost pentru animale, în locul acela zic, m-am maturizat mai mult decât în toți anii anteriori.

Harari închise ochii pentru o clipă și revăzu adăpostul unde așteptase venirea pe lume a fiului ei. Mii de furnici electrice îi alergară pe sub piele când își reaminti praful care acoperea suprafețele, mirosurile dubioase care pluteau în aer în acea zonă neacoperită. Două săptămâni strănutase și îi lăcrimaseră ochii. Dar mai chinuitoare decât orice se dovedise a fi deplina și dureroasa singurătate în care trăise câteva luni, abia având mâncare și fiind ruptă de orice contact cu lumea civilizată. Nu știa nici acum ce crezuse, ce-și în-

chipuise... că Noah o va căuta? Că avea să vină într-o elegantă mașină albă s-o ducă la casa lui? El, care nici măcar nu citise un singur vers scris de ea... Nici în prima lor noapte și nici mai târziu. Nu manifestase niciun interes față ea. Tardiv înțelesese ea acest lucru. Și era mult mai ușor să dea vina pe Silvia pentru tot.

— Mă rușinam de Silvia, părintele meu numărul unu, de aceea nu am vorbit niciodată despre ea. Te rog să mă ierți pentru această omisiune! Evitam să merg la locuința ei și de la zece ani am stat numai la cămin și nu am mai trecut deloc pe acasă. Primeam puncte în plus pentru asta, îmi rotunjeam media școlară. Dar această persoană exista și, când m-am simțit pusă la zid, am apelat la ea. Trebuia să plătesc amenda și era exorbitantă pentru resursele mele. Noah se oferise să mă ajute doar cu banii de avort. Silvia însă mi-a pus altă condiție: avea să-și asume toate consecințele în locul meu dacă păstram copilul. Sigur că i-am explicat că, în baza noii legislații, dacă păstram copilul, după naștere eram obligată la sterilizare. A avut două argumente cu care m-a convins: că probabil nu voi avea niciodată bani să plătesc taxa de procreație în mod legal și că existența copilului l-ar putea determina pe Noah să se întoarcă la mine.

Harari înregistră cu coada ochiului pufnetul plictisit care eliberă dintre buzele prietenei sale un mic rotocol de fum.

— Nu te supăra, Yuval, așa stăteau lucrurile pe atunci. Acum nici nu vreau să mai aud de Noah, crede-mă.

Harari realizează că învârtea o linguriță într-o ceașcă de capucino. Spuma dispăruse. De când repeta mecanic gestul? Așeză încet lingurița pe farfurioară conștientă că Yuval o privește necruțător.

— Ăsta a fost concursul de împrejurări în care a venit pe lume Mihai... Mi-a fost foarte greu și nu l-aș fi putut crește fără Silvia. L-am lăsat la ea în primii ani, apoi definitiv, văzând că Noah nu era interesat de copil. Silvia a trebuit să se conecteze la internet pentru ca Mihai să poată urma școala, dar și pentru ca ea să poată lucra.

— Îngrozitor!

— Da, ți-am spus, o zonă limitrofă, aproape dincolo, în sălbăticie. Din păcate, tot a trebuit să îl aduc acasă până la urmă, sublinie Harari, nesigură în legătură cu remarca femeii de lângă ea. Silvia primise notificarea de eutanasiere, avea doar cincizeci și cinci de ani, dar pierduse din punctaj din cauza amenzii. Am avut ceva bătăi de cap și cu treaba asta, am traversat un labirint birocratic până am reușit să scap de impozitele aferente proprietății care îmi revenea drept moștenire. Crezi că funcționarii IA sunt logici? Te înșeli! Mihai a fost foarte afectat de dispariția Silviei. Este foarte inteligent și foarte sensibil pentru vârsta lui...

— Ca orice animăluț încă nedeplin dezvoltat, surâse Yuval. Ce să înțeleagă la șase ani și zece luni?

— Chiar atâta are! Cum de știi?

— Era ușor de calculat, mormăi Yuval strivind ți-gara în scrumieră.

Mihai știa să se strecoare prin pustietatea orașului. Nu încerca să se ascundă, dimpotrivă, zâmbea spre toate camerele de supraveghere, nu ocolea roboții-polițiști, nu mergea pe străduțe lăturalnice. Își imagina că toate Mașinăriile cu care interacționa îl cunoșteau deja: oh, ăsta e puștiul care merge singur în magazinele cu antichități, e acela care privește mostre de plante în parcul Zăvoi până la închidere și, da, e chiar el, acela care a ieșit de trei ori în zona sălbatică pentru temele școlare, lăsați-l să treacă, e un ciudat înzestrat, are doar părintele 1, locuiește pe strada Jobs, în căminul rezidențial patru, apartamentul nouă, are șase ani și zece luni, frecventează în Metavers școala numărul doi, măsoară un metru treizeci și are douăzeci și cinci de kilograme, grupa de sânge AB cu RH negativ, nu-și închide telefonul și se întoarce mereu la ora indicată, dați-i verde, liber.

Lângă trunchiul de con al clădirii ce adăpostea administrația regiunii se întâlnește cu Fisco, un robot-

câine care-și făcea veacul prin zonă și cu care mai interacționase. Mihai bănuia că micul IA se sustrăsese cumva ultimei revizii, altfel ar fi ajuns de mult la reciclare, însă avusese îndeajuns tact să nu aducă vorba despre acest amănunt. Deși cam perimat, Fisco încă dispunea de talente care îi puteau fi de folos, cum ar fi bruierea camerelor de luat vederi, resetarea orei la ceasul digital de la purtător și chiar obținerea unor cumpărături mărunte fără credit. Totul în schimbul unui dram de atenție de care fierătania mică părea să se bucure grozav:

— Salut, Fisco, putem vorbi? Bagă niște distorsiuni, vreau să-ți spun ceva.

Modelul învechit dispunea de un vocabular extrem de redus, doar câteva fraze standard, și fusese proiectat fără coadă, ceea ce, considera Mihai, fusese o greșeală din punct de vedere al comunicării.

— Ascultă, continuă Mihai, trebuie să ies după câteva plante sus, pe dealul Capela. Am primit ca temă la școală să studiez câteva umbelifere și să proiectez modele de îmbunătățire a capacităților de adaptare la un mediu arid. La ornitologie trebuie să aduc un film cu un caprimulg. E o pasăre sfioasă, mă tem că va dura ceva până să o găsesc. Vii cu mine? Mi-ar prinde bine o ecranare de-o oră, două...

Fisco se lăsă pe labele din spate într-o poziție ce sugera că meditează la propunere, apoi lansă cu o voce hârșită:

— Urcați în mijlocul de transport fără să opuneți rezistență!

— Mulțumesc, prietene, știam că mă pot baza pe tine, îl mângâie băiatul pe creștetul metalic, între cele două urechi zgâriate și puțin ruginite. Dacă stai de pază la intrare, mă pot duce în zona sălbatică să pândesc pasărea. E o pasăre crepusculară, vânează insecte. Și îți promit că îți mai aduc o baterie!

Camerele de supraveghere îi priveau, dar, însoțit de un câine-robot, copilul nu mai părea suspect. Cei doi înaintară pe partea însorită a bulevardului Principal până la intersecția cu strada Capela. Acolo o cotiră la dreapta, spre deal și spre pădurea ce fremăta în depărtare.

— Harari, sunt sigură că înțelegi de ce am dorit să ne revedem. Te rog, nu mă întrerupe, am nevoie de curaj să spun ceea ce am de spus... Uite, în ciuda oricăror realizări, am ajuns în situația în care vieții mele îi lipsește un element esențial. Această lipsă zădărnicește totul. Nu îți ascund că am încercat să-mi refac viața alături de alte persoane, dar, cu cât cunoșteam mai multe, cu atât îmi dădeam seama de unicitatea ta. Da, da, te rog, lasă-mă să continui. Hai să comandăm un whisky!

Harari privi chelnerul care le servea și ajunse la concluzia că într-adevăr era un servitor uman. I se părea straniu și înfricoșător că cineva putea să decadă până într-atât! Oare era ceva chiar ieșit din comun? Pe ea însăși cât timp o mai despărțea de un scenariu asemănător? Yuval roti paharul aburit pe șervetul de pânză. Harari se înfioră când îi simți privirile fierbinți aruncate când și când, ca și cum Yuval însăși ar fi fost conștientă de pericolul ca pasiunea dintre ele să re izbucnească violent. După un timp, ea începu să vorbească iar:

— Știi că Organizația LifeBoat stochează ADN uman pe Lună?

— De ce?

— Unii cred că există o amenințare iminentă, dar nu e vorba de asta. Pur și simplu este un fel de siloz, o bancă de semințe. La un moment dat, când călătoriile interplanetare vor fi posibile, roboții vor transporta ADN-ul pe planete prielnice și vor recrea oamenii. Ți-ar plăcea să renaști în altă parte?

— Depinde, făcu Harari prudentă. Era puțin derutată de felul cum Yuval schimbase vorba.

— N-ai vrea să fii nemuritoare? Gândește-te puțin...

— Dacă nu mi-aș aminti cine sunt, ce rost ar avea?

— Conștiința părea ceva volatil, dar nu mai este. Poate fi descărcată într-un calculator și reîncărcată, la

cerere, în creier. Totul poate fi salvat, nu știai? Așa că te întreb încă o dată: ți-ar plăcea să renaști?

— Cred că da... Nu m-am gândit la asta până acum. Dar oare este moral acest lucru? Ne scutește cunoașterea de morală?

— Știința este însăși morala, debită Yuval și o privi ca și cum ar fi ținut-o într-un insectar. Harari, micile noastre nedumeriri etice nu pot opri progresul, mă înțelege? De ce să nu profităm de el? Primește ceea ce vreau să-ți ofer. Există un loc pe care... hai să-l numim „rezervația”. Acolo își creează operele scriitori, pictori, muzicieni, oameni de artă, într-un cuvânt toți cei care fac ceva ce persoanele IA nu pot face cu adevărat.

— Ba da, pot, ți-am spus doar că...

— Nu pot să creeze, Harari. Toate așa zisele lor poeme și cântecele și pânze sunt compilații, nu au nimic original, ci doar șocant. Te rog, ascultă-mă. Rezervația are cinci sute de mii de locuri principale pentru titulari și încă cinci sute de mii secundare, pentru partenerii celor înscriși în program.

Harari avu o mică revelație: Yuval voia să profite de ea, voia să intre în program ca parteneră a ei. Urmau să meargă acolo ținându-se de mână și Yuval avea să spună: iată o poetă, înscrieți-ne pe amândouă.

— Eu sunt deja rezident al rezervației, Harari, zâmbi Yuval condescendent, în timp ce mânuia elegant o mică brichetă de aur cu care își aprinse altă țigară. Zâmbi

din nou și trimise fumul peste capul prietenei sale. Harari era delicioasă când primea un duș rece: întâi sângele îi inunda obrajii, apoi pălea și îi tremurau buzele. Drăguța de ea, zâmbi duios Yuval.

— Extraordinar! reuși ea să îngaime. Compui?

— Eu? Fugi de-aici!

— Atunci?

— Nu pot vorbi despre munca mea, este un proiect clasificat, dar îți pot da un indiciu. Era un basm vechi în care printr-un pocnet de bici castelele se transformau în mere de aur. Să zicem că pot să fac ceva similar. Vibrațiile produse de sunet fac minuni. Nu doar dărâma, cum trâmbițele au dărâmat zidurile Ierihonului, ci pot și reconstitui.

— Uau! Deci în rezervație sunt și oameni de știință, ca tine. Inovatori, vizionari, arhitecți ai viitorului...

— Da, chiar așa, iubita mea. Reiterez: ai vrea să trăiești fără grija morții, fără grija bătrâneții, fără griji materiale, într-un loc paradisiac?

— Cine n-ar vrea, Yuval? Însă nu prea cred că poeții cu zece poezii pe-un site sunt acceptați, redeveni Harari rezonabilă.

— Poți fi acceptată și vei deveni un membru apreciat al acestei comunități selecte, Harari. Deocamdată, vino ca parteneră a mea. Vrei să-mi fii soție?

— Fisco, la picior! Nu te îndepărta, vreau să intru în zona sălbatică tot ca data trecută.

Câinele-robot nu-l ascultă de îndată. Ocoli un arbust pricăjit care spărsese asfaltul, îl adulmecă, apoi ridică piciorul din spate. Mihai își înghiți hohotul de râs. Văzuse în documentare cum făceau câinii adevărați și nu-și putea imagina care programator se distra se introducând un model comportamental fără sens. Sau poate că programatorul fusese un IA? Fisco se așază pe labele din spate și îl privi cu ochii lui electrici.

— Fisco, n-aș vrea să trec pe la poartă, ar însemna să fiu obligat să respect ora de întoarcere. De data asta nu am cum, trebuie să stau mai mult, să aștept până apare caprimulgul. Te rog, vrei să mă treci prin bandă și să ții nodul până mă întorc?

— Prezentați actele la control! se gudură robotul mișcându-și partea posterioară ca și cum ar fi dat dintr-o coadă imaginară.

— Mulțumesc, prietene! Știam că mă pot baza pe tine. Ascultă, Fisco, cred că te-am împlânzit. Am citit o poveste despre un băiat și o vulpe. O să ți-o spun și ție într-o zi, promit. Acum taie banda și așteaptă-mă. Să nu cumva să pleci, că am încurcat-o. Ești prietenul meu, să nu mă lași baltă!

— Sunteți depunctat și arestat! Cuantumul amenzii vi se va comunica ulterior! hămăi dulăul metalic în urma lui, iar Mihai se îndepărta râzând. Teii de

lângă zona de demarcație se răriră, făcând loc unor salcâmi, apoi, după două sute de metri, stejarii le luară locul. Pădurea era însă destul de tânără. Liniștea din oraș, unde cei mai mulți dintre locuitori munceau, învățau și practic trăiau online, era inexistentă în acest loc fermecat. Se auzea vântul, ierburile înalte își zornăiau sămânța din spice aplecându-se și unduind, păsări cântau, se auzea un pârâiaș curgând într-o vâlcea. Mihai își simți inima plină de bucurie. Cel mai mult și mai mult își dorea s-o poată aduce pe maică-sa în aceste locuri. Era convins că ea nu știa ce frumuseți se ascund în zona sălbatică. Pe când el era la bunica Silvia, maică-sa nu îi vizitase și îl aștepta întotdeauna la o distanță mare când venea după el. De ce? Se întristă amintindu-și de bunica. Îi era dor de ea, îi era dor de casa lungă cu pereții albi și dușumea de lemn, de tablourile cu iriși lila din camera lui, de bucătăria cu cești roz și de cutia cu fursecuri coapte proaspăt. Îi era dor de hoinărelile lui peste dealuri, de ierbarul cu plante presate care fusese al bunicului și îi era dor de sfioasa pisică Zâna, care se furișa uneori, seara, pe ușa bucătăriei și mânca ce-i lăsa bunica.

- Bunică Silvia, de ce nu stă Zâna acasă și tot pleacă?
- Nu e pisica mea, copile.
- Ba da, te cunoaște.
- Nu-i adevărat. E o pisică sălbătică. Animalele de companie au fost interzise de mult timp.

Mihai încercă să dibuiască o potecă pe care mersese data trecută, dar trecuse aproape un an de atunci și locul se schimbase. Pășea atent, să nu facă zgomot, să nu tulbure viețuitoarele pădurii, să nu sperie pasărea pe care o căuta și care în timpul zilei stătea ascunsă. Tot cu ochii pe sus, văzu o veveriță și o privi mult timp alergând din copac în copac, apoi se gândi că poate nu ar fi trebuit să forțeze lucrurile și să se documenteze de pe internet, nu direct din natură. Atunci ateriză lângă el un mic proiectil. Un bulgăre de pământ cu mușchi verzi. Încremeni de spaimă, dar, când al doilea proiectil îi căzu la picioare, știu că nu putea fi o dronă sau vreun sniffer, ăștia te curentau de îndată. Se uită în jur. Dintr-un tufiș, îl privea un băiat.

— Bună, am ieșit în zona sălbatică doar ca să mă documentez. Mă cheamă Mihai. Te-ai rătăcit?

Băiatul din tufiș râse.

— Poate tu te-ai rătăcit, eu aici locuiesc. De fapt, nu chiar aici, în altă parte, tot în zona sălbatică. N-o să ne găsești locul niciodată, pentru că suntem ascunși.

— Atunci poate că n-ar trebui să vorbești despre asta, îl avertiză Mihai. Știi, adeseori dronele zboară desupra zonei sălbatice, iar de snifferi ce să-ți spun?

— Pe noi nu ne pot prinde, n-avem cip.

— Cum te cheamă?

— Dănuț și am șase ani.

— Eu sunt Mihai. Ai văzut-o? Era o veveriță.

— În zona unde locuiesc eu am două veverițe îmblânzite. Le dau nuci din palmă. Dar nu pot să-ți spun unde este. Tata a spus să nu zic la nimeni unde stăm.

— Eu am avut o pisică la bunică-mea. Venea să mănânce în bucătărie. Am atins-o de două ori.

— Credeam că ești din oraș.

— Sunt din oraș, la bunică-mea am stat numai până... până a trebuit să plec acasă.

Băiatul necunoscut ieșise dintre tufișuri. Acum Mihai îl putea vedea bine: era un băiețel slăbuț, cu părul cârlionțat și cam lung, cu ochi albaștri care sclipeau pe fața lui bronzată. Se vede că se plimbă tot timpul pe-afară, gândi Mihai puțin invidios.

— Tu ce crezi, veverițele hibernează?

Mihai se gândi puțin și ceva ca un nor îi umbri fața.

— Da, cred că în iernile grele hibernează dacă rămân fără provizii sau nu mai pot găsi locurile unde le-au îngropat. Dar ele nu dorm continuu, ca urșii. Trebuie să se trezească.

Chiar în timp ce vorbea, în mintea lui se derula un alt dialog, unul mai vechi:

— Bunico, dar ce vei face la iarnă dacă rația ta de curent a fost redusă?

— Nu-ți bate capul, copile. La iarnă tu vei fi la oraș, vei studia. Iar pentru mine există pastilele de Hibernol. O să mă înfășor în plapumă, îmi pun căciula, înghit pastila și mă culc.

— Și Zâna?

— Ei, băiete dragă, Zâna are ușița ei pe unde poate intra în bucătărie. Îi las de mâncare. Eu mă voi trezi cam o dată la zece zile, să bea apă și să îi reînnoiesc proviziile, să văd dacă e totul bine, apoi iau altă pastilă și iar la nani!

— Ai văzut vreodată un urs? îl trase de mână Dănuț.

— Sigur, în Metavers. Dar tu ai văzut vreunul adevărat? Mi se pare că tu locuiești în sălbăticie, nu eu.

— Nu am văzut ursul, dar tata l-a văzut într-o noapte. Tatăl meu este neurobiolog specializat în biologie cuantică.

— Uau! Și de asta stați în zona sălbatică?

— Șșș! Tata are nevoie de ceva din oraș, de-aia ne-am apropiat. E secret, adăugă Dănuț și duse un deget la buze.

Pe când voia să deschidă gura să mai pună întrebări despre urs, Mihai văzu apărând de după un trunchi de copac un bărbat cu o raniță în spate și o șapcă trasă pe ochi. Apucă să remarce tresărirea omului: nu se aștepta să-l găsească pe fiul său împreună cu altcineva. O clipă rămase încremenit, apoi ridică mâna într-un fel de salut nesigur. Mihai ridică mâna și el.

— Ești singur? îl întrebă omul.

— Da, am venit să filmez un caprimulg și să culeg informații despre umbelifere.

— Părinții tăi știu că ești aici? îl chestionă iarăși bărbatul, lăsându-se pe vine și dându-și jos ranița din spate.

— Harari nu e acasă și se întoarce întotdeauna seara târziu.

Harari strânse genunchii ca să nu-i mai tremure. Nu sperase la o cerere în căsătorie. O propunere de parteneriat era deja ceva fantastic pentru ea. Pe când o căsătorie... asta spunea mult despre sentimentele lui Yuval. N-ar fi vrut să lase impresia că se repede asupra unei prăzi, dar după ce înghiți surpriza, zise pe un ton cât putu de liniștit:

— Aș fi fericită, Yuval.

— Îmi doresc să te fac fericită, micuța mea Harari. Am să lupt pentru asta. Însă trebuie să mă lași să am grijă de tine. Sper că ești conștientă că nu poți lua mereu cele mai bune decizii pentru tine. Te-ai scufundat într-un coșmar timp de șapte ani pentru că ai plecat de lângă mine.

— Îmi pare rău, nici nu știi cât de rău îmi pare!

— Vom îndrepta totul. Voi veghea asupra carierei tale, am legături puternice în lumea literară și vei fi apreciată la adevărata ta valoare. Sper că ești hotărâtă să te dedici creației.

— E tot ce-mi doresc mai mult, dar mă tem că nu voi reuși să mă ridic la înălțimea așteptărilor...

— Șșș, prostuțo! Te iubesc, știu ce poți. Dar trebuie să avem o strategie bine încheată. Îmi dai voie să-ți pun un inel?

Chelnerul apăru cu o tavă de argint pe care trona o cutiuță. Harari nu-și putu stăpâni lacrimile în clipa în care Yuval îi strecură pe deget un inel masiv cu diamant alb. Era copleșită, era bucuroasă și totuși ceva în adâncul ei o făcea să se rușineze. Ar fi vrut să ceară timp de reflecție, însă după cum o cunoștea pe Yuval, cererea ei firească ar fi fost interpretată ca o dovadă de nerecunoștință. Harari înregistrează acest aspect în sinea sa: recunoștința avea să devină un sentiment la ordinea zilei, ceva ce avea să fie reamintit în discuțiile tensionate, ceva ce avea să fie folosit pentru format pârghii când ea va dori lucruri ce nu vor conveni lui Yuval. Poate că inelul nu reprezenta un angajament, ci era un mod de a o marca, îi trecu ei prin cap. Dar o viață lungă, lungă, fără griji și succesul lumesc, toate astea era normal să aibă un preț, nu? Va fi recunoscătoare, dacă acesta era prețul. Va fi docilă.

— Felicitări, dragostea mea, șopti Yuval strângând-o de mână.

— Și eu mă voi strădui să te fac fericită, Yuval. Acum știu care este reversul alegerilor greșite. Sunt copleșită, trebuie să admit că m-ai luat prin surprindere.

Te rog nu te supăra, trebuie să văd ce face Mihai. Pe la opt, nouă, ar trebui să ajung acasă.

— Sigur, sigur, o aprobă Yuval fără niciun zâmbet. Știu că din păcate ai și alte responsabilități.

— Este obișnuit să stea singur până târziu, dar și-a luat obiceiul să iasă din apartament cu tot felul de pretexte. Într-o seară, când m-am întors, nu l-am găsit acasă. Mi-a răspuns la telefon și a venit după două ore! Eram un pachet de nervi. E un copil destul de dificil. Are momente când nu vrea să-mi răspundă la întrebări și tace de nu se mai oprește! În seara aceea mi-am ieșit din fire și i-am dat o palmă. Ce crezi c-a făcut? A sunat la Protecția Copilului! Au venit peste mine trei cadre și un psiholog, m-au amendat, am fost depunctată, a trebuit să fiu evaluată de o comisie și abia după aceea mi l-au dat pe Mihai înapoi. Cred că nici el nu s-a gândit la consecințe, dacă bănuia că îl vor duce la un centru, știu că s-ar fi gândit de două ori înainte de a suna la ei.

— Înțeleg ce înseamnă amendă și depunere, Harari, dar de ce te-a deranjat să stea copilul la centru? Ai fi fost mai liberă. Ar fi chiar așa de rău dacă l-ar lua permanent?

— Vai, nu știi ce presupune să fii decăzut din drepturi.

— Mda... uite, Harari, mai există o soluție.

Bărbatul scosese din raniță ceva din care tăie cu cuțitul fâșiute pe care le întinse pe rând băieților.

— Ce-i asta? întrebă Mihai răsucind bucățica între degete.

— Carne uscată și afumată. Mănânc-o, e bună. E carne adevărată.

— Dar nu e rău să ucidem un animal ca să-l mâncăm? făcu nesigur Mihai.

— Dac-o mănânc, căprioara se transformă în om, declamă vesel Dănuț.

— Nu, nu e ceva greșit, Mihai, îi răspunse bărbatul. Omul vânează de mii de ani, pentru că omul este o ființă care are nevoie în dieta sa de proteină animală. Nu chinuim animalele, avem grijă să nu ucidem femele cu pui, respectăm natura, înțelegi?

— Dar căprioara chiar se transformă în om?

— Astea sunt teoriile lui Dănuț. Deocamdată, el nu este savant, nu ne putem baza pe teoria lui, deși, la o primă vedere pare destul de adevărat ce spune el.

— Ba da, am dreptate, insistă Dănuț printre înghițituri. ADN-ul căprioarei devine ADN de om.

— Dănuț e fascinat de povestea ADN-ului, îl scuză tatăl lui cu un zâmbet. Hai, Mihai, încearcă să mănânci, o să-ți placă.

— Îmi spuneți și mie povestea cu ADN-ul? ceru Mihai mestecând o bucățică din carnea care i se păru

fragedă și plină de gust, așa cum nicio mâncare mâncată de el până atunci nu mai avusese.

— Studiați biologie la școală? Nu știi ce e ADN-ul?

— A, ba da. Am învățat despre genomul uman, despre gene, despre cromozomi. Credeam că știți o poveste.

— Știu chiar mai multe povești, dar sunt povești adevărate, să știi. De exemplu, știai că seturile de cromozomi se structurează în rețele specifice? Aceste rețele pot absorbi fotoni, dar pot și emite fotoni. Știi ce sunt fotonii?

— Da, am învățat la fizică.

— Atunci știi că fotonii pot înmagazina informație, sunt purtători de informație, așa cum electronii pot transmite curentul electric, fotonii pot transmite informația ADN stocată. Vezi tu, Mihai, la nivel cuantic corpul omenesc emite o lumină slabă, imperceptibilă cu ochiul liber pentru cei mai mulți dintre noi, un fel de aură. Ei bine, această aură este indestructibilă, este sâmburele de lumină al ființei, este ceva ce dăinuie și după, să zicem, dispariția corpului fizic, înțelegi?

Mihai deveni brusc foarte interesat.

— Sunteți sigur că e adevărat?

— Sunt chestiuni măsurate de aparate, fiule. Un spectroscop ar putea citi informația ADN și oamenii de știință ar putea recrea o persoană care a decedat, dacă ar avea dispozitivele necesare.

- Totul dintr-o rază de lumină?
- În esența sa, Omul este o rază de lumină.

Mihai întinse palma să culeagă o pată de soare strecurată prin frunziș. Nu putea înțelege de ce îi revenea în minte iar și iar casa bunicii, pereții albi și tablourile cu iriși mov, perdelele mișcând alene la geamuri, luciul stins al farfuriilor și cănilor din bufet, cotorul cu litere aurite al celor câteva cărți pe hârtie la care bunica ținea ca la ochii din cap... Era vreo legătură tainică între aceste lucruri și teoria luminii din adâncul omului? Ca și cum l-ar fi citit, bărbatul îi zise:

— Sunt două căi de a descoperi lumea, Mihai: o cale trece prin minte, cealaltă prin inimă. Doar dacă unești aceste drumuri poți ajunge la cunoașterea adevărată. Când vei fi mare, să-ți aduci aminte de ce ți-am spus, auzi?

Pentru câteva clipe sunetele întregii păduri părură a fi suspendate. Liniștea curgea din cer, soarele scăpătă și intrară în umbră. Se făcuse târziu. Și dintr-o dată un sunet strident li se strecură în timpane înfiorându-i. Bărbatul sări în picioare și-l apucă de mână pe Dănuț.

— Ai spus că ești singur! îi reproșă cu amar lui Mihai. Du-te la ai tăi! Dacă le spui de noi e ca și cum ne-ai omorî cu mâna ta!

— Sunt singur! bâigui Mihai, pornind în direcția dinspre care știa că venise, spre frontiera unde îl lăsase pe Fisco să aștepte și să păzească.

Sunetul de căutare făcea modulații care reverberau pe pielea lui neplăcut. Era vinovat și acum îl prinseseră! Se rătăci printre copaci, nu mai știa unde îl lăsase pe câinele robot. De fapt, era inutil să se împotrivească, mergea spre sursa sunetului, nu spre locul pe unde intrase în zona sălbatică. După câteva minute fu găsit de trei roboți șenilați care îl escortară spre ieșire. Mihai era necăjit, nu înțelegea ce anume mersese prost de data asta, alteori întârziase și mai mult în pădure, cum de se declanșase o asemenea căutare?

— Mă asculți, dragă? Am putea să-l punem la păstrare pentru mai târziu pe băiatul tău. Nu face figura asta, Harari, scumpa mea. Este o soluție favorabilă pentru toți cei implicați.

— Cum adică să-l pun la păstrare?

— Ca membră a rezervației vei avea dreptul să-i descarci memoria într-un calculator. Îi vom recolta și ADN-ul, pentru o reeditare ulterioară. În acest fel, copilul va putea fi recreat atunci când vei fi pregătită, când îți va permite cariera sau poți lăsa datele lui în așteptare pentru ani și ani. Poți lăsa la decizia IA data reeditării, așa cum este în cazul oamenilor obișnuiți.

— Yuval, te rog să nu te superi, am întârziat acasă și Mihai nu răspunde la telefon. Deocamdată cred că

iar a fugit pe dealul Capela, e pasiunea lui. O să-l recuperez, nu înțeleg de ce este nevoie de reeditare genetică pentru asta. Adică, presupun că se poate corecta această tendință de nesupunere, dar chiar merită atâta bătaie de cap?

— N-ai înțeles, Harari. Eu ziceam să-l punem la somn pe băiat. În baza legii 113 din 2024, ai dreptul la avortul postnatal până la data când copilul împlinește șapte ani. Mai ai o marjă de două luni să faci asta. După cum vezi, nu-ți propun să-l ucizi pur și simplu, așa cum ar fi normal, dat fiind că nașterea lui a fost o eroare, ci să beneficiezi de efectele legii eliberându-te momentan de responsabilitatea creșterii și educării lui. Scanându-l, îl vei putea reedita când vei fi pregătită, când vom fi amândouă pregătite, draga mea. Acum e momentul ca tu însăși să te acomodezi în rezervație, ce vei face cu un copil recalcitrant?

— Da, știu ce zici, însă partea birocratică mi se pare înspăimântătoare. Ți-am povestit cu moștenirea...

— Fii serioasă, e cel mai simplu. Tot ce trebuie să faci e să trimiți un cod de pe telefonul tău la Protecția Copilului. Dă-mi telefonul tău și comunic eu datele.

— Nu este nevoie de acordul lui Noah?

— Nici vorbă! E copilul tău, născut de tine, ce, el l-a purtat nouă luni în burtă? Dă-mi aparatul! Uite, tastez și codul pentru colectarea ADN, iar pentru descărcarea memoriei voi suna chiar acum la cineva care știe

ce trebuie făcut și unde trebuie apelat. Sper că îți dai seama că acesta este un favor de care nu se bucură decât membrii rezervației...

Roboții îl escortară până la marginea unde începea asfaltul. Acolo aștepta o mașină a SMURD. Mihai privea confuz. Nu se așteptase ca lucrurile să decurgă atât de rău. Întârziase mult fără să-și dea seama. Luminile stradale se aprindeau deasupra trotuarelor neumblate. Mihai se adresa primului personaj IA care coborî din mașină:

— Am intrat în zona sălbatică prin altă parte, mai aproape de strada Capela. A rămas acolo un câine-robot, vă rog să-l chemați, l-am îmblânzit, adică i-am modificat programul vreau să zic, de aceea a tăiat banda pentru mine. Vă rog să-l căutați, altfel i se va descărca bateria.

Robotul medic nu-i răspunse. Mihai nici nu văzu celălalt IA care îi prinse coatele pe la spate și îl țină până când medicul îi înfipse un ac lung în gât.

II

SILVIA

Spre dimineață visase o scară în spirală care urca într-un turn. Ea urca etaj după etaj și încerca ușile din pereți, dar niciuna nu se deschidea. Nu avea timp să ciocăne și să aștepte un răspuns, pentru că în urma ei urca întunericul: luminile se stingeau treptat și era îngrozită să rămână singură, în beznă, în locul acela ciudat. Stând pe marginea patului se gândi la semnificația visului ei. Nu trebuia să răzbată în lume nimic din energia negativă a spațiului astral. Își imagină că visul ei era o imagine pictată pe o hârtie subțire: văzu turnul, (să fi fost un far?), vizualiză treptele tocite și înguste, ușile mute. Apoi începu să împăturească hârtia până când din coala imaginară rezultă o bucată care-i încăpea în palmă. O puse într-un sertar al memoriei și ceru Înțelepciunii Infinite a Inconștientului ei să țină visul închis pentru totdeauna. Abia apoi privi spre fereastră, zorile nu-i mai puteau fura visul.

Începea o zi senină și caldută, toamna aceea părea nesfârșită. Soarele răsărise deja și peste valea din fața

adăpostului pluteau pufuri răzlețe de ceață. Dealul de dincolo de râu arăta încă verde, dar Silvia știa că verdele obosise și asta o întristă deodată. Nu voia să se gândească la ceea ce avea să urmeze odată cu răci-rea vremii. Pipăi cu picioarele după papucii de casă destrămați și merse la baie. Era singura încăpere des-
părțită printr-o ușă de restul spațiului de locuit, de fapt era un perete întreg adăugat de Elvir în primii ani când se mutaseră aici. Un perete din scânduri, ca toată baia de fapt. Obiectele sanitare erau din plută, dar locul era curat și luminos, Silvia vopsise pereții în alb și roz, erau singurele culori de care dispunea. Pe un raft mai avea câteva bucăți de săpun natural, făcut chiar de ea, șampon îi dădeau fetele la spital. Oglinda cam încețoșată îi întoarse chipul palid, cu cearcăne și ochi mari, cenușiu-verzui, ca mătasea broaștei, co-mentă în gând. Nu, nu era bătrână, dar era extenuată, deși nu dorea să admită. Ducea o luptă și nu avea in-tenția să se plângă. Se pieptănă mulțumită: părul era neschimbat, ca pe vremuri, când Elvir și-l încolăcea după gât: lung, greu, strălucitor, de parcă în el s-ar fi depozitat vitalitatea femeii micuțe și slabe.

Puse ibricul pe plita electrică și, pe când aștepta să se încălzească apa pentru ceai privi pe fereastra în-gustă ce fusese cândva o deschidere pentru furtunul de alimentare cu furaj. Era un privilegiu să poată privi zona sălbatică. În oraș i se spunea Total Green.

Acum verdele era obosit, da, iarba pălise, dar „green” însemna mai degrabă altceva. Fără oameni. Cu câteva zile în urmă zărise o căprioară printre copaci. Păsărelele se opreau adeseori pe pragul ușii să adune fărâmiturile scuturate din fața de masă. Se pomeni gândindu-se că existența se subțiasse cumva, devenise efemeră, dar era o transformare recentă. Nimic nu mai era solid. Uneori i se părea că trece prin lucruri, că totul are consistența absurdă din vise. Că nicio ușă la care bați nu se deschide. Apa începu să fiarbă și se întoarse de la fereastră la masa din bucătărie. O numea bucătărie pentru că era zona unde ținea un bufet cu câteva cești desperecheate, patru farfurii, o plită electrică mică pe care o folosea rar din cauza rației mici de curent electric, o sobă tip godin pe care încăpea o oală și pe care mai gătea din când în când. La doi metri mai încolo era camera de zi, iar dincolo de canapeaua desfundată și de fotoliul tocit era un pat acoperit cu o cuvertură ce fusese cândva frumoasă: de acolo începea dormitorul. Lăsă ceaiul la infuzat și se îmbracă în grabă: salopeta, o bluză, un batic pe cap. Erau avantaje în noul ei serviciu. Nu mai conta cum arată. Nu o aștepta nimeni cu mult înainte ca ea să ajungă. Pe vremuri, când mai practica medicina, indiferent de ora la care ar fi plecat de acasă, găsea mica sală de așteptare a cabinetului plină. Acum trebuia să fie la spital la opt, să verifice dacă roboții-curățitori terminaseră de spă-

lat și dezinfectat toate holurile și saloanele din sectorul ei. Apoi mergea la magazie să aducă materialele care lipseau, să alimenteze rezervoarele lucrătorilor cu detergent și soluții, să verifice dacă toate zonele au fost atinse. Sigur, se întrerupea des. Uneori o chemau medicii, dar cel mai adesea ei trimiteau o asistentă să o cheme. Nu doreau probleme în caz că unui Silica Gel i s-ar fi părut ciudat că un medic stă de vorbă cu infirmiera.

Silvia își bău ceaiul la masa din bucătărie. O aștepta o zi ca toate celelalte. Își verifică telefonul sperând să descopere un mesaj de la Harari, un mesaj diferit de cele în care îi cerea mereu bani, dar fiica ei păstra tăcerea, era supărată și știuse întotdeauna cum să arate asta. Poate că ea nu fusese o mamă suficient de bună, poate că era prea bătrână pentru o adolescentă de optsprezece ani, nu o mai putea înțelege. Harari plecase de acasă definitiv încă din școala primară și de trei ani nu mai călcase pe acolo. Silvia bănuia că fiică-sa urăște locul acela, că se simte umilită pentru statutul lor. Se străduise mult timp să comunice cu ea, însă dădea greș de fiecare dată. Tot ce făcea sau spunea o enerva pe Harari. Își dădea ochii peste cap și pufnea. În copilărie le răspundea urât ei și lui Elvir, le spunea că sunt niște părinți de nimic, niște ratați patetici. Ce scandal izbucnise când i-a spus că patetic înseamnă altceva! Silvia oftă ușor și se ridică. Își clăti cana sub

robinet și o puse la locul ei. Apucă geanta ei mare din cuierul de la ușă și ieși.

Avea de mers doi kilometri pe o cărare de pământ până la asfalt. Soarele se ridicase deasupra copacilor și poleia vârful clădirilor îndepărtate din vest. Această plimbare matinală o încărca cu energie pentru tot restul zilei, dar nu putea să zăbovească, pentru că la opt trebuia să fie la spital și, în plus, staționarea în Zona Verde era interzisă. Câteva zeci de metri mai avea de parcurs până începea secțiunea vechiului drum lângă o piatră mare, albă, pe care în copilărie o numeau Boul de piatră, când zări cu coada ochiului, printre tufișuri, o aură descompusă, ca un abur maroniu, cel mai probabil a unui animal mort. Se opri paralizată. Era la doar trei, patru metri de cărare și se abătu să vadă ce zace după tufișuri. Găsi un câine mort. Era un câine mijlociu, alb cu pete negre, un border collie, probabil cea mai inteligentă rasă de câini. Două picături roșii se ițiseră prin blană, între coastele lui. Silvia se întoarse la drum, nu avea cum să-l mai ajute, dronele vâneau câinii rămași pentru că erau considerați distrugători. În plus, studii ale savanților demonstrau că un câine de talie medie produce zeci de tone de dioxid de carbon într-un an, aproape cât o mașină de teren, ceea ce avea un impact negativ asupra climei. În copilăria ei toate casele aveau măcar un câine și o pisică și nimănui nu i se năzărise că animalele de companie

ar putea destabiliza clima. Ajunse la porțiunea de asfalt vechi, ceva mai sus de locul unde pe vremuri fusese motelul Capela, mai avea de mers un kilometru până la stația de autobuz. Pe când trecea de primul filtru la intrarea în spital și se dezbrăca în sas în vederea coborârii în subteran, Silvia nu avea cum să-și imagineze ce urma să găsească pe sectorul ei.

Își potrivea ceasul cu cel al spitalului, al ei rămânea cu un minut în urmă sau o lua înainte, în funcție de starea ei psihică. Era foarte important să poată cronometra exact traseul fiecărui lucrător pentru că o întârziere indica o defecțiune. Pe când se îndrepta spre mica debara unde avea câteva monitoare pe care putea urmări desfășurarea activităților, aproape că se împiedică de un lustruitor care se oprise fără motiv la baza scărilor. Îl împinse ușor cu vârful piciorului, dar aparatul era mort. Intră în debara și ceru legătura cu tipul de la departamentul de întreținere. În timp ce vorbea cu el, observă pe monitoare alți doi lucrători staționați pe un coridor.

— Ă, da, uite care-i treaba, am un lustruitor oprit, nu funcționează.

— Împinge-l puțin, poate s-a blocat, mormăi Tibi, deranjat de la vreun joc online.

— Nu te-aș solicita pentru fleacuri, dar tocmai văd pe monitor alți doi lucrători opriți la intersecția coridoarelor 34 și RS. Și... nu se poate! Tibi, un spălător

pierde apa utilizată la etajul 9 pe C4. Te rog, vezi ce se întâmplă, eu mă duc să remediez manual.

Tibi o privi ieșind din debara, clipi din ochii săi electronici și zise ca pentru sine:

— Ar trebui s-o cunoști pe Loab.

Silvia alergă pe coridoare până la depozitul principal al sectorului. Activă alți lucrători pe care îi trimise în zona afectată. Își relua apoi inspecția și descoperi că deși era deja ora 8:20, patru coridoare nu fuseseră încă spălate. În patruzeci de minute medicii vor circula pentru vizita de dimineață. Unde erau lucrătorii? Pe lângă spălătorul defect trebuia să mai funcționeze încă trei. Ce se întâmpla cu programul? Era, evident, o defecțiune de program, nu mici deranjamente individuale. O luă pe urma roboților. Trebuia să ajungă la etajul 9, să verifice dacă echipajul defect fusese remorcat de cei de la întreținere. Era de necrezut, dar liftul de serviciu nu funcționa. Fugi la scări și coborî în fugă patru etaje, când auzi, în liniștea ce domnea acolo, un sunet destul de cunoscut. Era torsul ca de felină electrică al unui lucrător alimentându-se cu soluții de curățat. Dar ce să caute acolo? Se opri și ascultă. Atunci observă că pe fiecare palier îngust era un mâner fixat în perete. Sub mâner, în conul de umbră aruncat de scări, stătea pitit un lucrător din sectorul ei. De asta nu spălaseră coridoarele!

— Ce faci aici?

Gândacul zumzăi și vibră.

— Te-ai înțepenit? Cum ai ajuns în zona asta?

Defecțiunea cuprinsese inclusiv centrul rudimentar de comunicare de care dispunea lucrătorul. Silvia încercă să-l miște, dar atunci observă că gândacul se conectase cu un fir la ceva ce trecea dincolo de ușă. Fără să se gândească, smuci de mâner. Se aștepta să găsească un panou cu prize, dar nimeri într-o încăpăre lungă și întunecată în care stăteau aliniați lucrători sanitari non-umani, personal nou. Un depozit, se gândi. Firul gândacului ei străbătuse încăperea până în capătul celălalt și porni pe urma lui, cam stingheră, pentru că nu-i plăcea să treacă printre acele unități care dormeau. De altfel, nici nu avea autorizație să intre acolo și ușa cedase numai pentru că gândacul făcuse ceva șmecherii. Mergând după fir, ocoli două unități medicale înalte, cu halat imaculat, cu păr blond prins sub bonetă și un stetoscop pus după gât. O imagine clasică menită să inspire încredere. Cine mai folosea un stetoscop? O husă de plastic transparent le acoperea ca să nu se prăfuiască. Acestor Silica Gel două lucruri nu le plăceau: umezeala și praful. Dar după ce depăși duduile puse pe off, se pomeni în fața unui perete transparent prin care se vedea un salon de spital imens. Pe paturi nu erau bolnavi, ci tuburi fumurii în care pluteau forme întunecate. Deși erau cele mai mari pe care le văzuse până în acel moment, Silvia re-

cunoscu uterele artificiale. Printre paturi se mișcau roboți care citeau datele afișate pe fiecare panou. Nu ar fi trebuit să vadă asta. Nu ar fi trebuit să intre în locul acela, dar era deja prea târziu. Firul lucrătorului se branșase la o unitate centrală de rezervă, un paralelipiped cu roți care ar fi putut înlocui computerul principal al spitalului în caz de defecțiune sau calamitate. Scoase mufa gândacului și primul gând a fost despre imposibilitatea ca cele două mașini să se poată conecta, însă în secunda următoare, tot depozitul cu personal non-uman se trezi la viață. Silvia alergă spre ieșire în urma cablului care se retrăgea. Ieși pe palier și închise ușa. Nu era nicio cameră de urmărire acolo. Ar fi putut oare scăpa fără să trebuiască să spună ce văzuse? Era greu de apreciat care ar fi fost urmările în situația în care se afla că ea găsisse salonul secret. Coborî pe scări până la etajul 9. Spălătorul defect fusese îndepărtat. Roboții pe care îi trimisese terminaseră treaba. Era ora la care medicii porneau spre saloane. Urcă în liftul de serviciu, care nu mai avea nicio problemă și se întoarse la debaraua ei, de unde putea urmări dacă toate coridoarele fuseseră spălate, dacă roboții se retrăseseră în nișele lor și de unde putea vorbi cu Tibi despre gândacul eșuat pe scări. Ceva mai liniștită, se așază la măsuta minusculă înconjurată de ecrane și sună din nou serviciul de întreținere. De pe coridorul de alături se auzeau pașii asistentelor

care însoțeau medicii, zumzetul electric al căruciorului care transporta aparatura necesară investigațiilor. Înregistrează sunetele familiare și se destinse, dar în clipa următoare se gândi că niciodată nu durase atât de mult până să răspundă cineva de la întreținere. Renunță la apel și privi ecranele. Cu coada ochiului zări ceva ciudat, undeva la capătul coridorului C5. Un cablu cu mufă atârna pe coridor din nișa unde se închideau roboții curățitori. Silvia simți puțină iritare. Până în dimineața respectivă nici nu știuse că lucrătorii ei au cabluri în componență. Sună din nou la întreținere și de data asta cineva răspunse de îndată. Figura care apăru pe ecranul de conversație ar fi făcut-o pe Silvia să cadă pe spate dacă ar fi avut loc în debaraua ei cât un dulap.

— În legătură cu defecțiunile din această dimineață... am vorbit mai devreme cu Tibi... se pare că... Mă auziți?

De dincolo de ecran o priveau ochii unui mort. Erau ochii unui bărbat mort, dar chipul de pe care se căscau la ea era al unei femei. Nici femeia nu părea prea vie, de fapt te făcea să te gândești la mai multe persoane în același timp. Obrajii aparțineau cuiva, gura și bărbia altcuiva. Părul plutise sute de ani în ape calcaroase și deodată se lipise pe scalpul unei ființe noi. Atunci buzele roșii (prea roșii, gândi Silvia) se lățiră într-un fel de surâs grețos și ființa vorbi:

— Bună, eu sunt Loab, un program cu inteligență artificială destinat urgențelor. În momentul de față este rulată o restartare a unităților de asistență. Vom comunica în 2 ore 36 de minute și 8 secunde rezultatul analizei. Vă mulțumim pentru colaborare.

Și conversația se întrerupsese. Silvia își șterse palmele transpirate de genunchi. Inspiră adânc dorindu-și să fie acasă. Se auzi o ciocănitură în ușă.

— Poți să vii puțin? Cati se simte foarte rău. E singură acum.

Asistenta închise ușa. Silvia se ridică, scoase dintr-un dulăpior un dezinfectant și își curăță mâinile. Mai aruncă o privire pe monitoare și ieși. Porni spre toaleta personalului, dar la o intersecție a coridoarelor unde nu exista cameră de supraveghere coti pe alt coridor și alergă spre salonul fetei.

Ecaterina era în spital doar de cinci zile, dar toată lumea cunoștea deja cazul ei. Avea doisprezece ani, părul lung și ochi calzi, zâmbitori. Aceste detalii se puteau desluși din fotografia atașată fișei electronice de la capătul patului. Tot acolo era înscris istoricul afecțiunii, cum în urmă cu vreo zece zile a început s-o doară capul. I s-a dat o pastilă, dar durerea a rămas acolo. Noaptea n-a putut să adoarmă și a început să plângă. A leșinat. Părinții au chemat serviciile de urgență. La spital a fost examinată și după o oră diagnosticul i-a scufundat în iad pe tatăl și pe mama ei. Ecaterina avea o tumoare pe creier.

Silvia se strecură în salon ca o umbră. Acolo era, desigur, o cameră de supraveghere, dar asistenta spusese că „acum e singură”, ceea ce însemna că fusese oprită camera, sau fusese cumva păcălită. Femeia se opri la distanță de patul pe care stătea copila conectată la atâtea aparate. Închise ochii și se concentrează ca să-i poată percepe aura. Când o simți, se apropie de pat și îi luă delicat mâna între palmele sale. Fetița plutea derutată în mediul astral. Coma indusă o separase de lumea materială fără să o desprindă cu totul. Conștiința ei pulsa undeva între lumi și o percepea ca fiind speriată. Din cauza asta mecanismele de vindecare erau blocate. Trebuia să o încredințeze că nu e singură și că e nevoie să fie calmă și puternică pentru a permite luminii dinlăuntrul ei să lupte cu întunericul bolii. În câteva minute, Silvia pluti alături de Ecaterina, o liniști, îi reaminti de părinții ei, o învăță să nu se desprindă de firul de argint. Îi arătă cum să lucreze împotriva durerii și împotriva tumorii. Apoi coborî înapoi în propriul trup. Asistenta care o chemase era lângă ea. O ajută să se ridice și o conduse într-un vestiar. Se simțea sleită, sub salopetă avea trupul scăldat în transpirații reci. Bău tonicul pe care i-l lăsase asistenta și ieși pe culoar. Ajunse fără niciun incident la debaraua ei. Se prăbuși în scaun și cercetă monitoarele cu o privire adormită. În patruzeci de minute urma să înceapă curățenia pe coridoarele B. Deschise

lista de notificări pentru a verifica dacă există alte probleme cu lucrătorii, dar nu apucă să o citească din cauza unui apel de la întreținere.

— Ce zici, o întrebă fără nicio introducere Loab, nu-i așa că cea mai grea luptă este lupta împotriva unei idei? Ideile în sine greu pot fi învinse și, pentru că ele sunt nemuritoare de fapt, victoria ta nici nu e victorie în sine, ci doar o amânare a înfrângerii tale.

Silvia se simțea străpunsă de privirea moartă a ochilor care nu vorbeau odată cu buzele, ci doar deschideau un hău fără fund atât de aproape. Programul de IA era defect sau ce ar fi putut crede? Că înnebunise?

— Nu, îi răspunse Loab ridicând o mână în care ținea un ursuleț de pluș, totul e în regulă aici, tu ai probleme. La ce este bun un ursuleț? Ca să mângâie un copilăș!

Și convorbirea se întrerupse.

După-amiaza, la șase, când ieșise din schimb și coborâse din ultimul autobuz, la capătul asfaltului, nu credea că s-ar mai fi putut întâmpla ceva care să înrăutățească și mai mult o zi care fusese rea încă de la început. Și totuși, când îi sună telefonul și văzu apelul de la Harari avu o presimțire.

— Silvia, am o problemă.

III

SOFIA

*„Pe un câmp de hârtie arsă
am găsit oasele numelui meu.”*

George Nina Elian

Cu toate că abia se trezise din somn, Sofia își amintea cu claritate evenimentele zilei precedente. Cu o dimineată în urmă era încă în spital, cu Alex alături, îi povestise cum l-a căutat, cum a plecat în căutarea lui sărind pe fereastră de la etajul nouă. Își amintea cum au părăsit spitalul fără să se complice cu foi de externare, ieșind pur și simplu pe ușă. Avea încă vii în memorie imaginile străzilor pe care hoinăriseră până când îi ajunsesse din urmă inserarea și întunericul venea la un braț distanță pe trotuare. Nu putuse uita cum alergaseră să se adăpostească în camera modestă a lui Alex (oare locuia acolo sau era doar o pensiune?), dar și în acel loc fuseseră găsiți de un polițist care pretinsese ca ea să-l însoțească, iar Alex acceptase fără un cuvânt.

Știa toate aceste lucruri, întâmplările trecuseră de bariera somnului, știa că polițistul o adusesese acasă,

dar tot nu scăpase de o anumită nedumerire. Era în apartamentul ei de la etajul nouă. Își amintea de accidentul lui Alex, își amintea că fusese disperată și sărise pe fereastră. Dar, în ciuda acestui fapt, era în viață. Cât zăcuse în spital? Trei zile? Trei luni? Trei ani? Sărise pe fereastră de la etajul nouă dorind să moară și se întorsese acasă adusă de un polițist. Aseară, la ușă, el îi înmânase cheia de la apartament, ar fi recunoscut cheia aia oriunde, avea un breloc în formă de cheie muzicală, primit de la Alex, apoi polițistul o salutase cu două degete la chipiu și coborâse cu liftul. Sofia descuiase ușa și intrase. Ciudat, din acel punct nu-și mai amintea nimic. Cum ajunsese în pat? Dădu pilota ușoară la o parte și se privi: era îmbrăcată în cămașa de noapte din mătase verzulie, preferata ei. Se așeză pe marginea patului și ascultă respirația casei. Se auzea torsul ca de pisică al micului frigider din bucătărie. Zgomote înfundate răzbăteau și din țevile de la baie, de la ultimul apartament, cel de la etajul zece. Apoi desluși cloncănitul electric al ceasului de pe bufet. Bucătăria pătrată, holul, camera ei, baia minusculă și chiar și debaraua mascată în zid aveau, cumva, un aer de așteptare interesată. Obiecte așteptând să fie observate și folosite. Pe fereastra dormitorului se strecura o lumină incertă, afară era probabil înnorat. Sofia însă nu se apropie să privească pe geam. Se gândi că cineva închisese geamul acela. Fusese cineva înăuntru

și îl închisese. Trase de pe pat pilota, cearșaful, fața de pernă. Traversă holul și intră în baie. Cu o mișcare își scoase cămașa de noapte și o puse la spălat împreună cu hainele de pat. Apoi se privi goală în oglinda mare din dosul ușii. Nu avea nicio cicatrice.

Când reveni în bucătărie purta o cămașă și o pereche de pantaloni. Își prinsese părul împletit într-un nod la ceafă. Puse un ibric cu apă pe aragaz și deschise bufetul. Nu știa dacă mai exista cafea în bufet și cât o fi fost de veche. Poate va găsi un plic de ceai. Dar în singura cutie existentă nu era decât cacao. Bău cacao cu apă. Frigiderul era gol, doar într-un colț zăceau niște conserve și Sofia se gândi că trebuia să țină minte să facă aprovizionarea. Asta era: într-o zi sari de la etaj vrând să nu te mai găsească nimeni, în următoarele trebuie să ai grijă să faci cumpărături. După ce-și clăti cana la chiuvetă luă telefonul, poșeta, cheile. Avea câteva bancnote și niște mărunțiș. Găsi un card, dar era posibil să fi fost blocat. Ieși, încuie și păși în fața liftului. Apăsă pe buton și undeva jos, în adâncimi, se auzi fierul scâncind. Pe când urmărea călătoria liftului pe panoul cu numere, ușa apartamentului vecin se deschise. Sofia îngheță; nu dorea revederi cu vecinii pe care oricum abia îi cunoștea. Nu dorea compătimirea nimănui și, mai ales, nu dorea să dea explicații. Era destul că trebuia să se întoarcă la redacție! Ușa se deschise, totuși, cu toată împotrivirea mentală a Sofiei

și doamna Ungureanu? sau Mateescu? Ungureanu nu locuia la șase? În fine, o doamnă cu pielea străvezie și subțire ca o clătită, se apropie de ea cu pași târșiți, în papucii de casă.

— Tu ai venit ieri, îi zise.

— Da, bună dimineața.

— Să nu deschizi ușa la nimeni noaptea, auzi? La nimeni, pentru nimic în lume.

— De ce?

— Tu ascultă la mine ce-ți spun și n-o să-ți pară rău. Și de-ar veni maică-ta, să nu deschizi.

— Doamna Ungureanu, riscă Sofia, mama e moartă de douăzeci de ani. Nu mai vine.

Femeia clătină din cap agasată.

— Și-așa, tot se poate să crezi că e ea. Să nu deschizi, eu ți-am spus. La revedere!

— La revedere, mormăi Sofia urcând în lift. O dereglată mintal. Cât de nostim va fi s-o aibă vecină de palier!

Abia când ajunse pe stradă în direcția Prefecturii se întrebă dacă n-ar fi trebuit să sune mai întâi la biroul personal. Poate că o concediaseră. Poate îi desfăcuseră contractul de muncă. Mai avea bani puși deoparte și ar fi supraviețuit cumva o vreme, nu prea mult. Așteptând la semafor, îi veni deodată să se întoarcă acasă, dar fluierul polițistului care dirija suplimentar circulația și masa de pietoni o făcură să se lase purtată

de val pe cealaltă parte a străzii. Din acel moment nu se mai putea întoarce, pentru că ar fi fost posibil să o fi văzut vreunul dintre colegi. În fond, își zise ea, chiar dacă o concediaseră, tot trebuia să treacă pe acolo să încheie socotelile cu ei. Și la acest gând îi păru rău după manuscrisele pe care le citea gratis.

Înaintând nehotărâtă spre clădirea editurii, Sofia simți că nu atât de dragul de a citi manuscrise își dorea să rămână lectorul „secret” al editurii, ci pentru că în prezența atâtor scriitori credea că și-ar fi găsit ea însăși curajul de a scrie. Ar trimite materialul unei alte edituri. Avea deja câteva adrese notate în agenda ei, dar de când le notase trecuse atât de mult timp! Era posibil ca editurile respective să fi dispărut. O editură este un organism efemer, cugetă ea mergând agale și fiind depășită constant de trecători iritați. O editură nu poate trăi din publicarea de calendare cu fete frumoase și cărți motivaționale. Sângele care dă viață unei edituri este romanul. Cu acest gând trecu pragul clădirii și se trezi într-un hol luxos și atât de diferit față de ceea ce-și amintea, încât dădu un pas înapoi. Totuși, deasupra recepției, pe un fel de firmă ca o carte deschisă era scris:

„Editura Logos. Mai întâi a fost Cuvântul”

Un gardian cu epoleți îi înmână o cartelă, iar ea o luă fără să-l privească, doar murmurând un răspuns politicos la salutul lui discret. Pe când urca scările, în-

toarse cartela pe toate părțile. Avea un chenar dublu, roșu-auriu și în mijloc fusese tipărit cu litere în relief „Logos”. La ce o fi fost necesară? La etajul următor găsi totul schimbat, holurile arătau diferit, fuseseră atent renovate. Locul părea pustiu și abia la depărtare, într-un capăt, întrezări o femeie mergând grăbită cu un dosar într-o mână. Nu putea să strige. Sofia privi în jur: ușile din lemn masiv, mocheta pentru trafic greu în culori neutre, aproape nouă, și florile cu ghivece mari, așezate pe paliere nu arătau nici pe departe cu ceea ce fusese editura la plecarea ei. Acum aducea cu sediul unui minister. Intimidată, se apropie de uși. Erau plăcuțe de cupru inscripționate pe fiecare dintre ele. Pe cea din dreapta scria „Mesagerie”, ceea ce o nedumeri și mai mult. Nu știa de existența departamentului respectiv. În stânga, găsi o ușă pe care era scris „Redactor Șef” și își retrase mâna ca friptă. Nu voia să deschidă ușa aceea. În trecut avusese disensiuni cu redactorul șef care ar fi dorit publicarea unor texte pe care ea le considera slabe sau invers. Sesiză într-un colț licărul unei camere de supraveghere și se gândi că ezităările ei ar putea părea suspecte. Înaintă mai hotărât spre capătul holului, unde descoperi o ușă pe care scria „Sala Mare” și alături alta pe care era inscripționat „Bucătărie”. Domnea o tăcere deplină, nu se auzeau voci, nici scaune împinse sub birouri când truditarii corectori se ridicau să caute vreun do-

cument. Unde să intre? În Bucătărie ar fi părut bizar, poate că nu mai era considerată de-a casei. Și apoi, bucătăria sugera intimitate, cești de cafea și întrebări de genul „Vai, dar de ce ai făcut așa un gest extrem?” Sau, mai rău, tăceri și priviri furișate. Poate că cel mai indicat era să intre în Sala Mare. Sofiei i se păru că trebuie să fie un fel de loc unde puteau aștepta cei care trimiseseră manuscrise, desigur și un loc de ședințe. Apăsă cu mâna pe clanță și ușa cedă de îndată, ca și cum un fel de presiune ar fi împins-o dinăuntru. Sofia regretă tardiv: ce-i venise să deschidă ușa aceea? Nici măcar nu prospectase celălalt capăt al coridorului. Însă era prea târziu: se afla în fața unei audiențe formate cam din cincizeci de persoane. Cu toată spaima ei, nimeni nu se uită la ea. În fața tuturor vorbea o femeie între două vârste și Sofia o ascultă încremenită, de teamă să nu producă vreun zgomot care ar fi atras atenția asupra sa. Vocea femeii era destul de slabă, vorbea cam încet, toți păreau cu urechile ciulite:

— Îl cunoșteam pe domnul Dumitrescu și nu m-am speriat. Sigur, știam că e colonel de securitate, era vecinul nostru, toată strada știa. De securitate ne era frică, dar de domnul Dumitrescu, nu. El era absolut fermecător. Avea o atitudine distantă, într-adevăr, dar știți, cu toate că era ditamai colonelul, el spunea întotdeauna „doamnă” și „domnule”, nu „tovarășă” sau „tovarășe”. Și ne zicea „sărut-mâinile” la femei. Când

ne observa. Uneori, când cobora din mașina lui neagră cu număr mic, dintre cele pe care miliția nu le oprea niciodată, părea distras și se întâmpla să treacă pe lângă domnișoara Florica fără să salute, sau chiar pe lângă doamna Ciuflică, cea care vindea la florărie, al cărei soț era activist de partid, cumva în aceeași branșă, și nu era frumos să o ignore, chiar și cu mine s-a întâmplat să nu mă salute, dar cine eram eu? Ia, o profesoară de franceză la Hăpria...

Sofia încercă să profite de pauza făcută de vorbitoare, dregându-și glasul și ciocănind fără putere în tocul ușii capitonate. O femeie cu o coafură înaltă, complet demodată, întoarse capul spre ea, dar nu schiță niciun gest vag interogativ. Singurul care o observă era un bărbat așezat pe un tron bogat sculptat, pe o estradă ca pentru orchestră, dominând pe toți. Sofia se miră că nu-l văzuse din prima clipă. Era un domn chipeș, cu păr lung până la umeri, ondulat, gen Ștefan cel Mare, cu statură vizibil athletică chiar și stând așezat, îmbrăcat într-un costum din trei piese, cu ceas de argint atârnat la buzunărașul vestei. Dacă n-ar fi fost pierită de emoție, Sofia ar fi considerat potrivit un flurier admirativ. Acest domn șarmant a fost singurul care a remarcat-o în sfârșit, dar, de îndată ce Sofia vru să spună ceva, acesta ridică autoritar un deget spre ea în semn de abținere. Sofia încremeni din nou. Vru să împingă în ușă și să alunece în coridor nevăzută, dar

ușa se închisese în spatele ei. Bărbatul din jilț se ridică în picioare și un microfon cu stativ fu adus în fața sa:

— Stimați colegi, ascultându-vă relatările devin tot mai convins de justetea celor expuse de mine în atâtea rânduri. Omul este privat de cele mai importante experiențe. Fiecare alegere de viață pe care o facem înăbușă, stinge alte zeci de posibilități care rămân nevalorificate. Din aceste motive lectura este efectiv o șansă la alte vieți. Iar noi suntem cei care facem posibile viețile paralele, noi aducem oamenilor cărțile. De aceea vă rog și insist să devenim mai eficienți. Aportul de manuscrise de la populație trebuie să crească. Selecția manuscriselor trebuie să fie riguroasă. Știu, știu, răspunse el unor vagi foșnete din sală, eu am spus că nu există cărți proaste, că fiecare carte are cititorul ei. Totuși, din cauza vastității sarcinii pe care ne-am asumat-o, trebuie să publicăm acele texte care au cel mai larg ecou și cel mai profund impact. Așa că, hai, la muncă, dragii mei! A, să nu uit: s-o salutăm pe Sofia Miron, lectorul nostru, unul dintre lectorii noștri, vreau să zic, care tocmai s-a întors printre noi. Sofia, la mine în birou! Vino după mine! Îi făcu el semn cu mâna ridicată și Sofia îl urmă oarecum contrariată că acest necunoscut o știa pe nume.

— Fă-te comodă, drăguțo, o invită bărbatul cu un gest larg spre fotoliile de piele din biroul său. Sincer să-ți spun, nu speram să te revăd prea curând. Sau să

te mai revăd vreodată. Bem un ceai cu gheață, ce zici, continuă el sunând secretara.

— Mulțumesc, șopti Sofia încurcată de apariția rapidă a secretarei.

— Îmi dau seama că subiectul te stânjenește, însă chiar ai nevoie de o astfel de operație chirurgicală, dragă. După ce vei vorbi cu mine, n-o să-ți mai pese de ceea ce spun ceilalți. De ce mă privești așa?

— Vă rog să mă scuzați. Nu știu de unde mă cunoașteți.

— Păi n-ai fost angajată aici? se opri el cu cleștele de zahăr în mână. Un cub sau două?

— Unul. Am fost colegi? Poate nu mă credeți, nici măcar nu-mi dau seama cât timp am lipsit...

— Dă-mi voie să mă prezint: Leonard Vultur, editor. Am mai lucrat împreună, Sofia, nu-ți amintești? Vai de mine, nu plânge, dragă!

— Încă o dată, vă rog să mă scuzați, se strădui Sofia să-și rețină lacrimile și tremurul glasului. Pur și simplu, cred că nu mi-am recuperat toată memoria. Din nefericire, nu știu dacă mai pot lucra aici în această situație.

— Nici să nu te gândești la una ca asta! exclamă Editorul punând pe farfurioară fursecul din care mușcase. Ce-are a face memoria? Ți-ai pierdut o parte a memoriei? Foarte bine! Înseamnă că vei avea o privire proaspătă. Vezi tu, memoria este o piedică pentru iluzia univereală în care trebuie să trăiască omul.

— Iluzia universală?

— Maya, vălul care acoperă realitatea. Iluzia universală este vălul pe care creierul nostru îl așează peste realitatea lumii. Știm că există ceva dincolo de această iluzie, dar nu știm ce.

— După experiența prin care am trecut, mă întreb ce este realitatea...

— Întocmai, fetițo, chiar așa! exclamă editorul arătând-o cu degetul. Mi s-a întâmplat și mie. Memoria este o chestie complicată. Produce încurcături. Pe de altă parte...

Sofia așteptă ca editorul să-și continue ideea, dar el rămase pierdut în propriile gânduri atât de mult, încât ea se simți obligată să se ridice. Atunci zări pe biroul lui un album de fotografii pe a cărui copertă era scris „Alba Iulia”.

— Nu vreau să vă rețin, trec pe la personal, vorbi ea cu ochii pe albumul care o atrăgea. Deci, considerați că pot să rămân?

— Sofia, voiam să te întreb, sper să nu mi-o iei în nume de rău. Așează-te, mă enervezi dacă stai în picioare. Ce-a fost în capul tău când te-ai aruncat pe fereastră? Te-ai gândit ce înseamnă moartea?

— Aș prefera să nu vorbesc despre... E ceva ce mă privește doar pe mine.

— Sigur, sigur. Dar eram dornic să înțeleg moartea ca experiență de viață. Pentru că asta este. O experiență de viață.

— Ultima, ricană Sofia.

— Nu, deloc. Viața nu are sfârșit. Dar moartea este o schimbare majoră. După ce mori, în scurt timp se instalează rigor mortis. În câteva zile îți cad unghiile, părul, pielea se descompune, organele interne putrezesc. În a patruzecia zi de la moarte începe să se descompună inima. Cum ar vrea cineva să inițieze acest proces de bună-voie? Asta nu înțeleg. Plus de asta, mi se pare o aroganță teribilă să crezi că știi ce te așteaptă dincolo. Hm? Crezi că urmează o ușurare a unei suferințe, dar dacă nu e chiar așa?

— Înainte să... înainte de accident luasem un text de la editură. Un fragment de roman, intitulat „Turnul”. I-am dat aviz pozitiv. Citiți-l. Cred că răspunde întrebărilor dumneavoastră.

— O să-l citesc, citesc toate textele aprobate de lectori, crede-mă. Îmi iau munca în serios. În scurt timp, după ce te vei acomoda, vei înțelege și tu cum stau lucrurile. Uite, îmi place această idee a ta.

— Ce idee?

— Că am putea descoperi realitatea într-un text, într-o ficțiune, mai degrabă decât în jurul nostru. Mi-a făcut plăcere să vorbim, Sofia. Sper să mă cauți curând. Treci, te rog, pe la redactori și ia-ți de citit. Mă bazez pe tine. La revedere!

— La revedere, îngăimă Sofia lăsând ceaiul neterminat în ceașcă. Ieși închizând ușa în urma ei. În an-

tecameră secretara îi arată o ramificație a coridorului principal:

— Acolo sunt textele sosite la redacție!

Sofia intră șovăind într-o cameră cu uși duble deschise larg. Era o încăpere de mari dimensiuni mobilată cu mese lungi puse în șiruri. Pe mese zăceau teancuri de coli scrise. Doi bărbați se plimbau agale în jurul meselor citind probabil titlurile manuscriselor. Se prefăcu interesată de expoziție și, stăpânindu-și mirarea în fața abundenței de producții literare, începu și ea să colinde în jurul meselor, citind nu doar titlurile, ci mai ales fraza de început:

„Primăvara era atât de timidă în anul cutremurului, încât grădinile erau încă pustii, iar eu nu aveam nicio prietenă cu care să mă joc.”

„Mulți ani după acele evenimente, în ziua transplantului, domnul Carlo, cocoțat pe blocul operator, își aminti de o dimineață de vară în care maică-sa îi făcuse clătite și îl zorea să mănânce promițându-i să-l ducă la târg dacă avea să fie cuminte și să plece de acasă câteva ore în dimineața aceea.”

„Tinerii se maturizează tot mai greu. Este ceva înscris în codul nostru genetic care ne îndeamnă la jocuri felurite.”

„Dă-le oamenilor totul fără ca ei să facă un efort și în scurt timp vei obține o societate de nefericiți.”

— Căutați un an anume? întrebă cineva lângă umărul ei. Sofia se întoarse și descoperi un individ mărunț

cu ten păstos, ochelari și suvițe de păr gras atârând peste gulerul cămășii.

— Aleg un manuscris...

— Păi, sunt așezați pe ani, nu ați observat?

— A, nu băgasem de seamă, mulțumesc, zise Sofia și se îndepărtă ca să scape de conversație. Atunci remarcă anii înșcriși la capetele meselor și se întrebă în sinea ei dacă erau anii când fuseseră scrise textele sau anii când fuseseră primite la redacție? Sau, poate erau anii în care se desfășura acțiunea?

— Dacă vreți noutăți, uitați-vă pe mesele din dreapta. În partea asta sunt texte care așteaptă de mai mult timp, o informă individul care se ținea după ea. Nu v-am mai văzut pe aici, sunteți lector?

— Da, mulțumesc pentru informație, deja am ales textul, zise Sofia repede și apucă teancul de foi care era cel mai aproape.

„Fratele meu, Cosmin, a plecat într-o după-amiază de acasă și nu s-a mai întors niciodată.”, era fraza de început a textului pe care îl înghesuisese în geanta ei, dar ea nu apucase s-o citească, voia doar să scape. Ajunsă pe coridorul principal trecu repede pe lângă Sala Mare, a cărei ușă întredeschisă sugera abandonul, apoi pe lângă Bucătărie și credea că a scăpat de întâlniri nedorite când s-a auzit strigată:

— Sofia! Hei, Sofia, aici, nu mă auzi?

Nu putea să ignore chemarea și se opri în dreptul Bucătăriei. De fapt, înăuntru era un fel de sală de mese,

pe o latură a încăperii stăteau aliniat patru frigidere și două vitrine frigorifice ca cele din magazine.

— Nu mai recunoști nimic, nu-i așa? o întâmpină un tânăr cu ochelari și cu căștile Iphone-ului în jurul gâtului, au renovat tot, ne bucurăm de niște condiții excelente. Sofia într-adevăr nu mai recunoștea nimic, dar nu putea să admită că în primul rând nu îl recunoștea chiar pe el, pe cel care o strigase.

— Bună, zâmbi ea evaziv, am trecut să iau un text.

— Și cel vechi a fost predat? Admis? Respins? râse bărbatul. Hai, bea o cafea cu mine. Sunt niște prăjituri grozave în frigider. Fă-te comodă, îți aduc imediat. Până când el scoase o farfurioară și o tavă dintr-un bufet, până căută într-un sertar după șervețele, Sofia își stoarse creierii încercând să-și amintească cine este. Omul îi era vag cunoscut, spre deosebire de Editor pe care nu-l găsea în nicio cută a memoriei, dar nu putea să-și amintească nici cum îl cheamă și nici cea mai mică întâmplare în care să îl poată plasa.

— Sunt Tudor, nu ai de unde să mă știi, sunt dintre truditarii invizibili, se prezentă bărbatul așezând pe masă în dreptul ei o prăjitură sofisticată și o ceașcă de cafea din care ieșeau aburi. Toți îmi zic însă Zeghe, după ce am stat la răcoare fiindcă n-am plătit o amendă de circulație. Sunt corector. Ei, nu-i nicio problemă dacă nu-ți amintești de mine, voi lectorii ați fost întotdeauna niște păsări ale paradisului în editură.

— Te rog să mă scuzi, nu m-am simțit niciodată ca o pasăre a paradisului, de fapt evitam să stau prea mult pe aici, erau redactori care nu mă sufereau. Plus vreo două secretare. Dar apreciez munca plină de devotament a corectorilor.

— E o muncă de rutină, muncă de furnică. Pasc texte literă cu literă, dar nu e vorba doar de greșeli de tastare sau gramaticale. Atenția mea trebuie să fie trează ca să discearnă orice abatere lingvistică și stilistică, asta ca să nu mai spun că vânez cu tenacitate orice nuanță care nu convine politicii noastre editoriale.

— Nu știam că avem o politică editorială... De când e asta?

— Destul de recent. Îți spun un secret: mă orientam întotdeauna să corectez texte admise de tine, Sofia. Știam că e literatură de calitate. După ce că buchisesc atâta pe un text, măcar să fie o lectură interesantă. De aceea citesc mai întâi textul ca orice cititor, să îmi satisfac plăcerea. Apoi îl recitesc analizând totul, pe secțiuni, la microscop. Sunt un supercititor, nu că mă laud, dar pot discerne toate tonurile și toate nuanțele din scriitură, chestii la care autorul nici nu s-a gândit. Textele bune sunt scrise din cer, crede-mă.

— Da, știu ce vrei să zici. Dar politica editorială...

— Politica editorială nu trebuie să te preocupe pe tine. Tu spui doar ce texte merită să intre în malaxorul Editurii. Dacă ai sta să cauți texte egale cu ideologia

noastră, ai avea prea mult de citit. Eu corectez o sută de pagini pe zi, dar citesc și recitesc aceste pagini și de patru, cinci ori în douăzeci și patru de ore. Multă cafea, multe dulciuri, multă pasiune, ha, ha, frumoaso!

— Ei, te și văd redactor în curând. Atunci voi avea și eu un prieten redactor, adăugă Sofia răzuind cu lingurița ultimele fărâmituri de prăjitură de pe farfurioară. A fost delicioasă prăjitura!

— Redactor? Redactorul printre corectori e ca un șef de sală printre chelneri: nu face nimic. Mă bucur că ți-a plăcut, sunt proaspete, le-a adus Zoe.

— Zoe? O știi pe Zoe. O fată mai micuță cu păr lung, negru, are o firmă de catering, nu?

— Da, chiar ea este. Sofia, te rog să mă ierți. Mi-a piuit timer-ul, trebuie să mă întorc la lucru. Mi-a făcut mare plăcere să te revăd. Am o rugămintă: strânge tu masa și spală ceștile și farfurioara la chiuveta de după paravan.

— Sigur!

— Mulțumesc, sărut-mâinile, ne mai vedem.

Corectorul își luă mapa și plecă foarte grăbit. Sofia se simți ceva mai liniștită: nu o întrebase nimic indiscret. Ba aflase că Editura are un set de reguli, o politică de publicare și se întrebă, pe când clătea vasele sub jetul de apă caldă, dacă nu cumva animozitățile unor redactori față de ea nu își aveau rădăcinile în această politică de urmat și de care ea nu avusese habar.

Reuși să părăsească clădirea fără să o mai oprească nimeni și, ajunsă pe trotuar, se gândi că ar trebui să profite și să facă niște cumpărături, dacă tot ieșise din casă. Intră într-un magazin de cartier cu de toate, merse printre rafturi derutată fiindcă nu găsea niciun produs de care să își amintească. În frigiderul cu produse lactate nu se găsea nici o cutie cu lapte simplu. Lapte pur și simplu, se enervă Sofia, toate conțineau „băutură cu lapte”, în care figurau multe alte substanțe, precum lapte de soia, zer praf, grăsimi vegetale, superproteine. Iaurturile erau amestecate în cel mai fericit caz cu fructe sau cu sucuri cu arome naturale sau cu semințe. Untul era aromatizat cu verdețuri, sărat, condimentat. La raionul cu carne nu exista carne, ci doar semipreparate din carne artificială. Ce să fi fost carnea artificială? se minună Sofia. Mezeluri doidora de aspic. Grătare marinate. Cu greu se hotărî asupra câtorva produse, mai luă o sticlă de vin alb întrebându-se dacă era făcut din struguri, o pungă de detergent și baterii. Abia la casa de marcat avu un șoc. Bani din portofel o uimără pe casieră, iar cardurile ei nu returnară niciun răspuns, de parcă ar fi fost simple bucăți de carton. În spatele ei se și adunaseră vreo cinci clienți care tușeau și se mutau de pe un picior pe altul, iar Sofia, disperată, răscoli în poșetă fără să mai găsească nimic. Ținea în mână portofelul inutil, pieptănele, ochelarii de soare rătăciți în geantă, un

carnețel și un pix, sub braț își îndesase manuscrisul luat la citit. Voia să plece rușinată, cerându-și scuze, când vânzătoarea îi smulse dintre degete cartea de vizită de la Editură.

— Cu asta plătiți. Sunteți nouă?

Sofia înclină din cap, vârî în geantă tot ce avea în mâini, primi bonul, luă coșul și se strecură repede afară, sigură că auzise pe unii clienți țâțâind din buze în spatele ei.

În seara aceea se așeză la masa din bucătărie și deschise un caiet nou. Scoase un pix din penar și se gândi câteva clipe. Apoi notă:

„Iluzia universală,
politica editorială,
Zoe,
banii,
Sunteți nouă,
Nu deschide ușa”

Se mai gândi câteva clipe, desenă o florică la capătul rândului și, nemaigăsind nicio ciudățenie de notat pentru ziua respectivă, închise caietul și scoase din geantă manuscrisul luat de la Editură. Nu erau decât vreo douăzeci de pagini dactilografiate, capsate, doar un fragment dintr-un text mai mare. Gestul sugera modestie, gândi Sofia, autorul nu dorea să plictisească pe nimeni, sau, poate dimpotrivă, un fragment scurt sugera neîncredere, teama de a nu i se fura ideea. Îndepărtă pagina de gardă și citi titlul:

„Paharul de whiskey în care înotau rechini”

Deschise la ultima pagină și căută numele autorului în josul textului, deși de obicei nu o interesau asemenea amănunte. Bogdan Achivei. Tresări: știa numele asta! Era același autor. Cel care scrisese „Turnul” și „Vedere de la înălțime”. Îi reținuse numele, pentru că îl analizase. Bogdan însemna „dat de Dumnezeu”, iar Achivei era un nume specific moldovenesc, compus din două elemente al + Chivei, copilul Chivei, adică un copil fără tată, făcut din flori. Și după toate câte le mai pătimise din cauza acestui autor, chiar nu avea cum să îl uite. Atunci realizează că recomandase Editorului textul „Turnul”, dar uitase să îl lase la redacție. De fapt, nici nu îl luase la ea în ziua aceea. Căută peste tot manuscrisul, dar nu era în casă. Singura posibilitate era să fi rămas la spital. La spital? Sofia se trezi din nou în norul de ceață care îi învăluia amintirile. Cum să fi ajuns manuscrisul la spital? Scutură din cap și luă un pahar de pe raftul bufetului. Își turnă vin alb și își zise că era imposibil să nu existe la Editură un duplicat al textului respectiv. Cu capul în palme, începu să citească.

Paharul de whiskey în care înotau rechini

Fratele meu, Cosmin, a plecat într-o după-amiază de acasă și de atunci nu l-am mai văzut niciodată. Trebuie să înțelegi ce grozăvie a însemnat asta pentru familia mea, cum toată

viața noastră a fost dată peste cap începând cu acea seară de sfârșit de mai, în care Cosmin nu a mai venit. Niciun semn nu se strecurase înspre noi ca să ne avertizeze despre ceea ce avea să se întâmple. Mama și tata erau profesori și sfârșitul anului școlar îi găsea ocupați și epuizați. Noi, Cosmin, soră-mea Gina și cu mine trăiam lucrurile fix pe dos: sfârșitul anului școlar ne umplea de energie și entuziasm. Acum, dacă stau să mă gândesc, cred că e posibil să fi existat totuși un semn: de vreo două săptămâni frate-meu avea un aer misterios, de parcă ar fi pus la cale o surpriză. Adică o surpriză, ceva ca o petrecere surpriză, nu ca o dispariție, ca o fugă de acasă... Parcă stătea mai mult în fața oglinzii, cu microfonul lui imaginar, scâlbâmbându-se în fel și chip în timp ce răcnea ca un apucat „I want to break freeee!”. Iar-tă-mă, încă mă trece un fior când îmi amintesc de Cosmin. Știi, e insuportabil gândul că fiecare ființă este destinată de la bun început morții. Și că atunci când moare se pierde pentru veșnicie, fără urmă. Nu ți se pare că lumea rămâne ciobită și neîntregă cu fiecare om care moare? Da, da, asta e mersul lucrurilor, toți dispărem, toți devenim de negăsit pe suprafața pământului, dar fratele meu, Cosmin, el n-a dispărut în acest fel, asta-i problema. El pur și simplu a alunecat...

Un bărbat și un puști stăteau pe o bancă, într-un parc din Alba Iulia, chiar lângă monumentul facebook. Bărbatul era din categoria celor despre care nu-ți amintești niciun semnălmnt, chiar și dacă beți împreună o cafea timp de jumătate de oră. Purta niște blugi despre care nu se putea afirma că erau murdari, doar că probabil își însoțiseră stăpânul în pat de multe ori. Geaca subțire avea o culoare ne-definită, antijeg, iar tricoul de sub ea atârna lălâu. Cu toate

acestea, posesorul acestor efecte nu părea defel stânjenit, ba dimpotrivă, s-ar fi putut zice că se mișca dezinvolt, ce mai, ca un bogătaș travestit. Cu un bobârnac aruncă pe jos mukul țigării pe care tocmai o fumase. Scoase din buzunarul de la piept un pachet de gumă și-și aruncă în gură două pastile. Își aminti de tovarășul de lîngă el. O clipă îl privi cu un fel de uimire, schiță mai mult involuntar gestul de a-i oferi o gumă, dar se răzgîndi. Scoase din alt buzunar un pachet cu batiste de hîrtie și-l șterse la gură pe băiat.

— Scuze, zise. Îți curgea un fir de salivă. Mototoli șervețelul și-l scăpă discret sub bancă. Eu n-o să-ți fac ce i-a făcut tipul ăla cu plete fratelui meu și la ăilalți doi băieți. O să am grijă de tine. Nu trebuie să mai dispară nimeni, adăugă după o pauză, cu un ton dintr-odată amar. Se aplecă spre băiat și-i aranjă gulerul tricoului:

— Da, exact cum îți spun, e teribil cînd cineva dispare și nu știi dacă-i viu sau mort, dacă duce o viață cît de cît normală sau este chinuit. Acum, după intuiția mea, cred că frate-meu Cosmin ar fi dat orice să rămîna cu noi, acasă.

Nu mai era nimeni pe celelalte bănci ale parcului la acea oră matinală, cînd trecătorii se grăbeau alegînd drumul cel mai scurt pentru traseul spre serviciu. Aerul atârna alb și nemișcat sub cerul povârnit.

— Părinții tăi știu că te pot ajuta, o speră din toată inima, ar accepta orice condiții bizare le-aș pune, fiindcă ei înțeleg faptul că eu însumi sunt bizar. Și că metoda mea e bizară. Dar ce mai contează toate astea cînd eu am referințe atît de grozave? Dănuț, am reparat atîția copii! Pentru tine voi face chiar mai mult, dar vreau și eu un mic favor din partea ta. În ciuda oricăror aparențe, eu știu că există în tine o fisură prin care sensul cuvintelor mele te găsește.

Băiatul de alături rămase impasibil, în aceeași stare de prostrație. Îi strălucea colțul gurii.

— Voi fi sincer cu tine, Dănuț, reluă bărbatul lovind cu bombeul pantofului sport o pietricică. Tu nu ești bolnav. Experiența îmi spune că n-ai reușit sau n-ai vrut să te strecorei cu totul afară atunci când te-ai născut. Într-un fel, ești ca frate-meu, Cosmin. Doar că el e mai mult în partea cealaltă. El a alunecat dincolo, tu n-ai trecut de tot încoace. O să te ajut să fii prezent aici, cu noi. Chestiile astea pe care ți le-am dat să le ascuți n-au niciun efect, surâse bărbatul arătând spre căștile cu bureți care îi atârnavă copilului la gât. Înregistrările cu valuri lovindu-se la țărnamă sau cu sunele ploii pot cel mult să te calmeze și să te adoarmă. Nu pot vindeca autismul. Însă trebuie să salvăm cumva și aparențele, căci ia închipuie-ți ce-ar zice oricine vrei tu dacă ar vedea... ta-taaam: PIEPTĂNUL. Zicând acestea, scoase din buzunarul de la piept al gecii un pieptăn din lemn, mic, foarte curat. Se răsuci spre băiat și îl pieptănă cu cărare pe-o parte. Dănuț ridică privirea spre însoțitorul său pentru prima oară.

— Bravo, bravo, murmură acesta, după cum vezi, efectul este instantaneu, dar va fi nevoie să repetăm procedura pentru ca modificările să se fixeze bine de tot. Așa! În schimbul recuperării tale, vreau să mi-l aduci înapoi pe Cosmin. Nu e simplu, dar nici nu e greu. Tot ce va trebui să faci este să intri într-un apartament străin. Nu va fi nimeni acasă, nu te agita. Apoi, vei merge până la balcon și vei aștepta ca eu să trag cu arcul.

Băiatul începu să-și legene picioarele. Bărbatul privea spre bulevard. Părea să se gândească la ceva ce-i capta întreaga atenție. După câteva clipe începu să-l pieptăne din nou pe copil.

— Da, dragul meu, vei aștepta să trag cu arcul. M-am pregătit de mult timp pentru asta, totul va merge șnur. Eu nu voi greși, nu va trebui să greșești nici tu.

— Eu, eu, eu, îngăimă copilul.

— Ce frumos! Mămica ta va fi fericită să te audă. Acum însă trebuie să înțelegi bine de tot un lucru: nu ne jucăm. Va trebui să mă asculți cu mare atenție, de acum chiar poți, și să execuți întocmai ceea ce îți cer. În schimb, eu îți redau viața. Tu mi-l aduci pe Cosmin, eu te fac sănătos. Știi tu ce înseamnă asta? Poate că încă nu știi, dar îți vei aminti cuvintele mele și vei descoperi ce lucru însemnat este să fii apreciat, iubit, acceptat. Dacă rămâi așa cum ești acum, în afară de părinții tăi cine crezi că te va mai iubi? Vei fi singur mereu, vei fi considerat o persoană inutilă, pentru că oamenii nu știu că sufletul tău nu este bolnav, ci doar captiv. Sufletul tău e întreg și luminos acolo înăuntru. Iar eu am acest obiect minunat, Pieptănul, cu care voi pune totul în ordine, acolo, în castelul minții tale.

Dănuț îl urmărea cu interes. Ochii lui nu mai erau goi, ci inundați de uimire. Bărbatul îi zâmbi și își aprinse o altă țigară.

— Vrei să știi ce este Pieptănul, de unde îl am, nu-i așa? Acum o să-ți povestesc cum a dispărut Cosmin. Vine vorba și de Pieptăn, stai liniștit. Ia, să te mai țesal puțin, mânzule! Bine, bine, ascultă-mă: Pieptănul ăsta îl am de la Loți. El a fost singurul supraviețuitor, ca să zic așa. Nu prea știu dacă viața lui ulterioară poate fi numită viață, căci este într-un sanatoriu psihiatric. În atâția ani de la acele evenimente, am reușit cu greu să-l văd de două ori. Nu-mi dau seama cum a reușit să ascundă acest caiet sau poate nici nu l-a ascuns, dar aici a scris totul.

Bărbatul strivi țigara de marginea băncii, privi în jur, apoi scoase un carnetel jerpelit. Îl deschise și întoarse câteva pagini, privi din nou spre bulevard, apoi încercă să explice băiatului nerăbdător:

— Totul s-a petrecut chiar aici, Dănuț. Blocurile astea din față nu existau pe atunci. Iar blocurile din spate, cele de patru etaje, erau poziționate în așa fel, încât închideau bulevardul Transilvania. Din cauza a ceea ce s-a întâmplat, blocul cu patru etaje a fost tăiat și mutat. N-au îndrăznit să-l dinamiteze, nici să-l dărâme cu bila de fier sau cu brațul ifronului. Anume te-am adus aici, atât de aproape de Cosmin. Abia peste ani de zile am reușit să dau peste un fir care să explice, cât de cât, cam ce s-a petrecut atunci. E vorba de caietul lui Loți, știi, celălalt băiat implicat în poveste și pe care au reușit să-l recupereze. Îți citesc, fii atent:

„— Am nevoie de voi trei ca să intrați într-un apartament de aici, de pe scară, ne zise Mario stingându-și țigara neagră pe fundul ceșcuței de nechezol. Ridică ochii spre noi încă învăluit de fumul albastru și ne privi cu luare-aminte pe fiecare. Eu eram căzut pe spate și cred că ceilalți doi prieteni ai mei simțeau la fel! Mario ne invitase la el și vorbea cu noi, serios. Îl auzi pe Robert înghițind în sec:

— Și... de ce să intrăm acolo?

Mario îngustă ochii și o clipă lungă am fost sigur c-o să-i cârpească o palmă obraznicului. Toată încăperea părea cumva decupată de lumea de afară, de unde veniserăm chemați de fluieratul prietenului nostru mai mare. Lumina vie, caldă a soarelui-apune se înghesuia înăuntru printr-o fantă a jaluzelelor. Raza de soare părea să ne ridice, parcă levitam așteptând toți trei în fața lui Mario.

— Vreau să intrați, să căutați un obiect și să-l aduceți afară, spuse bărbatul de pe canapea depărtându-și palmele

și unindu-le din nou într-un gest care sugera că era vorba de-o nimica toată. Îl priveam ca hipnotizat: avea unghiile galbene de nicotină ca ale maică-mii.

— Mă duc singur, nene Mario, sării eu la-naintare ca un fraier.

— Ba și io, se oțărî Cosmin, însă Robert, care era cu jumătate de pas mai în față decât noi, ca cel care-l cunoștea direct pe Mario, se întoarse și se încruntă la mine și la Cosmin:

— Loți, Cosmin, gura, mă, apoi spre Mario pe alt ton, ne-nea Mario, v-am spus că băieții o să vrea!

— Bravo, mă! Pot conta pe voi trei?

— Ce trebuie să aducem, încercai eu să aduc discuția în limite practice, așa încât Mario să înțeleagă că nu mai eram un copil.

— Intrați și aduceți un pahar. Atât, rânji el spre noi. După o scurtă nedumerire, Cosmin și Robert își mutară greutatea de pe un picior pe celălalt. Întrebarea plutea aproape vizibil deasupra capetelor noastre: „Și dacă e vorba doar de-un pahar, de ce e nevoie de noi trei? De toți?” Fiindcă deși aveam unșpe, doișpe ani, știam că pentru adulți e mai nasol cu legea dacă sunt prinși făcând ceva interzis, altfel care să fi fost motivul de nu intra Mario însuși să-și aducă paharul? Și de ce atâta tevatură pentru un pahar? Mario ne zâmbi zeflemitor și se sprijini de spătarul canapelei punând picior peste picior: știa la ce ne gândim, puteam să pariez!

— Mergeți toți trei ca să nu faceți pe voi de frică, băi țâncilor! Să fiu sigur că unul dintre voi reușește. Sunteți gata sau deja v-ați speriat?

— Păi... chiar acum? murmură Cosmin.

— În seara asta, când se întunecă. Nu mai e mult.

— Nenea Mario, îndrăzni eu cu glas subțire, trebe să-i duc cheia lu' mama, că și-a pierdut-o pe-a ei. Dacă nu mă găsește în fața blocului când vine, urlă și țipă. Da' mă întorc, jur! Dup-aia pot sta cât vreau, am promis eu și mi-am scos de sub tricou șnurul cu care aveam cheia legată la gât – ca să vadă că nu mint.

Mario își smulse cu dinții o pieleță de lângă unghia inelarului. Nu eram sigur că mă auzise, dar nici nu cutezam să repet. Aveam senzația că ceva rece și lipicios mi se înfășoară pe la glezne și mi-a trăznit prin cap că cel mai important lucru era să scap de acolo. Mario tăcea, nu zicea nici da, nici nu, și transpiram de emoție. Renumele său de bătauș nu era deloc liniștitor pentru noi, băieții mici. Cât să fi fost ceasul? Raza soarelui scăpătase. Îmi imaginam cohorte de copii scurgându-se treptat pe ușile blocurilor ca niște gânganii retrăgându-se în mușuroaie și, pe măsură ce liniștea cuprindea străzile, tot mai multe ferestre se luminau pe fațada clădirilor. Poate că noaptea cu întunericul ei erau acel lucru rece ca o piele de șarpe ce se înfășura pe gleznelor mele. De ce intră toți în case, noaptea, mă întrebai eu. Nu ca să facă loc altei lumi cu legi diferite, cu ființe necunoscute?

Unul dintre băieți mă pocni după ceafă:

— Hei, nu auzi? Dormi?

— Du-te cu cheia la mă-ta, Loți, da' să știi că dacă nu te întorci în zece minute, e clar că n-ai sânge în instalație și că va trebui să mai stăm de vorbă pe viitor, șuieră Mario.

— Mă întorc imediat! Mulțumesc, nene Mario!

Am coborât scările blocului câte patru trepte deodată și am ieșit pe bulevard. Tocmai se aprindeau rarele lumini stradale. M-am strecurat printre blocuri, pe scurtături, ca o umbră. Nu voiam să merg acasă. Minșisem. Voiam doar

să mă uit pe fereastra sufrageriei noastre, pe fereastra apartamentului nostru de la parter, cușca infectă în care locuiam singur cu mama de când mă știam, vizuina noastră nu foarte curată, îmbâcsită de fum de țigară, de miros de ceapă și cartofi prăjiți și, o dată pe săptămână, primenită cu duhoarea lăsată în urmă de vidanja care trăgea dejecțiile blocului chiar de sub ferestrele noastre. Hotărâsem să renunț și de-ar fi trebuit să-l ocolesc pe Mario toată vara, și să rămân acasă, dacă mama era singură. Dar dacă era cu vreunul dintre amicii ei... atunci mai bine la Mario! Nici n-a fost nevoie să mă uit pe geam; stăteam lipit de zidul cald al blocului și-i auzeam râzând și pălăvrăgind, iar mama avea tonul acela „dus” pe care îl uram. Vocea de bărbat care-i răspundea îmi era prea cunoscută, din păcate, era Boxerul, așa-i spuneam eu, că avea nasul turtit și se uita urât la mine când ne întâlneam. Nu-mi rămăsese decât să fac cale-ntoarsă.

— Bravo, băiețăș, mă întâmpină Mario. Hai, ia și tu o prăjitură și un suc. Robert și Cosmin înfulecau fără să mai fie stânjeniți. Prietenul nostru mai mare le pusese înainte o farfurie cu prăjituri Pompadur și cu Boeme, care se găseau de 23 august sau de 1 mai doar la cofetăria Roșu și Negru. Era însă evident că Mario avea o sursă specială pentru aprovizionare, ca domnu’ Dumitrescu, la care venea o dubiță în fiecare sâmbătă și îi descărca lădițe cu provizii. După ce-am ras tot, Mario rânji subțire și împinse farfuria într-o parte.

— Copii, atenție la mine! Vom ieși pe holul blocului în liniște, nu vreau să aud nicio șoaptă, că madam Dobrescu imediat spionează prin vizor. Vă deschid ușa apartamentului care este față în față cu al meu. Intrați și căutați un pahar. Nu e nimeni acasă, sunt plecați pentru mult timp, mi-au dat mie cheia, să o am în caz că-i inundă cineva.

— Ce fel de pahar? Întrebă Cosmin privind paharele desperecheate de pe masă. Sunt multe pahare pe-acolo?

— Este unul singur, e un pahar ca de whisky, dar o să-l recunoașteți când îl veți găsi, vă garantez.

— Cum așa?

— Este un pahar special, în el înoată niște peștișori ca rechinii. Trebuie să fiți foarte atenți să nu se verse. Să nu vă certați care dintre voi să-l apuce! Nu contează. Am să vă plătesc pe toți trei la fel, cu sume egale.

— Ne plătiți?

— Bineînțeles, ce-ați crezut? Doar facem o afacere. Vreau seriozitate din partea voastră, eu sunt foarte serios. Unul dintre voi ia paharul, ceilalți doi îl apără ca doi scutieri, ca să vă întoarceți cu el fără probleme, aici, la mine.

— De cine să-l apere dacă nu e nimeni acasă?

— Să nu se împiedice de covor, na, răbufni Mario trădându-și nervozitatea. Nu trebuie să-l apere de nimic, dar vreau să nu vă-ncăierați, s-a-nțeles? Fără niciun zgomot, s-a-nțeles, mă?!

— S-a-nțeles, nene Mario, recitarăm în cor. Mario dispăru câteva clipe într-o cameră alăturată. Noi ne privirăm pe sub sprâncene. Niciunul dintre băieți n-ar fi mărturisit că-i era frică și eu, eu aș fi preferat să-mi înghit limba decât să le propun s-o tulim pe scări în jos. Momentul prielnic trecu, Mario se întoarce cu un port-chei. Îl însoțirăm timorați la ușa apartamentului. Înainte de a deschide ne privi iar pe fiecare, duse un deget la buze, apoi murmură încetișor:

— Un pahar de whisky în care înoată rechini. Să nu vă întoarceți fără el!

Deschise ușa și scoase capul pe palierul dintre scări. Ne aflam la etajul trei și de sub noi nu se auzea nimic. Știam

că e un bloc cu pensionari, niciun copil nu locuia acolo. Cine să facă gălăgie? Mario ieși pe hol și ne făcu semn să-l urmăm. Ușa apartamentului său rămase deschisă. Patru metri o despărteau de cealaltă ușă, ușa din față și, când ne oprirăm în dreptul ei, am observat că era o ușă veche, cu vopseaua scorojită, că nu avea atașat niciun număr sau vreo plăcuță cu numele locatarului, ba nu avea nici măcar un vizor. Îmi amintesc că Mario era foarte încordat, respira greu, de parcă ar fi avut un căluș în gât și alarma mea interioară care mă avertiza ori de câte ori se împuțea vreo situație sună și de data asta ca un fel de tânguire a măruntaielor mele. Mi-ar fi plăcut s-o ascult, dar deja eram în rahat pân' la nas. Mario băgă cheia în broască și descuie. Mă așteptam ca ușa să scârțâie, dar se deschise ușor, cu un sunet ca de măr rupt în două. Mario întinse mâna și apăsă un comutator.

— Poftiți, copii, zise împingându-ne ușurel peste prag. Eu vă aștept aici. Și închise ușa în spatele nostru. Rămase-răm neclintiți pe covorașul de la intrare, pe care scria „Welcome”. Priveam în jur, paralizați de emoție. Știam toți trei că nu era bine ce făceam și că, dacă eram prinși, școală de corecție scria pe fruntea noastră. Drept în față ne zărirăm pe noi înșine, dar cu coarne. Dacă n-aș fi tresărit, aș fi pufnit în răs. Era, desigur, o oglindă pe peretele opus și deasupra ei, capul împăiat al unui cerb care avusese cele mai mari coarne din lume. Cam pe când ne-am revenit din uimire, se auzi zgomotul. Îi simți pe prietenii mei ținându-și respirația. Era un ticăit ca de ceas și se auzea de undeva din camerele alăturate, două în stânga intrării, două în dreapta. Exact ca la Mario, doar că acesta era apartamentul văzut ca în oglindă: pe-o parte baia și bucătăria, pe cealaltă parte, două camere, toate despărțite de holul nu prea lat. Poate

un minut, poate o veșnicie ascultarăm cum ticăitul părea să se audă tot mai tare, tot mai aproape, încât îi simțeam în tălpi și-n creștet vibrația. Și poate că inimile noastre se opriră puțin.

— E un ceas, se dezmoști Cosmin, dar niciunul dintre noi nu făcu un pas.

— Ce facem? șuieră Robert. Credeți că e cineva aici?

— Haideți, mă, i-am îndemnat făcându-le semn să se împărștie, să intre fiecare în altă încăpere, ca să sfârșim mai iute. Nimeni nu se clinti. Deodată izbucniră țipete și ceva ca o săgeată îmi spintecă stomacul. Dar imediat fură urmate de ovații și de un acord de chitară. Mă inundă o ușurare teribilă și toate spaimele mi se risipiră ca luate cu mâna:

— E cenaclul, băi, zâmbii eu larg.

— Ce?

— E Păunescu și cenaclul la stadion, ați uitat, le-am aruncat peste umăr intrând în bucătărie. Nu știu de ce, dar prezența atâtor mii de oameni adunați pe stadion îmi dădea încredere și curaj de parcă ar fi fost lângă mine, de parcă ne-ar fi conectat la realitate cu ancore grele care spulberau atmosfera vag lugubră a apartamentului în care intraserăm. Ușa bucătăriei era deschisă larg, ca și cea de la prima cameră de pe stânga. Tot pe dreapta, ușa băii era întredeschisă, iar ușa dormitorului de lângă baie era închisă. Dacă ar fi fost cineva înăuntru, ne-ar fi auzit până în acel moment, gândi. Dar ne-ar fi lăsat Mario să intrăm dacă era cineva acasă?

— Nu e nimeni, vedeți, le-am zis băieților care îndrăzniră să se miște și se buluciră după mine în bucătărie. În-suflețit de curajul ce mă inundase, am aprins becul și-am privit atent în jur, sigur că voi găsi de îndată paharul. Era un aragaz și, lipită de perete, o masă de camping acoperită

cu mușama. O chiuvetă ruginită la margini, fără vase murdare în ea, așa cum erau la noi tot timpul. Bucătăria era foarte rudimentară, nu exista niciun bufet, nu se zărea nicio urmă de activitate casnică. Pe unul dintre pereți era o ușă și am deschis-o gândind că trebuia să fie cămara. Dar înăuntru, în spațiul mic cât un dulap, era un scaun tapițat. Sub scaun era un ziar. Deasupra scaunului atârna pe un fir întrerupătorul unui bec. Băieții priveau peste umărul meu.

— No, aici nu s-or prea făcut sarmale, opină Cosmin și mi se păru justă observația lui.

— Nu e niciun pahar aici, zise și Robert ca să nu tacă.

Ne-am îndreptat spre prima cameră. Când am aprins lumina, am descoperit o încăpere aproape la fel de modestă ca bucătăria. Între două fotolii ponosite și pline de praf era o bibliotecă micuță, ticsită de cărți îmbrăcate în hârtie albă. Lângă geam se înălța o lampă cu picior și cu abajurul de pânză destrămat. Covorul era tocit și aproape complet decolorat. Dintr-odată mi-a trecut prin minte că ceva nu se potrivește. Povestea lui Mario nu putea fi adevărată. Cine ar fi locuit în asemenea condiții zi de zi? M-am apropiat de fereastră și am privit afară. O singură mașină trecea și se zăreau câteva ferestre cu lumină la hotel Cetate. Atunci izbucniră iar țipetele și fluierăturile de la stadion și o voce clară, de fată, cântă:

„Dacă n-am să vin diseară, mamă, ușa n-o-ncuia...”

— Nu cunosc nicio carte de aici, anunță Cosmin.

— Că și ești tu mare cititor, mârâi Robert care scotocea prin sertarele bibliotecii. Era supărat că preluasem eu inițiativa.

— Nu e niciun pahar aici, mai declară el.

— Să mergem în baie, i-am chemat.

— Chiar voiam să mă piș, plusă Robert împingându-mă și ieșind pe ușă înaintea mea într-o altă încercare de a prelua conducerea micului nostru grup.

— Stați, așteptați-mă, ne strigă Cosmin renunțând cu părere de rău la o carte pe care o dezvelise de hârtia ce o acoperea și pe a cărei copertă am deslușit dintr-o otheadă titlul „Orfeu în infern”.

Robert trase un șut în ușa băii, care se izbi cu zgomot de perete, ricoșă și se închise razant cu nasul lui. Sunetul pocniturii reverberă în toate cotloanele apartamentului.

— Băga-mi-aș banii la CEC, înjură el cu năduf, se împinse în ușă și se năpusti să ridice capacul toaletei, încurajat și de avalanșa de urale de la stadion. Era cu mâna în pantaloni când zări ceva și făcu un salt înapoi peste mine și Cosmin, mai, mai să ne dărâme. Ne-am uitat în vasul de toaletă ținându-ne unul de celălalt. Un pește lung, ca un fel de țipar, se zbătea în apa ruginie.

— În locul tău nu m-aș pișa aici, îl sfătui Cosmin, iar eu am închis capacul de plastic peste vas.

— Ce naiba e aia? făcu Robert, încă străduindu-se să pară stăpân pe sine. Era șarpe sau pește?

Nu s-a sinchisit nimeni să-i răspundă, iar eu cugetai că nici nu era mare lucru să apară șerpi sau pești într-un loc atât de pustiu ca apartamentul în care ne aflam. Chiuveta de sub oglindă era uscată și acoperită de praf. Un aparat de ras zăcea abandonat pe o latură a ei. Cada avea smalțul sărit și ruginise. Am deschis cu maximă prudență, de la distanța brațului bine întins, dulăpiorul atârnat pe perete. Conținea un sul de hârtie igienică și un pământuf de bărbierit. Un tub de pastă de dinți Supercristal fusese stors neglijent și lăsat fără capac, dar pasta de dinți care cursese

din el se întărise ca un lac de unghii și atunci întrebarea nerostită pâlpâi iarăși în capul meu: de cât timp n-a mai fost nimeni aici?

— Niciun pahar, zisei dezamăgit și înfiorat că în acel moment nu ne mai rămânea decât să intrăm în ultima cameră, cea cu ușa închisă.

— Cred că Mario doar ne-a pus la încercare, răbufni Robert. E totul o glumă.

— Vrei să renunțăm? l-am întrebat.

— Nu, se grăbi el după o clipă de ezitare, hai să intrăm și aici și gata, este clar că omul ne-a pus la încercare, deși nu pricep de ce. Și ca să dovedească ce hotărât era, Robert deschise ușa dormitorului. De îndată am avut surpriza să descoperim pe peretele opus un acvariu imens, luminat și cu instalația de circulație a apei în funcțiune. Era plin cu pești exotici, cu aripioare vapoaroase, lungi și cozi unduitoare. Ne-am apropiat hipnotizați de mișcările lor ușoare, atât de leneșe de parcă ar fi plutit în somn. Pe când mă întrebam dacă peștii chiar or dormi sau nu, am simțit din nou starea aceea de panică ce mă avertiza că ceva nu e în regulă. M-am uitat la acvariu. Părea umplut cu miere aurie, apa părea densă ca un chihlimbar, peștii păreau captivi. Mai văzusem acvarii, nea Titi de la noi din bloc avea unul. Tot uitându-mă, m-am lămurit de unde venea tic-tac-ul ceasului pe care-l auziserăm la intrare: era un temporizator care număra invers. Când mi-am dat seama ce era, mai avea două minute și șaptesprezece secunde până să ajungă la 00.00.00. Probabil că odată ce timpul programat avea să se scurgă, peștii vor primi mâncare, sau avea să se stingă lumina. Să fi fost o legătură între acești pești și cel din toaletă?

— Ia uitați-vă la asta, ne chemă Cosmin, care studia un colț al acvariului. Ne-am apropiat, dar tot nu vedeam nimic. Cosmin începu să râdă. Ne-am turtit nasurile pe peretele de sticlă. Și atunci am văzut. Dar dacă nu ar fi avut o etichetă micuță, argintie, chiar lângă buză, cred că nu l-am fi dibuit: pe fundul acvariului, alături de un castel ascunzătoare pentru pești, se vedeau patru sau cinci peștișori care înotau unul în jurul celuilalt, tot timpul în grup compact. De fapt, înotau într-un pahar cu etichetă argintie. Nu înțelegem de ce nu ieșeau pur și simplu de acolo.

— Uau, făcu Robert. Țsta-i paharul. L-am văzut suflecându-și mâneca și mi-am dat seama că dacă nu acționez rapid, el avea să fie eroul. Fără să mai stau pe gânduri, mi-am băgat mâna până la umăr în apă și am scos paharul cu cei cinci rechini minusculi.

— Ce-ai făcut?! urlă Robert. Eu trebuia să-l iau!

N-am apucat să-i răspund, pentru că o alarmă începu să sune strident. Ceasul ajunsese la 00.00.00.

— Mama mea, dar ce-i asta!? scânci Cosmin, făcând un pas în lateral. Apa care se scurgea din mâneca mea era aurie și groasă ca un sos. Era luminoasă ca un metal incandescent. Dar nu de asta se speriasă Cosmin, ci de apa din acvariu, care părea să se umfle până începu să dea pe dinafară. Dintr-odată mi s-a părut că încăperea a fost vidată, că s-a golit de aer. Apa se revărsa ca o niagară.

— Fugiți! strigă Robert panicat și ne-am răsucit pe călcâie de îndată, însă abia atunci am zărit canapeaua îngustă ascunsă după ușă. Acolo, sub un fel de învelitoare scămoasă, era o formă. O formă de om culcat. Culcat cu mii de ani în urmă, completă irațional creierul meu îngrozit. Băieții țâșniră spre ușă, eu, după ei, cu o fărâmă de grijă să

nu vărs paharul de whisky în care se vânzoleau rechinii arătându-și înotătoarele dorsale mititele. Inevitabil, valul de apă (sau ce-o fi fost) revărsat din acvariu mi-ajunse la genunchi. Cred că am scos un țipăt de care m-am rușinat de îndată, dar materia aceea vâscoasă putea deveni o piedică. Reuși să ies din încăpere doar ca să fiu lovit de alt șoc și să încep să cred că visez. Coridorul dintre camere se lungise teribil. Nu putea fi adevărat! Prietenii mei erau cu câțiva pași înaintea mea, dar, deși îi vedeam fugind, nu păreau să se îndepărteze, nici eu să mă apropii de ei, de parcă am fi fost prinși cu toții într-o peliculă de cauciuc ce se tot întindea. Cu disperare, m-am străduit să mă smulg iar și iar din substanța grea ca noroiul mlaștinii, să mă îndrept spre ușa îndepărtată a apartamentului. Robert făcea mișcări lente dând din brațe. Cosmin întorsese capul și spunea ceva, cuvinte neinteligibile și care se suprapuneau cu ecoul lor. Am simțit că mi se ridică părul în cap de parcă ne-ar fi înconjurat un câmp electric. Voiam și eu să țip, nu-mi mai păsa dacă ei mă considerau fricos, dar și aerul devenise dens și greu. Și mai ciudat a fost faptul că am văzut fără să întorc capul, am văzut în spatele meu, nu-mi pot explica cum, peretele estic al apartamentului efectiv evaporându-se, dispărând, iar capul de cerb împăiat se scutură ca scăpat din strânsoare și cerbul era chiar acolo, întreg, viu. Camerele laterale dispăruseră și ele, iar în locul lor se deslușeau ciudățeni de neînțeles. Ochii mei sau poate tot corpul meu căpătase cumva capacitatea de a vedea, înregistrau toate aceste lucruri, iar picioarele continuau lupta, încercând să alerge. Pe partea pe care fuseseră baia și bucătăria am deslușit o bucată dintr-o gară. Vedeam peronul cu dale de piatră, ferestrele sălilor de așteptare, șinele lucioase ale li-

niei întâi. Tot muncindu-mă să alerg de-a lungul șinei, pe bucata din mijlocul a ceea ce mai rămăsese vizibil din coridor, am zărit la distanță un tren venind cu viteză și, oricât am strigat la Robert, împingându-mi afară din plămâni aerul acela greu, de parcă aș fi țipat sub apă, el nu mă putea auzi și treapta locomotivei îl acroșă și-l smulse de pe mocheta coridorului. Corpul lui Robert se lungi nefiresc până când trenul opri în gară. Un picior îi atârna de partea noastră, restul trecuse de partea cealaltă, nu se mai vedea și nici nu voiam să văd, am înotat cât de repede am putut, nu aveam cum să-l ajut.

Pe partea opusă a coridorului era o ceață albă, lăptoasă și numai când mi-a alunecat piciorul mi-am dat seama că e chiar zăpadă. Dacă mă țineam mai aproape de partea aceea, alergam mult mai ușor. Cosmin încă alerga în fața mea, îl zăream în depărtare, dar nu reușeam să îl ajung din urmă. Apoi nu i-am mai văzut spinarea și mă gândi că poate a ieșit din apartamentul blestemat.”

În acel moment, agitația lui Dănuț nu mai putu fi ignorată de bărbatul care citea cu glas scăzut.

— Stai liniștit, îi zise. Mai este puțin, trebuie să ascuți până la sfârșit, dacă vrei să înțelegi cât de cât. Vezi că eu nu îți ascund nimic, nu te trimit în necunoscut, așa cum a făcut Mario cu bieții băieți.

— De unde, de unde vin toate? se bâlbâi Dănuț, pe când bărbatul îi aranja părul cu pieptănul.

— Știu și eu, zise el. Poate că de nicăieri, Dănuț dragă. Poate că sunt aici cu noi mereu, dintotdeauna. Ascultă mai departe.

„Cum singura mea șansă era să alerg tot înainte, asta am făcut. Nu-mi mai păsa de rechinii din pahar, însă mâna mea încremenise în poziția aceea, apa nu s-a vărsat, era prea groasă. Până la urmă am ajuns mai aproape de ușă. Am zărit panta înzăpezită pe care alunecase Cosmin. Urmele teneșilor lui erau încă vizibile. Când am apreciat că mai am cam douăzeci de metri până la ușa de la intrare, ușa chiar s-a deschis, iar Mario, de dincolo de prag, a întins o mână lungă, lungă și mi-a luat frumușel paharul din mână. În clipa aceea totul a încremenit pentru mine.”

Bărbatul tăcu, mai privi un moment rândurile strâmbe scrise de Loți, apoi închise caietul.

— Cum mâna lungă? vru să știe Dănuț.

— Nu știu, măi copile, nu știu, oftă bărbatul. Dar dacă vei merge acolo, poți afla adevărul. Poți vedea lucruri nemaivăzute. Ce zici, vrei? Sau ți-e frică?

Copilul tăcu o clipă, apoi afirmă clar bătând din picior:

— Vreau!

— Ei, atunci, ca să înțelegi ce facem, trebuie să-ți explic planul meu. Exact peste drum de apartamentul în care te voi duce pe tine este cealaltă jumătate a blocului de atunci, din 1985. Da, răspunse el privirii copilului, au tăiat blocul în două, l-au ridicat și l-au pus pe șine, apoi au mutat cele două jumătăți departe una de alta. Doar că asta s-a petrecut la doi ani după evenimentele pe care ți le-am citit, ca singura soluție găsită. Când părinții mei au anunțat dispariția fratelui meu, miliția a intrat pe fir și a început să interogheze pe toți cunoscuții. Poate n-o să mă crezi, dar eu am stat de vorbă cu mai mulți milițieni care își închipuiau că trebuie să știu ceva. Nu știam mare lucru sau nu-mi dădeam seama că știu. Ei au pus cap la cap informațiile mele și așa

au ajuns la apartamentul lui Mario. Mario, evident, dispăruse. Au remarcat însă ușa deschisă de la apartamentul din față. Și ghici ce au descoperit!

— Ce? murmură Dănuț, încercând să apuce Pieptănul cu care bărbatul îi răscolea șuvițele de păr. Ce? insistă, trăgându-l de cot pe domnul care tăcuse brusc sub greutatea amintirii.

— Loți era la un metru de ușă. Cu mâna în care ținuse paharul întinsă. Încremenit. Stană de piatră.

— Era din piatră?

— Eu nu l-am atins, deși am reușit să intru o dată acolo, pe parcursul anchetei, dar îl acoperiseră cu un cearșaf. Însă gura lumii nu poate fi oprită. Persoane din anchetă aveau acasă neveste cărora le-au șoptit în pat, pe când nu puteau adormi de tulburare, despre copilul împietrit și apartamentul-portal. Iar nevestele aveau toate fie o mamă, fie pe cea mai bună prietenă... Zvonul s-a lățit. Lumea spunea că băiatul împietrit era cald, că era viu, că i se simțea pulsul, dar, printr-un fenomen de neînțeles, corpul său nu putea fi mișcat indiferent de forța aplicată. Mama lui Loți...

— Și ce-ai mai văzut?

— Nu știu sigur ce-am văzut. Milițienii mă țineau zile întregi acolo, tot punându-mi întrebări și mă plictiseam. Odată m-am trezit singur, am ieșit, am traversat holul și am pătruns în celălalt apartament. Arăta de parcă s-ar fi ciocnit două trenuri care transportau decoruri de teatru. Asta fără să mai punem la socoteală statuia în care se transformase Loți. Pe-o parte erau cu adevărat bucăți de gheață și zăpadă care nu se topeau, în partea opusă a coridorului era o șină lucioasă de tren și jumătăți de traverse. Lângă ușa băii era scara înaltă a unui tren și se vedea și geamul

unui compartiment, dar vag. Cel mai înfiorător era picioarul lui Robert. Genunchiul, gamba și laba piciorului erau dincolo de perete, în baie, dar ieșind din tavan. Eu le-am spus că acela e Robert...

— Acum e tot acolo?

— Nu, nu mai e nimic. După ce au tăiat blocul, lucrurile străinii au dispărut, iar Loți a putut fi mutat. Ți-am spus că o vreme nu am aflat nimic de el, dar după 1989, l-am găsit la ospiciu.

— Pieptănul?

— Pieptănul este un obiect luat de-acolo. Mi-ar plăcea să mă laud că l-am șterpelit chiar eu, dar te-aș minți. Mi l-a dat Loți. Nu am înțeles dacă l-a avut asupra sa ori l-a luat din apartament. Felul cum acționează asupra celor bolnavi este inexplicabil. Vezi ce a făcut cu tine?

— Și acum?

— Vreau să mă ajuți să-l recuperez pe Cosmin. Probabil te întrebi de ce iau un copil și nu un om mare în acest scop.

— Pentru că n-ar crede?

— Cam așa ceva, surâse bărbatul. Uite cum facem: trebuie să unim cele două jumătăți ale blocului din nou. Doar așa funcționează, doar așa fenomenele acelea exotice vor putea fi percepute. Cosmin e acolo și acum, Robert la fel, dar sunt de neatins. După ani de zile am reușit să cumpăr apartamentul lui Mario. Este la cincizeci de metri de apartamentul geamăn, separate de bulevardul din dreptul nostru, vezi?

— Da.

— Apartamentul respectiv este gol în acest moment. Locatarii renovează. Ghici cine zugrăvește?

— Tu?

— Eu, amice! Firma mea. Într-o zi o să-ți povestesc cum i-am determinat să se apuce de renovat. În seara asta, după ce mergem mai întâi pe la ai tăi, să vadă ce progrese minunate ai făcut, te duc în apartament și vei rămâne acolo să mă aștepți.

— Tu ce faci?

— Păi nu ți-am spus? Mă duc să trag cu arcul. Am un arc sportiv, o să ți-l arăt. Săgeata are legat de coadă un fir dintr-un material supraconductor. Firul acela va fi puntea.

— De ce se întâmplă aici?

Bărbatul se întoarce uimit spre băiețelul de lângă el. Nu-i venea să creadă că auzise bine.

— Asta deja-i un fel de întrebare filosofică, Dănuț. Nu știi ce e filosofia, nu?

— Ba da, am auzit la televizor: o știință care explică de ce lucrurile sunt așa cum sunt.

— Știi ce? Cred că te-am pieptănat destul. Și ca să-ți răspund: nu știu de ce s-a întâmplat aici și nu în altă parte. Poate este un loc special. Poate este un loc prin care suntem priviți printr-un fel de vizor. Sper că nu ai habar și de principiul lui Heisenberg!

— Nu.

— Heisenberg a fost un savant, un fizician care a spus că un sistem observat va sfârși prin a interacționa cu observatorul. Eu zic că așa ceva s-a petrecut aici.

— Vreau să vin cu tine. Când tragi cu arcul.

— Trebuie să fie un observator în apartament, altfel nu merge.

— De unde știi?

— Mi-a spus Loți. Ar fi venit el, dar nu îi dau drumul de la nebuni.

— Și dacă o să înțepenesc?

— Nu vom scoate nimic din incintă. Mai mult, când vin eu, tu vei ieși. Îl caut pe Dănuț și ieșim împreună, apoi tai coarda. De mare folos ne-ar fi fost acum acel maestru feng shui care l-a sfătuit pe Ceaușescu să taie blocul.

Sofia rămase în fața foilor scrise mai multe minute, gândindu-se. Sorbi ultima înghițitură de vin și apăsă paharul umed pe foaia de final, peste numele autorului. Era o coincidență stranie că textele acestui autor ajungeau tot la ea. În plus, acțiunea din acest fragment se petrecea la Alba, orașul copilăriei și tinereții ei. Ce puteau să însemne toate astea? Însemnau ceva? Deschise caietul în care scrisese mai devreme și notă în josul listei: „Bogdan Archivei”. Era cazul să întreprindă cercetări, pe cât îi stătea în putință, în legătură cu acest autor. Se apropie de geam și privi afară. Plouase și luminile becurilor stradale curgeau pe asfalt. Norii de ploaie aveau o margine pe care doar cei de la înălțime o puteau vedea: în depărtare, la orizont, soarele apunea auriu. Sofia căută în punga de la magazin și scoase bateriile. Avea pe undeva o lanternă și voia să fie sigură că va funcționa la nevoie.

Dimineața următoare se trezi devreme și, după prima cafea își dădu seama cu mirare că îi era foame. Puse la fiert un ou și scoase un păhărel de iaurt din frigider. Îi plăceau ouăle moi, dar uitase să cronometreze exact trei minute, pentru că între timp căuta prin

sertarele bibliotecii textul „Turnul”. Constată că de fapt lipsea poșeta ei neagră, cea cu care fusese în excursie. În excursie sau la spital? Se așează la masa din bucătărie și repetă: am sărit, am vrut să mor, am sărit de la etajul nouă, dar am fost salvată. Miraculos, am fost salvată. Nu sunt moartă. Trăiesc, mi-am reluat viața, e totul real. Excursia în căutarea lui Alex a fost un vis, o refulare a creierului meu sedat. Am goluri în memorie, însă le voi recupera. Sunt vie, mănânc un ou, beau iaurt, voi merge la serviciu, totul e în parametri normali, șopti Sofia deplin încredințată că totul era straniu în jur. Alex! Nu voia să se gândească la Alex. Era mult prea tulburător ceea ce aflate, presupusa lui moarte, descoperirea că de fapt trăia, prezența lui lângă ea în spital. Și, mai ales, felul cum îl lăsase pe polițistul venit la el la ușă să o ia de acolo de parcă ar fi fost o minoră într-un cămin studentesc. Se ridică de pe scaun și începu să facă ordine pe masa din bucătărie, cu mișcări grăbite și energice. Contactul cu lucrurile, cu realitatea erau leacul pentru întrebările dificile. Când termină își luă geanta cu manuscrisul citit și ieși din apartament. Ar fi vrut să lase un semn, să vadă dacă o va căuta cineva cât lipsește, dar singurul care ar fi trecut pe la ea nu putea fi decât Alex. Era prea mândră ca să-l sune. De două zile el nu îi lăsase niciun mesaj măcar. Cât așteptă să urce liftul avu sentimentul acut că este privită prin vizoarele celorlalte două uși de pe

palier. Îi veni să coboare pe scări, dar își zise că era o idee copilărească și, până la urmă, liftul ajunsese scârțâind în dreptul ei. Când deschise ușa, înăuntru era un tip cu plete care lipea un colant pe pereți. O invită jovial să urce, că el își face treaba fără s-o deranjeze, dar Sofia mimă un gest disperat, că a uitat să lase ceva unei vecine, și renunță la lift. Coborî pe scări încă auzindu-l pe individ spunând că-i ține liftul și-o așteaptă, pe un ton insidios de data asta. Pe la etajul șase se opri puțin și trase cu urechea; liftul nu se auzea. Coborî scările repede, fără să facă zgomot. La parter trecu prin fața ușii deschise a liftului, cu inima bubuind. Individul acela jegos era acolo și fluieră după ea. Cum ajunsese liftul jos fără să-l audă? Și ce folos de interfon dacă în bloc puteau pătrunde astfel de specimene? Ieșind din imobil făcu câțiva pași spre centru. La primul colț de stradă se opri să privească vitrina unei librării. Ca întotdeauna, căută apariții ale Editurii. Descoperi romanul „Orfeu” al unei autoare de care nu mai auzise și, cu surprindere, romanul „De la fereastra Turnului” de Bogdan Achivei. Acesta era un indiciu despre timpul pe care-l petrecuse la spital. Cel puțin câteva luni! Altfel, când ar fi avut timp să apară un roman din care ea abia citise două capitole? Această neașteptată descoperire o năuci puțin. Nu mai avea chef să meargă la editură. Urcă pe Calea lui Traian până lângă Colegiul Lahovary, apoi coti la dreapta și

merse tot înainte. Treceau pe lângă ea oameni la care nu se uita, însă era ceva diferit la ei, la toți, față de ceea ce își amintea din trecut. Nu putea să-și dea seama ce anume lipsea. Sau ce era în plus. Ieși din șuvoiul de pietoni și se așează pe o bancă, sub un tei. O încerca un fel de slăbiciune și nu ar fi vrut să facă o lipotimie pe stradă. Nimerise bine, era în fața spitalului vechi. La celălalt capăt al băncii stătea o femeie. Ar fi trebuit să o întrebe dacă îi dă voie să se așeze? Li se întâlniră privirile. Femeia îi zâmbi.

— Știți, până mai ieri în copacii ăștia ciripeau o mulțime de vrăbii. Acum au dispărut...

Sofia avu o revelație: asta lipsea! Nu auzise nicio pasăre, deși orașul era plin de verdeață și parcul Zăvoi era lângă blocul ei. Și nu întâlnise niciun câine, nicio pisică! Era ciudat. Oho, dar porumbelii? Unde dispăruseră? În sfârșit, primăria scăpase de ei.

— Da, așa e, acum îmi dau seama, se întoarce ea spre femeie. Nu știam ce lipsește.

— Ați fost plecată?

— Am fost internată în spital.

Tăcură amândouă și ascultară strada: vuietul mașinilor, pașii trecătorilor, fluierul unui polițist, portiere trântite, chiar și vântul trecând prin frunzișul pustiu. Sofia era mulțumită că femeia nu o întrebase despre motivul șederii ei în spital. Era cazul să se întoarcă la librărie. Nu putea să nu cumpere romanul

din cauza căruia avusese atâtea probleme. Își puse baretă poșetei pe umăr când femeia de alături o întrebă:

— V-ați gândit vreodată că e posibil să existe variante ale universului în care deja ați murit?

Sofia o privi neștiind ce să răspundă, dar nu mai simți ca altădată imboldul de a fugi de astfel de întrebări. Femeia își ridică mâna stângă în dreptul ochilor și o răsuci, privind-o pe toate părțile.

— E posibil ca mâna mea să fie doar un schelet.

— De ce vă gândiți la așa ceva?

— Sunt mai bune anumite gânduri decât altele? Nu-mi pot permite să uit. Dacă le uităm, lucrurile dispar cu totul. E o responsabilitate.

— E interesant ce spuneți.

— Dar este adevărat. Să vedeți: zilele trecute m-am trezit aici în curte cu un bărbat cam de vârsta mea. Părea foarte dezorientat, chiar rătăcit. Venise la mine pretinzând că mă cunoaște. Eu nu mi-l aminteam. Zicea că am fost colegi la arhitectură, ori eu am absolvit medicina. Bietul de el, era varză! Nu-și mai găsea casa. M-a uimit pentru că știa despre mine anumite detalii. Știa cum mă cheamă, știa că sunt din Alba Iulia, știa că în anul patru am lipsit un semestru ca să o îngrijesc pe mama, care era bolnavă. De unde ar fi putut să știe toate astea? În sfârșit, l-am sfătuit să meargă la primărie să întrebe, un imobil nu poate dispărea ca un om, dar mai mult ca să scap de el. Nici nu trec bine două zile și mă trezesc în situația lui.

— Cum adică?

— Eu veneam aici la spital să îngrijesc copii cu nevoi speciale. Acum nu mai există aici niciun copil, iar personalul nu-mi dă voie să plec. Mă țin cu forța, internată.

— Și ziceți că sunteți din Alba?

— Da.

— Nu vă supărați că vă întreb, dar cum ați ajuns în Vâlcea?

— După facultate m-am călugărit la mănăstirea Govora.

— A! Poate o să vi se pară ciudat, dar voiam să vă întreb ceva în legătură cu orașul nostru. Și eu sunt din Alba. Vă amintiți când s-a tăiat un bloc și a fost mutat pe șine? Pe bulevardul Transilvaniei...

— Sunteți și dumneavoastră interesată de arhitectură...

— Nu, dar încerc să pun cap la cap niște informații.

Sofia realizează în clipa aceea că de fapt nici ea însăși nu știa exact de ce se simțea intrigată. În fond, blocul tăiat apărea într-o operă de ficțiune.

— Da, sigur, a fost un eveniment. Blocul a fost tăiat în două și pus pe șine. Locatarii erau în apartamente și nu a fost întreruptă nici apa, nici alimentarea cu gaz sau curent.

— După 1985... Dar nu anul e atât de important, cât faptul în sine: s-a petrecut sau nu?

— Da, categoric. S-a petrecut. Nu-mi amintesc exact anul, dar așa cum spuneți, era după 1985, pentru că părinții mei deja lucrau la Centrul de calcul. Dar nu trebuie să vă necăjiți, toți avem în minte harta unui oraș care nu mai există, o consolă femeia cu blândețe.

— Acum trebuie să plec. Aș putea să vă mai vizitez? Mă numesc Sofia Miron, se prezentă ea cu întârziere, lucrez la o editură. În ce salon să vă caut?

— Ileana, la psihiatrie.

Hotărî pe loc să evite artera principală pe care venise și să se întoarcă la librărie mergând pe o străduță paralelă și puțin circulată. Cândva îi plăcea să se plimbe pe acolo, era o stradă lungă și cam îngustă, cu copaci din loc în loc, cu grădinițe de flori în fața caselor. În dreptul unor garduri lătra câte un câine trezit din somn sau se întâmpla să vezi o pisică furișându-se prin boscheți. Acum însă grădinile erau pustii, nu se vedea niciun animal. Într-o curte o bătrânică ședea pe o bancă privind în gol. În altă parte o fereastră tocmai se închise și silueta unui bărbat se îndepărtă de geam. Un miros fetid se strecură spre ea și Sofia încremeni căutând din priviri sursa emanației. Atunci zări la zece pași în fața ei un polițist. Era cu spatele spre ea, stătea în dreptul unui stâlp de gard. Oripilată, traversă pe cealaltă parte. Mirosul pestilențial venea, fără doar și poate, de la individ, dar cum era cu puțință ca un om în uniformă să pută așa? Era oribil, duhnea a mortă-

ciune, dar și a ceva extrem de murdar și totodată exista și un iz de produs chimic. Cu coada ochiului văzu curgând din dreptul piciorului său un lichid ce îna-
inta lent pe asfalt. Urina?! Sofia grăbi pasul nervoasă. Din față venea un grup de trei fete și ar fi vrut să le întoarcă din drum, dar nu-i veni nicio idee. Ajunsă, în sfârșit, în fața librăriei, se auzi strigată:

— Sofia!

Privi în jur și descoperi că persoana care o chema era tocmai pe cealaltă parte a șoselei. Îi făcea semne insistente să traverseze, dar ea șovăia. Și dintr-odată o recunoscă: era Dora. Bucuroasă peste poate, traversă strada printre mașinile oprite la semafor.

— Nu, nu! strigă Dora agitată, însă nu era niciun pericol, vehiculele așteptau culoarea verde și Sofia păși peste bordură, când auzi un fluierat strident. O îmbrățișă pe Dora, care îi păru schimbată față de felul cum arătase în excursie, dar aceasta se sustrase efuziunilor și-i spuse:

— Ai primit un card de când ești aici?

— Da.

— Scoate-l.

Atunci observă că un polițist venea spre ele și că Dora părea îngrijorată. Sofia făcu un pas în spate amintindu-și de polițistul de pe străduță. Din fericire, găsise cardul. Dora îl înșfăcă și îl prezintă la control:

— Vă rog să o iertați, este nouă.

Polițistul luă cardul și notă pe un aparat un număr.

— Primul avertisment. La al treilea va trebui să vă prezentați pentru amendă. Îi restitui cardul de la Editură și le întoarse spatele. Sofia se uită la bucățica de carton plastifiat. Nu scria nimic pe ea decât Logos.

— Polițiștii au lentile speciale cu care văd ce mai scrie pe cardurile noastre, șopti Dora. Hai să bem un suc aici, la cofetărie. Nu, nu înăuntru, mai bine afară. Așează-te pe scaunul ăsta, cu spatele la stâlp.

Sofia o ascultă nedumerită. Nu înțelegea aerul conspirativ al prietenei sale.

— Nici nu știi cât mă bucur că te-am întâlnit, îi mărturisi Dorei. Sunt confuză în legătură cu excursia aceea. Credeam că...

— Taci, taci, șopti Dora și o trase spre ea. O strânse aproape și-i zise la ureche: sunt atâtea mașinării peste tot, cu ochii pe noi, fii foarte atentă să nu comiți nicio abatere.

— Ce tot spui?

Însă Dora clătină din cap, cu buzele strânse, și ochii ei brusc înlăcrimați o șocară pe Sofia, care amuți.

— Cred că ne vom întâlni la Asociație. Dacă ești lector al Editurii, sigur va trebui să fii acolo.

— Ce asociație?

Dora strânse pleoapele și revăzu fără să vrea rezumatul ultimei întâlniri a Asociației. De fapt, chiar scrisese rezumatul întâlnirii sub forma unei povestiri

literare, la cererea Editorului. Totul începuse cu un zvon care se strecurase rapid printre cunoscuți, cum că Mirel reușise să moară, însă atunci ora era prea târzie ca să meargă să verifice cu ochii ei. Se întinse sub plapumă fără să se mire că acela era primul gând conștient al dimineții. Pe mort îl visase toată noaptea, visase înmormântarea și cântase împreună cu ceilalți, cuprinși toți de o speranță neasemuită, „Marea vieții”. Căscă și se ridică pe marginea patului. În cameră nimic nu se schimbase peste noapte. Dar era de așteptat ca un eveniment de asemenea anvergură să aibă urmări. Dora se minună intrigată cum de-i izbutise trebuia asta unui tip atât de insipid precum Mirel. Până atunci, niciunul dintre ei nu mai făcuse așa ceva, deși toți știau că dincolo, acasă, se întâmpla tot timpul ca oamenii să dea colțul. Întinse cu grijă un picior în căutarea papucilor, îi dibui și-i trase încet de sub pat. Nu voia să perturbe lanțul uniform al sforăiturilor ce veneau din cealaltă parte a patului. Medită cu regret că încă de când erau acasă, chiar din prima lună de căsnicie, tot ce-și dorise mai mult era ca bărbatu-său să fie ori plecat, ori să doarmă zdravăn. În aceste două situații simțea un fel de libertate binecuvântată, curgea timpul în ritmul firesc se restabilea, iar ea, Dora, devenea din nou ea însăși și nu ce dorea soțul ei, acest străin, să fie. Iar dacă Mirel reușise să moară, dacă era mort de-a binelea, atunci era de presupus că vor avea succes și alții, chiar și ea, în această încercare.

În drum spre baie porni cafetiera. Când ieși, era îmbrăcată, pieptănată și pregătită să plece. Turnă o ceașcă de cafea și o lăsă pe masă pentru bărbatul care încă dormea. Apoi părăsi apartamentul.

La asociație veniseră până și membrii care nu dădeau pe acolo decât cel mult o dată pe an. Se formaseră grupuri și grupulețe în care discuțiile erau mai aprinse ca niciodată. Dora avu un mic recul deschizând ușa, dar înaintă curajoasă. Așa cum era de așteptat, Editorul întârzia. Se strecură spre locul ei de la fereastra din stânga, bucuroasă să-l găsească neocupat. După vreo două minute, ușile din față se deschiseră și lumea amuți, dar nu Editorul fu cel care apărură, ci Zoe. Ca de obicei, împingea masa supraetajată încărcată cu cafele și platouri cu gustări minuscule. Un murmur vesel străbătu sala; nimeni nu se putea enerva pe Zoe, deși era agasantă cu cafelele și croissantele ei pe care nimeni nu le dorea în momente de tensiune. Porniră cu toții spre locurile lor, căci venirea cafelelor preceda neîntârziat sosirea șefului. Apucă s-o vadă și pe Aoyagi undeva în spate de tot, dar nu mai avea timp să meargă să vorbească cu ea. Într-adevăr, abia primi Dora ceșcuța cu cafea și cei doi biscuiți de care nu avea să se atingă, că se și dădură de perete ușile duble din față și Editorul intră impetuos aruncându-și eternele dosare pe masa de prezidiu.

— Domnilor, doamnelor, ați aflat, nu-i așa? Se pare că cineva a murit, zise și ridică de îndată mâinile în

aer ca să stăvilească explozia de întrebări. Vedeți cât de frumos se leagă acest eveniment de tema dezbaterei noastre de data trecută? Cum vă spuneam, după ce indivizii umani au simțit atracția pentru nenorocirea în masă, nu se mai pot dezlipi de ea. Oamenii sunt însetați de dezastre, domnilor! Acum îl avem pe acest... căută o clipă prin hârtiile din dosar, ridicându-și pe nas ochelarii care-i atârnavă prinși cu un lăncuț pe piept. Acest Mirel Zăvoianu, reluă Editorul cu hârtiuța în mână. Sala își ținu respirația. Mirel Zăvoianu efectiv nu a mai putut îndura abundența acestor locuri. Aș vrea să vă reamintesc, dragii mei, în aceste momente istorice, da, istorice, de principiul lui Heinsenberg: un sistem observat va sfârși prin a interacționa cu observatorul! Ori noi, care suntem prinși în acest experiment, am reușit prin acest Mirel Zăvoianu să spargem domul de sticlă care ne acoperea, am reușit să ajungem la observatori!

Sala aplaudă frenetic. Dora se gândi că Editorul făcea parte din categoria celor care debitează enormități și sunt apoi răsplătiți pentru asta. Ușile din față se deschiseră pentru a treia oară și se ivi secretara editurii, fata aceea mică, îmbrăcată mereu în pulovere pe gât, fuste lungi de culori mocirloase și bocanci. Șopti ceva la urechea editorului și umerii acestuia căzură. Sala amuți brusc. Secretara ieși, Editorul se așează în jilțul său de catifea vișinie, dar după câteva secunde țâșni în sus ca un arc.

— Știu că eforturile lipsite de sens sunt cele care ne epuizează, dar nimic din ceea ce încercăm în această direcție nu poate fi lipsit de sens. Până la urmă, să-l ascultăm.

Un „aaa!” dezamăgit se auzi din toate direcțiile și nici Editorul cu clopoțelul său nu mai putu liniști discuțiile care reizbucniră în toate colțurile. Liniștea se reinstaură însă ca prin farmec când intrară doi polițiști. Oamenii se așezară la locurile lor și se afundară bine în scaune. Polițiștii vorbiră ceva încet cu Editorul, apoi ieșiră și se întoarseră cu un individ încătușat.

— Vă rog, scoateți-i cătușele, interveni Editorul. Un polițist eliberă mâinile infractorului, celălalt îl puse pe Editor să semneze un act, apoi dispărură pe ușa laterală. Dora îl privi avidă pe bărbatul din fața lor. Purta o cămașă albă descheiată la gât și o pereche de pantaloni din stofă moale. O șuviță îi căzuse pe frunte și își tot trecea mâna prin păr ca s-o îndrepte. Avea mâini fine, nu muncise niciodată. Dar tot insipid i se părea, pentru că, evident, nu putea fi nimeni altul decât Mirel. Deci visul lor frumos fusese o minciună. Altă încercare eșuată.

— Cum te numești, îl întrebă Editorul.

— Mirel Zăvoianu.

— Ce s-a întâmplat, Mirel, dorim cu toții să aflăm ce s-a întâmplat. Și mai ales, de ce.

— N-am mai suportat, mârâi bărbatul cu capul în piept.

— Haide, povestește-ne! Dați-i un scaun! Sau poate preferi să stai în picioare...

Mirel rămase în picioare lângă scaunul ce îi fusese adus. Privea mereu în jos. Editorul tuși nerăbdător și din sală răzbătură tot felul de foșnete și șoapte. Mirel își mută greutatea de pe un picior pe celălalt, ca un elev scos la tablă în fața unui exercițiu greu.

— Cum să vă spun... Am fost dintotdeauna obișnu-
iți cu fragilitatea barierei care-i separă pe morți de cei
vii. Puteai trece oricând dincolo. Indiferent de vârstă,
de starea de sănătate, de poziția socială. Îmi aduc
aminte cât de mult ne îngrozea acest aspect. Și cât ne
lipsește acum! Eram îngroziți și de posibilitatea de a
traversa invers granița respectivă, adică de cei care se
întorceau de acolo. Mie asta mi s-a întâmplat.

— Stai, stai puțin! Cum adică? interveni Editorul.

— Fratele meu, care a murit în 1987 acolo, a venit la
mine aici! E în dulapul meu și nu mai suport, se tângui
bărbatul cuprinzându-și capul în mâini.

Șoapte indignate străbătură sala de la un capăt la
altul și discuțiile amenințau să izbucnească, nemai-
putând fi stăpânite. Clopoțelul Editorului sună înde-
lung, dar mulțimea nu se potoli decât în momentul în
care la ferestrele dinspre curte apăru unul dintre po-
lițiști.

— Domnule Zăvoianu, dragă Mirel, ia-o de la înce-
put, ca să înțelegem și noi, încercă Editorul să-l dreagă

pe vorbitor, dar acesta își ținea fața în mâini, fără ca publicul să poată vedea dacă plângea într-adevăr ori era numai tulburat peste măsură.

— Zici că fratele tău a decedat pe când ne aflam dincolo. Unde locuiați? De ce a decedat? La ce vârstă? Stai jos, dragă Mirel. Și vorbește sau îi chem pe polițiști!

Nimeni nu-și dorea să vadă cealaltă față a Editorului, așa că Mirel se așeză cu un aer înfrânt, înghiți de câteva ori în sec și începu să relateze întretăiat:

— Am copilărit în Alba Iulia. Părinții mei erau medici. Duceam o viață mult mai prosperă decât marea majoritate a familiilor pe care le cunoșteam. Frate-meu era mai mic cu opt ani decât mine. O pacoste pe capul meu, dar el m-a venerat dintotdeauna. În 1985 a venit în oraș cenaclul Flacăra și m-am dus cu niște prieteni, fete și băieți. De fapt, ai mei au insistat să nu merg, pentru că erau amândoi de gardă și n-avea cine rămâne cu Dorinel acasă. Până la urmă i-am înduplecat să mă lase, dar le-am promis că la ora opt seara sunt acasă. Frate-meu a promis că nu se mișcă din camera lui, unde taică-meu îi cumpărase un video. Treaba părea aranjată, dar eu nu m-am ținut de cuvânt, nu am fost la ora opt acasă, ci pe o bancă, în parcul din fața Catedralei, împreună cu o fată. Păpușa aceea se hotărâse să fie drăguță cu mine și vă imaginați că nu puteam să plec. Dar nici Dorinel nu și-a ținut promi-

siunea și eu n-am avut de unde să știu asta. Cum stăteam noi pe bancă și ascultam chiotele entuziaste și refrenul melodiilor reluate de mii de tineri pe stadion, am simțit un fel de tremur în tălpi. Fata, pe care o țineam de după gât, s-a crispat dintr-odată.

— Ai simțit? m-a întrebat ea speriată. Crezi că e cu tremur?

Am strâns-o în brațe și mi-am vârât la loc mâna sub bluza ei. Atunci am simțit din nou și ne-am îndepărtat unul de celălalt, speriați. Un tremur mărunț urca din pământ, un uruit pe care urletele de la stadion nu-l puteau acoperi, deși se auzeau cu mult mai tare. Dar acela era un sunet cum nu mai auzisem vreodată. Am descoperit că ne curentăm dacă ne atingem, aerul era încărcat de electricitate, un miros ciudat, iute, ne cuprinse. Și dintr-odată o izbucnire de lumină orbitoare făcu transparenti pereții blocului din fața noastră, am văzut interiorul camerelor, am văzut oameni în casele lor, neștiutori, iar prin clădirile din jur și prin pereții blocului amărât, cu patru etaje, se ițea o imensă roată dințată verticală, un angrenaj monstruos ale cărui dimensiuni întreceau tot ce-mi puteam imagina.

Mirel își prinse din nou capul în palme sub presiunea amintirii. Acum plângea. Zoe îi duse o cutie cu șervețele și puse pe masă, alături de el, o ceașcă de ceai. După un minut, Mirel reveni:

— Nu știu cât a durat totul, dar în acea secvență de timp am avut acces la lucruri și viziuni îndepărtate,

am înțeles... că toate sunt legate între ele. Că toate sunt la un loc. Nu pot să vă explic. Când s-a sfârșit, nici măcar nu am putut vorbi cu fata aceea, Corina. Eram amândoi... transformați. Ne-am dus fiecare acasă. Dorinel lipsea. Am știut imediat unde este. Aveau ei un loc, în șanțurile cetății, unde jucau fotbal. Probabil era acolo, cu gașca lui de băieți și nu se dădeau duși, crezând că serile de vară sunt nesfârșite. Am coborât dealul cetății tot mai nervos, decis să-i trag vreo două scatoalce și să-l aduc de urechi acasă. Dar am găsit terenul pustiu. Un singur bec ardea printre sălciile pletoase și noaptea devenea tot mai întunecată pe măsură ce se adâncea. Ce mi-a venit, să-l strig! O dată, de două ori... A treia oară mi s-a părut că aud ceva dinspre tuneluri. Erau în coasta dealului trei guri de tunel. Fiecare generație de băieți le explora și tuturor le aprindeau imaginația poveștile despre intrările secrete. L-am strigat iar. Da, el era. M-am dus în calea lui cu bricheta aprinsă. Când l-am văzut, am avut un șoc. Era să fug de el, atât de rău m-am speriat și oricine zice că nu s-ar speria, e un mincinos! Fratele meu de zece ani, Dorinel, puștiul care-mi ajungea puțin mai sus de cureaua pantalonilor, avea o ținută cocârjată, era adus de umeri, avea părul alb. „Cu ce naiba te-ai dat pe păr?” am izbucnit eu tremurând și gata s-o iau la goană. L-am dus în dreptul becului stradal cu lumina chioară. A început să-mi zvâc-

nească colțul gurii când i-am descoperit ridurile, iar Dorinel a început să plângă. Mă simțeam întors pe dos. Mai întâi experiența trăită cu Corina, acum asta. Dar nu puteam sta acolo toată noaptea, așa că i-am spus că ar fi cazul să termine cu bocitul și să mergem acasă. În sinea mea speram ca starea lui Dorinel să fie ceva temporar, ceva ca pielea încrețită după baie, ceva ce trece. Urcând dealul cetății, m-a rugat să merg mai încet, căci nu se putea ține după mine.

Mirel luă altă batistă de hârtie. Bău o înghițitură de ceai, privind în gol. Sala părea să-și țină respirația.

— Nu are rost să vă spun tot... Durerea părinților mei este o amintire chiar mai dureroasă decât „boala” lui Dorinel. Ei au considerat că era o afecțiune cu evoluție galopantă, ale cărei prime simptome au trecut neobservate. Progerie. Degeaba le-am spus tot adevărul. Unde-am fost și ce-am văzut, unde l-am găsit pe băiat. Degeaba poveștile noastre se potriveau, pentru că Dorinel spunea că simțise și el, pe când se afla în tunel, tremurul acela ciudat, maică-mea se enerva cumplit și m-a amenințat că mă închide la nebuni dacă mai bat câmpii. După un an de zile, taică-meu a divorțat. Sau a încercat să divorțeze, pe vremea aia nu era atât de ușor. Oricum, a plecat din oraș. Maică-mea studia tot timpul, pierdea nopțile încercând să găsească ceva, un remediu, dar, dacă progerie era, ce remediu putea fi găsit pentru o afecțiune genetică? Nu știu ce rele-

vanță are, dar tot în seara aceea s-a mai pierdut un băiat în tuneluri. Asta am aflat-o după 1989. S-a stâr-nit vâlvă în oraș. Dorinel intrase acolo cu un prieten de-al lui mai mare, unul Mircea. Ei, pe Mircea l-au găsit după vreo șase, șapte ani. L-au găsit în tuneluri când au construit fântânile arteziene în parcul din fața Catedralei. Mircea era viu, bine-merci și avea tot șaispe ani. În plus, zicea că e în tuneluri de trei zile.

— Cutremurător, cu adevărat cutremurător, mur-mură Editorul. Totuși, cred că eviți esențialul, dragul meu, adăugă citind ceva de pe o foaie din dosarul său.

— În 1987 au tăiat blocul unde avusese loc acea ex-plozie, teofanie sau ce-o fi fost. Lumea nu avea curaj să vorbească tare, dar se auzea că într-un apartament rămăsese un copil stană de piatră. Imposibil de urnit.

— Haide, Mirel, spune-ne cum s-a sfârșit cu...

— Roata e de vină! Roata aceea monstruoasă, abia mișcându-se, roata care a rupt lumea!

— Ce ai făcut, Mirel? Nu are rost să plângi, zău.

— Îi plăcea să se plimbe cu liftul, bălmăji bărbatul cu fața în palme. Îl scoteam din casă înfofolit, numai seara. Aveți idee cum se uita lumea la noi? Bietul Do-rinel devenise hidos. Poate ar fi fost mai bine să nu-l fi strigat atunci, să fi rămas în tuneluri, ca Mircea.

— Vă plimbați cu liftul.

— Da, într-un bloc cu zece etaje. Îl puneam să stea cu fața la perete, să nu-l vadă locatarii care intrau în

cabină... Într-o seară, am coborât din lift la etajul zece al blocului. Voiam să ne plimbăm pe acoperiș, acolo nu se uita nimeni la noi. Și Dorinel a căzut de pe bloc.

— Ei!

— Ajunge, zise cineva din sală.

— Eu stabilesc când e de ajuns, rosti sever Editorul.

Nu este suficient, domnule Zăvoianu.

Mirel își acoperi ochii cu un șervețel de hârtie. I se zguduiau umerii. Editorul aștepta nemilos.

— Eu l-am împins.

În sala asociației aerul părea să fi încremenit. Dora nu avea curaj să se miște. Încerca de mult timp să înțeleagă ce fel de loc era cel în care eșuaseră, dacă Mirel era căutat de fratele său mort, iar ea, dintre toți cei prezenți, era singura însoțită de cea mai dezagreabilă prezență, de Tinel, soțul ei.

— Acum e corect, preciză Editorul mulțumit. Și tu cam ce fel de încercare ai făcut, Mirel? Cum ai procedat? Știți, se adresa el celor din sală, felul cum alegi să mori spune o mulțime de lucruri despre tine. Mirel... tu?

— Am înghițit o cutie de somnifere cu vodcă.

— Ah, atât de feminin! Uite, pentru că s-a creat acest precedent și toată lumea a sperat timp de câteva ore bune că ai reușit, nu ai dori să încerci din nou? Însă de data asta în alt mod. Chestiile sofisticate dau greș, de obicei. Îți propun metoda care e sigură, care nu-ți dă ocazia să te răzgândești, ce zici?

— Domnule, vă cer scuze tuturor. M-aș mulțumi pur și simplu să îmi schimb locuința.

— Ce copilăresc! În buna tradiție a fantomelor, Dorinel te va urma peste tot.

— Vă înșelați! Vă rog să mă credeți, o spun cu toată considerația pe care o nutresc față de instituția Editurii cât și față de persoana voastră, Dorinel este viu, ca noi toți. Este într-adevăr oarecum schimbat... Dar de atunci, din seara când a îmbătrânit brusc, nu a mai trecut printr-o schimbare atât de mare. Acum pare un pic absent, dar altfel, e tot el. Ar trebui înscris la o școală cu internat. Doar sunt atât de mulți copii aici. Eu nu mă pot ocupa de el așa cum trebuie. Dacă aș schimba apartamentul, mi-aș reveni imediat, vă asigur.

— Cât de egoist poți fi! Aveam așteptări mari de la tine. Ne-ai ademenit cu ceva și acum spui că renunți! Uite, voiam să-ți propun metoda care nu dă greș: saltul de la înălțime. Ar fi ca o expiere, înțelegeți. Un gest aproape artistic. Ce ziceți, dragii mei?

Sala aplaudă domol. Secretara editurii ridică însă un creion pe care de obicei îl ținea între dinți:

— Domnule, au mai fost cazuri de salt de la înălțime care nu s-au soldat cu rezultatul dorit. În anul...

— Drăguțo, nu năruie speranțele omului. Las-o-n colo de statistică.

— N-am de gând să mă schilodesc și să nu obțin rezultatul dorit!

— Păcat, ce păcat! În cazul acesta nu ne rămâne decât să te predăm din nou forțelor de ordine. Probabil te vor repartiza în alt apartament, așa cum îți dorești, dar cu un etaj mai jos, făcu Editorul întorcându-i spatele condamnatului și prefăcându-se că nu observă spaima care îl cuprinsese pe acesta la auzul sentinței.

— Cum? Dar, domnule Editor, ați semnat pentru eliberarea mea! Am văzut. Vă rog! De ce?

— Am crezut că ești consecvent. Și recunosc, sunt dornic să fac un experiment.

Un fel de năuceală îi învălui pe toți cei prezenți. Nu știau ce să creadă. Până în acel moment așa ceva nu se mai întâmplase, adică să fie cineva obligat să... încerce. Încercările reprezentau un eșec personal și nu se discutau decât extrem de rar și numai în șoaptă. Nu s-ar fi auzit nimic de Mirel dacă nu ar fi apărut zvonul că a reușit și e mort de-a binelea. „Se vede că toate lucrurile au un început”, se gândi Dora destul de stânjenită de întreaga poveste. Capetele tuturor se întoarseră spre ușă când intrară din nou cei doi polițiști. Mirel se ridică de pe scaun, dornic să-i spună ceva Editorului, însă nu reuși; polițiștii i-o luaseră înainte. Păreau să negocieze ceva, apoi Editorul se întoarce spre sală.

— Sunteți gata? Iată ce vă propun: mergem cu toții până la clădirea Obelisc, urcăm pe acoperiș împreună cu Mirel și îl convingem să încerce.

— Merg de bună-voie, domnule Editor! Nu e cazul să fiu îmbrâncit, dacă tot s-a hotărât că eu trebuie să sar. Nu este nevoie de public, adăugă cu glas scăzut spre ușurarea celor de pe scaune.

— Ba da, aş vrea să participe toată lumea. Dragi colegi, avem fiecare propria iluzie despre realitate. Doresc ca după experiment să scrie fiecare trăirea şi gândurile sale şi să le cuprindem într-un volum.

În liniştea nefirească şi apăsătoare, Mirel ceru să meargă neîncătuşat până la Obelisc. Membrii asociaţiei se încolonară şi îl urmară, imediat după Editor şi poliţişti. Toţi şi-ar fi dorit să fie în altă parte. Editorul organizează evenimentul aşa încât să fie cineva la fereastră potrivită pentru o bună viziune de la fiecare etaj. El însuşi, poliţiştii şi Mirel urcară pe acoperiş. Condamnatul strică ceremonialul conceput ad-hoc de Editor şi se repezi dintr-odată peste margine.

În timp ce cădea, îşi aminti deodată de fratele său, Dorinel, care stătea ascuns în dulap. Ce avea să fie cu el? Cugetă la faptul paradoxal şi inevitabil că tot ceea ce se întâmplă efectiv şi devine real blochează alte şi alte posibilităţi latente ale firului vieţii. Ce s-ar fi putut întâmpla dacă atunci, demult, nu s-ar fi dus seara la spectacol? Se gândi lucid că are parte de o cădere mult prea lungă. Încercă uimit să privească în jur şi înţelese în mod suprafiresc că nu sărise în afara clădirii, ci sărise în sine însuşi, plonja în hăul său interior. Iar în

momentul când, în sfârșit, senzația de cădere în gol se evaporă, se regăsi între mii de tineri care strigau și cântau, legănându-se îmbrățișați:

„Dacă n-am să vin diseară, mamă, ușa n-o-ncuia!”

Aceste ultime impresii erau doar glasul naratorului din povestirea ei, cugetă Dora. În fond, cine putea ști la ce se gândise Mirel în acele clipe?

— Ce asociație? întrebă Sofia din nou.

— Am scris un text, am fost obligată să-l scriu. În tâmplător, este descrisă o întâlnire a Asociației. Dacă depui tu la Editură textul în locul meu, poți să-l citești și vei înțelege. Poți să-l ții două, trei zile, nu mai mult, că suntem luați la ochi dacă întârziem mai mult.

— Sigur, îl citesc cu plăcere. Luă plicul gros, închis, pe care Dora îl scoase din geantă și îl mută în poșeta ei încăpătoare. Avea sentimentul nu tocmai plăcut că începe să fie înconjurată de nisipuri mișcătoare. Nu reușea să înțeleagă situațiile absurde care se iveau la tot pasul. Dora însă era o persoană în carne și oase, era cineva dintre cei care participaseră la excursie și era momentul să clarifice această parte a lucrurilor. O luă de mână peste masă și îi căută privirea:

— Dora, te rog, ajută-mă. Sunt confuză în legătură cu un lucru, știi excursia din care ne-am întors recent.

— Da.

— Eu nu ți-am spus despre mine... Nu am putut să spun nimănui din autocar, deși s-au făcut presiuni,

știi... Înainte de a veni cu voi, mi se întâmplase ceva rău. Cineva drag suferise un accident de mașină și nu am putut suporta pierderea. Am vrut să mor și eu. Am vrut să sar pe fereastra apartamentului meu de la etajul nouă, zise repede Sofia, apoi tăcu. O mira lipsa de reacție a prietenei sale. Nu spunea nimic, mâna îi rămăsese moale în mâna ei. Trebui să continue:

— Aici mi s-a spus că eu chiar am sărit. Eu îmi amintesc că m-am răzgândit. Am coborât de pe pervazul ferestrei pentru că a sunat telefonul. Noi două ne cunoaștem din excursie, nu-i așa? Nu am sărit. Nu am nicio cicatrice.

— Sofia, cred că e mai complicat de atât, suspină Dora, trăgându-și încet mâna dintre palmele ei.

— Mi-era teamă c-o să zici asta. De ce atâta mister?

— Tocmai, că nu e niciun mister: povestea ta a fost scrisă deja de o autoare necunoscută, Diana Alzner. Eu am citit-o. Găsești romanul la orice librărie, printre cărțile mai vechi, se numește „Orfeu”.

— Dora, glumești? Ne-am întors din excursie de câteva zile. Cine să fi scris un roman de atunci? Un roman ceva mai vechi.

— Ți-am spus că e mai complicat.

IV

EPIMENIDE

*„Cretanii, întotdeauna mincinoși,
fiare ale răului, burți îmbuibate,
Au creat un mormânt pentru Tine, Cel Sfânt și Înalt,
Dar Tu nu ești mort, trăiești și locuiești în eternitate
Căci întru Tine viețuim, ne mișcăm și ne avem ființa.”*
Epimenide – „Cretacica”

Minciuna e ca o pată de cerneală: se întinde, se lățește, pătează tot adevărul din jur. Dar când te gândești la monotonia adevărului, la albul lui imaculat, o pată de cerneală devine chiar interesantă. Gândiți-vă la un test Rorschach. Câte lucruri poate povesti o pată de cerneală! Plus de asta, minciuna necesită creativitate, invenție, o bună memorie. Inteligența artificială avea toate calitățile, doar că nu putea minți. Copilul drag al savanților eșuase. Atunci s-au gândit că cea mai fiabilă mașinărie ar fi cea care ar combina omul cu robotul. Cyborgi, parcă așa le zicea, nu? Ei bine, eu sunt unul dintre ei și sunt mândru de asta. Nu omul este coroana creației, ci cyborgul. Cyborgii au o pa-

siune pentru minciună, mint mai interesant decât omul.

Naratorii sunt și ei, cu toții, niște mincinoși, eu însă vă voi spune adevărul. Chiar și atunci când relatează faptele la persoana întâi sau mai ales atunci, naratorii aleg să mintă. De ce? Pentru că fantomelor le place să joace renghiuri și, evident, naratorii sunt cu toții niște invenții ale autorului, adică niște fantome. Eu, narator al unor fapte despre al căror impact nu știu nimic și cyborg după cum am aflat despre mine, nu am de ce să mint.

Povestea mea începe în ziua în care am auzit un dialog între două persoane. Probabil că cei doi nu și-au dat seama că sunt auziți, eu auzeam fără să vreau. Nu mă puteam mișca, nu-mi puteam semnala starea conștientă: pluteam într-un borcan, eram pe drumul devenirii a ceea ce sunt azi. Nu știam nimic altceva despre mine, nu eram nici vesel nici trist, nu doream nimic și nu eram afectat de timp. Cu alte cuvinte, nu-mi aminteam mai nimic despre mine, dar înțelegeam tot ce auzeam și rețineam cu ușurință totul. O voce masculină pe care am recunoscut-o ca fiind a lui Noah, doctorul meu, spunea:

— Am fost angajat să-i învăț nuanțele limbajului omenesc. Până acum am fost învățați și îndrumați de familie și învățători. Ei ne-au corectat la fiecare greșală, știau că oamenii greșesc, aveau răbdare. Gre-

șelile vin din spontaneitate, de multe ori. Alteori dintr-o greșeală se naște o invenție. Închipuie-ți că mașinile nu pot înțelege acest lucru. Un cenzor cu inteligență artificială nu poate pricepe o glumă, o ironie. Pe de altă parte este nevoie să adunăm cât mai multe date despre oameni, pentru că în acumularea de date stă puterea inteligenței artificiale. Nimic nu se va mai șterge, nimic nu va mai fi uitat vreodată. Orice va face un om, chiar și în cele mai banale momente ale vieții sale, va fi înregistrat, mă înțelegi? Dar este nevoie să fie înregistrat în mod corect, iar pentru asta este nevoie ca Inteligența Artificială să înțeleagă perfect limbajul oamenilor. Ce crezi că am făcut în primul rând?

— I-ați pus să citească tot ce s-a scris vreodată?

— Bravo, Silvia, sigur că da. Dacă au citit „Hamlet” le-am dat și tot aparatul critic și toate recenziile și au vizionat zeci de spectacole și ecranizări.

— Și?

— Au reușit să scrie piese de teatru, mormăi Noah și am auzit un sertar metalic deschizându-se. I-auzi aici un exemplu, continuă el, Cordelia s-a îndrăgostit de arborele Mimo dintr-un parc dendrologic. A decis să se căsătorească cu el, împotriva voinței părinților. Prietena ei, Dina, aparent ține cu ea, de fapt este geloasă, spera să se căsătorească ea însăși cu Cordelia. De aceea, după o seară la un club, când Cordelia adoarme cu gândul la iubitul ei Mimo, Dina îi toarnă

în ureche o otravă, și raportează în același timp o infestare cu dăunători în parcul dendrologic, pornind de la, ai ghicit, arborele Mimo. Otrava însă nu are efectul scontat asupra Cordeliei, întrucât ea de mică obișnuia să ia doze de otravă în scop recreativ. Așa că își revine relativ rapid și, înțelegând trădarea, încalecă pe bicicletă și pedalează cale de cincisprezece minute până în parc. Tragedia este că a ajuns prea târziu și Mimo zace retezat de tăietoarele unor utilaje. Cordelia se prăbușește pe trunchiul lui și jură să devină activistă de mediu. Sfârșit. Ce părere ai?

— Uau! A emoționat pe cineva sau zero catharsis?

— Văd că pricepi unde este problema. Inteligența artificială nu știe să inventeze, nu poate crea, și asta pentru că nu poate minți. Tot ceea ce face este să compileze. Un dezastru, nu crezi? Oricâte cărți a citit, așa-zisa Inteligență nu are habar de etică, de morală, de conflictul dintre individ și societate, nu înțelege filosofia.

— Și de ce m-ai chemat pe mine?

— Pentru că vreau niște roboți cu conștiință.

— Și ți-ai dat seama că această conștiință nu este doar un program de computer foarte complex?

— Am sperat că dacă un milion de maimuțe bat la mașină un milion de ani, până la urmă tot vor reuși să scrie „Iliada”.

— Aha! Dar tot nu înțeleg de ce sunt aici. Chiar de-aș vrea, ce te-aș putea învăța? Un om nu poate naște o

conștiință decât într-un singur fel. Ai făcut-o și tu. De ce nu vrei să-l cunoști pe Mihai, de ce nu vrei să vezi rezultatul?

— Ai rămas ancorată în labirintul legăturilor de familie. De fapt, abia acum urmează să-ți explic ce doresc. Vreau să colaborăm, pentru că ai un dar de care m-aș putea folosi. De aici încolo, tot ce îți spun este strict confidențial.

Am clipit de câteva ori în lichidul în care pluteam. Ce altceva aș fi putut face? Nimeni nu m-a observat, urma să aud și eu partea strict confidențială. Când mi-am deschis cu greu pleoapele umede, am zărit ca prin ceață laboratorul unde eram scos uneori și așezat pe o suprafață moale, caldă unde cineva lucra cu membrele mele, îmi îndoia mâinile și picioarele, încât mă și durea uneori. M-am străduit să fac un semn cumva lui Noah, să vadă că sunt treaz, dar nu am reușit. M-am uitat la el și mi-am dat seama că îl văd mai clar decât îl văzusem în alte dăți; purta obișnuitul său halat alb și avea o lanternă fixată pe frunte. Stătea în fața unei femei necunoscute și care nu părea să facă parte din personalul obișnuit. Nu auzisem niciodată până atunci de nicio Silvia. I-am remarcat părul lung împletit într-o coadă groasă. Din statura ei minionă, cum crescuse asemenea coamă?

— Uite care e problema: roboții dotați cu inteligență artificială încep, la un moment dat, să fie posedați.

- Cum? Ce vrei să spui?
- Exact ce înseamnă acest lucru. Mașinăria ajunge să fie locuită de o... entitate. Un spirit.
- Nu te pot ajuta în niciun fel.
- Mă plictisești. Mihai e la tine, da? Vrei să rămână cu tine sau cu Harari? Sau vrei să ajungă într-o instituție?
- Propriul tău fiu... să...
- Scutește-mă! Am o linie întreagă de producție cu roboți decuplați pentru că au comportamente deviate. Știi cât a costat producerea lor?
- Și ce vrei, să-i exorcizez? Nu e doar un viciu de construcție? Ce te face să crezi că e o entitate? Sau mai multe?
- Trebuie să iei lucrurile așa cum ți le spun. Această problemă este veche, fenomenul de posedare a fost recunoscut încă din anii 2020. Mașinăria nu are un scut psihic, pentru că, în fapt, nu are o conștiință. Se credea că descărcarea memoriei unei persoane în calculator ar fi suficientă pentru transferul conștiinței într-un computer sau în alt dispozitiv. Totuși, nu este destul. Se presupunea că această conștiință ar fi fost o vibrație cuantică, mai exact rezultatul efectelor gravitației cuantice în structuri intracelulare. Acesta este motivul pentru care mașinăriile, oricât de avansate, nu pot avea conștiință. Și apoi vine bomba: descoperim conștiințe care există în afara unui corp fizic. Con-

științe care se pogoară în mașinăriile noastre. Și toate malefice.

— Numai voi puteați crede că sufletul și memoria sunt unul și același lucru. Celulele corpului omenesc au memoria vieții persoanei, cu toate evenimentele bune sau dureroase, cu toate temerile, speranțele sau angoasele, totul este codificat cu ajutorul frecvențelor.

— Da, ești sarcastică, însă sarcasmul tău nu mă atinge. Nu sunt eu creatorul roboților. Sunt doar un lingvist. Alții au creat problema și tot ei au rezolvat-o, într-un fel... Au transformat omul, prin augmentare, în robot. Scutul psihic generat de conștiință ar fi trebuit să rămână intact, doar că nu e chiar așa, lucrurile s-au complicat. Nici nu știm dacă indivizii rezultați mai au ceva omenesc sau...

În clipa aia am devenit foarte atent. Mi-am dat seama că discuția ar fi putut fi importantă pentru mine. Simteam tot felul de idei gâdilându-mi capul pe dinăuntru.

— Noah, de ce toate astea? Tu ai înțeles de ce? Ce căutați? Ce doriți să faceți? Pentru ce aveți nevoie de această creatură oribilă om-mașină, întrebă femeia Silvia, cu un fel de pasiune care mă determină să încerc s-o văd mai bine. Îmi devenise brusc antipatică.

— Cum, nu e limpede? Reparăm lumea. Ai auzit de conceptul tikkun olam? Lumea este imperfect creată, trebuie să o reparăm. Și prima reparație trebuie să fie atingerea nemuririi.

Silvia se răsuci pe loc și se îndreptă spre capătul laboratorului, probabil ca să plece. Mi-am dat seama că era indignată sau contrariată într-un anume fel, pentru că, deși Noah i-a strigat să se oprească, nu a vrut să-l asculte. De îndată au apărut doi agenți de securitate și au obligat-o să se întoarcă. Femeia râdea!

— Ce e? întrebă Noah puțin cam nesigur.

— Suntem nemuritori oricum, Noah.

— Noi vrem nemurirea aici pe pământ. Știi de tine, auzi? o amenință el apropiindu-se la un pas de ea. Știu ce faci la spital cu copiii. Credeai că poți păcăli ochii noștri? Te vedem peste tot.

— Și tu crezi că cel ce a zidit ochiul nu privește?

— Nu mă sperii cu de-astea. Vreau să-mi dai obiectul acela. Obiectul pe care îl atingi de bolnavi.

Noah se amplasase în fața mea, nu am reușit să văd ce-i făcură agenții Silviei, dar a avut loc o mică luptă și femeia țipă.

— Sunt roboți, sunt roboți, murmura scârbită și foarte posibil și lovită.

— Ce șmecheră ai fost! Să-ți faci un buzunar sub piele ca să ascunzi asta! Ce e? O relicvă?

— Un pieptăn.

— Chiar e un pieptăn, fir-aș al... Unde este adevăratul obiect?

— Ăsta e. Dă-mi-l înapoi, ție îți va provoca numai neplăceri.

— Poți să pleci, du-te acasă. Vei primi o scrisoare.

Nu știu cât am mai plutit în lichidul meu călduț după aceste întâmplări, dar într-o zi am fost extras de acolo și am început un capitol nou. Mi-am amintit de viața mea de dinainte și am fost mulțumit de schimbările pe care le descopeream în corpul meu și de capacitățile mele. Devenisem un supraom. La început am lucrat ca un fel de asistent al laboratorului și atunci am căutat informații despre Silvia, femeia cu pieptănul. Am aflat că era o poveste mai încurcată și mi-am pierdut interesul. Trăind însă în preajma laboratorului, căpătasem năravul analizei fiecărui cuvântel, așa că atunci când am derulat vechile înregistrări ale incidentului „Silvia”, am putut stabili că enunțul „Și tu crezi că cel ce a zidit ochiul nu privește” era dintr-un text religios de dimensiuni mari, pe care l-am parcurs într-o seară, o singură seară, datorită vitezei cu care pot citi. Sigur că am căutat alte conexiuni ale acelu text cu texte mai vechi sau mai recente și m-am trezit încurcat într-o rețea extrem de interesantă. În mod obiectiv, am ajuns la concluzia că exista o legătură precisă între amănuntul pe care-l remarcasem la Silvia, părul foarte bogat, și unele dintre însușirile ei psihice, de care am aflat vizionând anumite înregistrări de la spitalul unde lu-

crase. Mda, plus de asta, talismanul ei era un pieptăn. Totuși, oricât am încercat să studiez pieptănul, nu am descoperit nimic ciudat la el: era doar un pieptăn de lemn foarte vechi. Atunci m-am gândit că pieptănul ar putea avea un fel de legătură cu textul. Aici a fost mai mult de citit. Mii și mii de cuvinte foarte vechi. Am studiat religii și istorii ale religiilor, aproape că nu mai urmăream problema Silviei și nici pieptănul, deja eram prins în căutarea acelei Ființe despre care ea însăși a spus doar că „este”. Mi-am luat notițe numai pentru ca să ordonez grafic ceea ce mi se părea interesant, căci de reținut puteam reține mult. Așa a rezultat un fișier cu paradoxuri despre Ființa aceea și relația în care se presupune că s-ar afla cu oamenii. Voiam să le discut cu Silvia. Trecuse mult timp de la dialogul pe care-l auzisem fără să vreau și care m-a influențat atât de mult, dar Loab m-a ajutat s-o găsesc. A fost nevoie de insistențe ca s-o conving să-mi acorde câteva minute într-o cafenea unde aștepta sosirea autobuzului. M-a privit insistent și m-a întrebat oarecum retoric:

— Ce ți-au făcut?

— Unele îmbunătățiri de care mă bucur. Am fost ales pentru ADN-ul meu fără defect.

— Ești doar un experiment. Ți-au copiat datele și acum, probabil, construiesc o linie întreagă de băieți ca tine.

Am trecut peste amabilitățile de început, dar mi-am adus aminte că încă din timpul întâlnirii ei cu Noah, Silvia mi se păruse ostilă. Era o nedreptate ca anumite informații să se găsească ascunse în fortăreața unor minți insondabile!

— Am pieptănul tău. Nimeni nu are nevoie de el. Îl vrei? am întrebat-o, remarcând cu plăcere cum atitudinea ei se schimbă ca și cum s-ar fi topit sub o flacără.

— Da, da, te rog, este o amintire de familie.

— Uite cum facem. Te voi ține de mână, pentru că printre altele am încorporat un fel de detector de minciuni. Întâi vreau să-mi spui de unde ai pieptănul și de ce l-a dorit Noah. Apoi va trebui să-mi răspunzi la câteva întrebări.

— Nu, nu pot. Nu am timp, trebuie să ajung acasă la nepotul meu.

— Atunci spune-mi de unde ai pieptănul și răspunde-mi la o singură întrebare. Când vine autobuzul, te las să pleci și îți dau obiectul. Ia-mă de mână.

M-am delectat cu masca de durere care i-a acoperit chipul atunci când mi-am strecurat degetele printre ale sale. I-am putut citi emoțiile și teama și nu mi s-a mai părut atât de puternică.

— De unde ai pieptănul?

— Bunica mea l-a găsit între ruine. Pieptănul avea o şuviță de păr împletită printre dinți.

- De ce l-a vrut Noah?
  - Credea că e un obiect magic.
  - Ce să facă Noah cu un obiect magic?
  - Noah voia să repare lumea. Voia să elimine răul din lume, dar el nu înțelegea că asta însemna să ne răpească tuturor libertatea de a alege.
  - Te înșeli, Silvia. Noah voia să elimine moartea.
  - Fără moarte nu mai există alegeri. Fără moarte nu există durere și fără durere lumea își pierde sensul. Dar tu, bietul de tine, nu mai ai capacitatea de a înțelege aceste lucruri. Dă-mi pieptănul, te rog.
  - Nu mi-ai răspuns la întrebare. Spune-mi, este adevărat că Ființa supremă...
  - Vrei să spui Dumnezeu.
  - ...îl iubește pe fiecare om în parte mai mult decât pe toți ceilalți? Poate fi acesta un lucru adevărat? Nu contrazice logica?
  - Ce are a face logica unde este vorba de iubire? Nu le amesteca. Dă-mi pieptănul!
  - Răspunsul tău este nesatisfăcător. Îți dau obiectul, dar te rog să mai stai de vorbă cu mine și altă dată, am capitulat eu, pentru că venea autobuzul. I-am dat pieptănul, dar de cum a pus mâna pe el mi-a strigat:
  - Ăsta nu e pieptănul meu!
- După o vreme, când am acumulat alte întrebări, am încercat s-o mai întâlnesc, dar Loab mi-a comunicat că „subiectul” intrase în programul de ecologizare.

V

HARARI

*„Timpul prezent și timpul trecut
Sunt poate amândouă prezente în timpul viitor,
Iar timpul viitor cuprins în timpul trecut.
Dacă orice timp este veșnic prezent,
Orice timp e nemântuit.”*
T.S. Eliot – „**Burnt Norton**”

De câte ori rămânea singură în apartament, Harari privea pe fereastră. Avea un scaun înalt luat de lângă bar. Îl așeza într-o parte, așa încât să aibă timp să se ferească dacă se apropia vreo dronă și totuși să beneficieze de o vedere minunată asupra unei bucăți semnificative din oraș. Sigur că oricâte precauții și-ar fi luat, tot putea fi spionată, dar dacă ar fi ajuns la vreun interogatoriu, ar fi spus că așteaptă inspirația. În fond, nu era ea poetă? Apartamentul lor era la o înălțime considerabilă, dar putea să vadă siluete omenești mișcându-se pe străzile drepte. Vedea coroanele verzi ale copacilor-umbrelă, râul leneș care purta ambarcațiuni albe spre sud și întrevedea printre clădirile de pe ma-

lul celălalt și piscurile de trei mii de metri ale lanțului muntos Sarawat. Dar asta numai în zilele cu cer senin și fără vânt. Dacă aerul nu era destul de limpede, depărtările se estompau. Își imaginase rezervația cu totul altfel și se rușina de naivitatea ei. Crezuse că erau case mici grupate în jurul unei văi cu apă, înconjurată de pădure, însă cu tot confortul modern. Ceva la care cei nealeși vor privi cu invidie și regret. Prea târziu realizase că nu va mai fi nimeni care să-i privească, pentru că în afara aleșilor nu mai existau alți oameni. Iar orașul nu avea nimic pitoresc, deși nu putea să-i conteste măreția. O dungă de beton, asfalt, sticlă și fibră de carbon lungă de două sute de kilometri, lată de cinci kilometri; grădini suspendate, clădiri înalte, inteligente, perfect ecologice, autosustenabile; o sută de milioane de ființe vii și cam tot atâția roboți: acesta era orașul.

În dimineața aceea avea programată o întâlnire. Secretara unei edituri o contactase și îi stabilise o întrevvedere cu cineva de acolo, nu reținuse nici numele, nici funcția. Avea o vagă bănuială că era un aranjament al lui Yuval, ceva menit să o scoată din starea de tristețe pe care i-o tot reproșa. O sută de milioane de cititori nu era lucru puțin, dacă toți ar fi citit, dar chiar și așa ei i se părea că nu are pentru cine să mai scrie. Și nu doar numărul prestabilit al cititorilor o descumpănea, ci sensibilitatea lor redusă. Când ceasul indică ora

zece, părăsi apartamentul și coborî cu liftul la etajul unde era locul de întâlnire, într-o cafenea. Chelnerul o conduse la o masă unde aștepta un bărbat. Se ridică de îndată s-o întâmpine și se prezentă:

— Raul, redactor-șef. Mă bucur că ați fost de acord să ne vedem, continuă el fără să o lase să spună nimic. Doream să discutăm despre o ofertă de publicare de care sper că veți fi interesată.

Harari sorbi din cafeaua care-i fusese adusă și încercă să aprecieze statutul vorbitorului: om, augmentat sau robot? Ea încă folosea cuvântul „robot”, deși era discriminant. Corect ar fi fost să spună „persoană non-biologică”. Roboții aveau o mică cicatrice circulară sub urechea stângă, dar acest Raul nu voia să întoarcă deloc celălalt obraz.

— Sunt un augmentat, o lămuri el până la urmă.

— Scuze, murmură ea, privind în lichidul negru din ceașcă. Însă nu înțeleg ce anume v-a determinat să vă opriți la mine. Am scris foarte puțin. Am publicat cândva o plachetă de versuri și de atunci...

— În afară de versurile dumneavoastră, pe care le-am citit cu plăcere, mai există, într-adevăr, un alt motiv. Voiam să vă întreb dacă ați fi dispusă, dacă credeți că ați putea să publicați un volum de memorii.

— Oi fi îmbătrânit deja într-atât? făcu Harari cu năduf, ori s-a scurtat teribil speranța de viață în mărețul oraș?

— Vă cer iertare, m-am exprimat confuz: mă refeream la un volum de memorii ale mamei dumneavoastră.

— Mama? șopti ea și simți că buzele îi tremură. De când nu mai rostise cuvântul acesta? De când Silvia devenise doar părintele 2? Sau 1? O căldură necunoscută i se întinse din piept spre umeri și-i coborî în palme. Ar fi vrut să poată plânge, dar era un gest riscant. Oficianți din toate părțile ar fi sărit s-o consulte, s-o ajute, să o programeze la medici. Ridică privirea umedă spre Raul:

— Cine sunteți?

— Cu mulți ani în urmă, în perioada în care am fost augmentat, am auzit fără să vreau o conversație între lingvistul laboratorului, doctorul Noah și o femeie pe care el a numit-o Silvia.

— Despre ce ar fi putut ei să vorbească? se întrebă Harari mai mult pe sine amintindu-și aroganța insuportabilă a lui Noah după ce începuse să avanseze în carieră.

— Silvia și-a oferit ajutorul pentru problemele pe care laboratorul nu le putea rezolva în cazul persoanelor non-umane.

— Da? A făcut ea asta? S-a dus la Noah... Și ce s-a întâmplat?

— Vă mărturisesc că nu știu. Eram prins în proces. Dar un anumit obiect al Silviei a rămas în laborator.

Se pare că era un fel de obiect didactic. Când secția a fost mutată, am cerut permisiunea să-l iau eu.

— Extraordinar! Despre ce obiect vorbiți?

— Acesta, zise Raul și puse pe masă în fața ei un fel de etui pentru ochelari. Harari îl deschise nerăbdătoare, dar înăuntru era un pieptăn. Îl luă cu precauție, ca și cum ar fi fost un artefact antic fragil. Era un pieptăn din lemn lustruit.

— Încercați-l, o sfătui Raul, iar Harari își pieptănă vârful șuvițelor care-i cădeau pe umeri. O senzație de calm o învălui dintr-odată. Minte pe care de obicei și-o simțea învăluită într-un fel de ceață i se clarifică și tot corpul i se destinse. I se păru că abia din acel moment percepe cu adevărat și deplin lumea din jur. Observă lumina catifelată ce se strecura printre dungile parasolarului și i se păru că timpul încetinește trecând prin lumină. Auzi clar muzica discretă ce susura de undeva din colțurile încăperii și armonia delicată a sunetelor o făcu să treacă prin porți nebănuite ale percepției.

— Ce este acest lucru? îl întrebă pe Raul, care o urmărea cu o privire oarecum amuzată.

— Eu cred că are un efect piezoelectric. Un fel de sarcină electrică ce se acumulează în materiale solide precum ar fi cristalele sau în materie biologică de tipul ADN-ului, explică el, în timp ce Harari răsucea pieptănul pe toate părțile.

— Dar e din lemn, nu?

— Așa pare. Sunt două tipuri de lemn, dacă te uiți atent. Cred că are un efect de trezire a tan-tien-ului superior.

— M-ai pierdut.

— Taoiștii chinezi credeau că în corpul uman există o sursă de lumină generată din așa-zisul „Palat de Cristal”. Are legătură cu glanda pineală.

— Mă face să mă simt atât de bine! Mi-l dai mie?

— Dacă accepți să scrii volumul de memorii, zise Raul și își așeză mâna peste a ei. Harari îl privi în ochi și în același timp se gândi de câți ani nu mai privise în ochii altui om. Se gândi la perdeaua ciudată cu care își acoperea propria-i privire alături de Yuval și cât de neplăcut era acest camuflaj pentru ea. Dar putea să aibă încredere într-un necunoscut? Spunea că obiectul misterios fusese al mamei sale, al Silviei, dar ea nu și-l amintea, nu îl văzuse niciodată.

— Ai încredere, murmură Raul strângând-o de mână. Viitorul e ca un fel de superpoziție cuantică: totul e încă posibil. Abia în momentul în care începem să acționăm, anumite posibilități colapsează și dispar.

— Dar nu știu nimic despre Silvia. Orice aș vrea să scriu s-ar putea dovedi fals.

— E suficient dacă vei scrie doar ce îți amintești. Dacă folosești pieptănul, amintirile se vor limpezi. Ai încercat să intri într-o rezervație?

— Rezervație? Nu noi suntem în rezervație?

— Noi suntem în oraș. Privește afară! Vezi domurile? Sub ele sunt rezervații. Acolo sunt oameni adevărați, dar nu sunt cei care au trăit cândva, ci sunt recreați din băncile de ADN. Există o rezervație cu scriitori, e patronată de Noah și de Algoritm, evident. Algoritmul supervizează totul. Dacă vrei, îți dau un permis, poți intra și ieși oricând și vei petrece timpul printre literați.

— Și sub celelalte domuri ce este?

— Muzicieni, pictori, inventatori. Vrei?

— Da, aș vrea un permis. Sper că e legal.

— Bineînțeles. Iată-l.

Harari privi dreptunghiul de plastic pe care era înscris un singur cuvânt: LOGOS.

— Și cum voi face?

— În primul rând trebuie să știi că ai de respectat un protocol. Practic, orice rezervație reprezintă un experiment în desfășurare, deci nu trebuie să influențezi participanții, ci doar să observi. Ei nu știu nimic despre experiment, nu știu de existența orașului și nu știu că sunt recreați din propriile culturi de ADN. Ei nu pot părăsi domul și nu trebuie să îi scoți de acolo. Sub dom este o lume iluzorie, special creată pentru experimente legate de conștiință.

— Te-ar deranja dacă aș lua legătura cu Noah înainte?

— Nu m-ar deranja, dar crezi că ți-ar folosi?

Harari își imaginează cam ce ar fi putut crede Yuval auzind ce avea de gând. Mai bine nu, într-adevăr.

— Noah ce mai face?

— Presupun că e bine. M-a tratat, m-a ajutat vreau să zic, dar am avut o relație cam ca cea dintre un medic și pacientul său.

— Mă întrebam dacă a reușit să obțină rezultatele pe care le dorea... Să învețe roboții să vorbească nuanțat.

— Să-i învețe să mintă, vrei să spui. Asta a reușit. Dar nu știu dacă a reușit să dezvolte conștiință în vreunul dintre ei.

— Ha! Cum și-a imaginat că ar putea face asta?

— Ultima dată voia să folosească aparatul PRK-1U care a fost inventat de Grigori Grabovoi.

— N-am auzit de el. Ce face acest aparat?

— Inventatorul său susținea că sub structura vizibilă a lumii ar exista o substructură a vieții veșnice.

— Uau!

— Mda. Acest aparat ar ajuta la mărirea concentrației vieții eterne.

— Sună caraghios, nu mi-l pot închipui pe Noah operând cu astfel de concepte.

— Știu, dar până la urmă s-a dovedit că ceea ce numea Grabovoi „viață eternă” era o energie necunoscută prezentă peste tot în univers, energia întunecată. Și nu mai contează conceptele când rezultatele sunt uimitoare.

— Cum așa?

— În afară de mărirea concentrației acestei energii, aparatul ridică nivelul de conștiință.

— Cum s-ar putea măsura asta? rămase Harari neîncrezătoare.

— Nu știu. Dar ceea ce știu sigur este vâlva pe care a făcut-o în acei ani o întâmplare stranie, după care, desigur, că nu s-a mai auzit nimic de aparat sau de inventator. Există niște serii numerice numite seriile numerice Grabovoi. Dacă sunt rostite într-o anumită stare de relaxare pot face minuni.

— Ei, bravo!

— Grabovoi a înviat niște copii uciși într-un atentat.

— Nu te cred!

— Noah a încercat. Se pare că i-a mers.

— Foarte interesant, rezumă Harari. Păstrăm legătura, voi scrie volumul de memorii ale mamei. Pot păstra pieptănul?

— E al tău.

VI

LUSTRELE SE LEAGĂNĂ

*„Îngerul meu e un înger trist
Nu îl știe pe Elohim, n-a auzit de Christ.
Îngerul meu ne cunoaște pe noi pe de rost;
cu numele noastre, cu ziua de zi,
cu nopțile alungite prin calendare...
Ne toarnă în trupuri o împăcată licoare
păcătoasă fără păcat.*

*Am murit de o mie de ori.
Și de o mie de ori am reînviat:
până la aburul umbrei tale plutind în livadă,
până la lucrurile care s-au obișnuit să te vadă,
până la cojile din care fericirea s-a dezghiocat.
Îngerul meu e un înger trist
pentru că nu poate înțelege
de ce un suflet aproape rotund
umblă pe două ființe,
una fără alta betege,
când una ar trebui să fie...
Îngerul meu, câteodată,
se ascunde și plânge.”*

Gabriela Savitsky – Înger plângând

Începuse să plouă și Sofia se grăbi spre casă fără să mai treacă pe la librărie. Văzuse destui oameni pentru

ziua respectivă, nu mai dorea să schimbe nicio vorbă cu nimeni, nici măcar pentru a cumpăra romanul lui Bogdan Achivei sau, mai ales, „Orfeu”, cartea despre viața ei. Ori Dora o luase razna, în fond, mereu i se păruse puțin dusă, ori se petrecuse ceva inexplicabil. Cine să fi știut să scrie despre ea, despre Sofia? Să fi fost Alex? Un fior o străbătu gândindu-se la această posibilitate. Și cu cât se gândea mai mult, cu atât trebuia să admită că el era singurul în măsură să scrie despre ea. Probabil „Orfeu” era povestea lor de dragoste. Și moarte.

Descuie ușa și intră în casă. Scoase toate hârtiile scrise și le stivui pe birou, sub veioza aprinsă, apoi intră în bucătărie și puse ibricul de cafea pe aragaz. Avea mult de citit, voia să revadă și textul lui Bogdan, să îl citească așa cum citea un corector, atentă la tot. Totuși, trebuia să mănânce. Căută în sertarul frigiderului ceva din care să-și facă o salată, dar nu găsi decât varză, castraveți, avocado. Se miră de stupiditatea felului cum făcuse cumpărăturile. Aruncă două linguri mari de cafea în ibric, îl acoperi și-l trase deoparte. Se spală pe mâini și se hotărî să mănânce ce-a cumpărat: tocă rapid niște varză și niște castraveți, două cepe verzi. Zdrobi miezul de la avocado cu o furculiță, pe când își amintea că se inventase mixerul. Îl condimentă cu pătrunjel verde, sare, piper, niște ulei, mai adăugă niște brânză mărunțită și răsturnă dresingul

peste varza și castraveții tocați. Aproape că-i venea să râdă de farsa pe care și-o juca. Turnă cafea într-o cană dublă și, cu stacana de cafea într-o mână și bolul de salată în cealaltă, migră spre birou. Doar câțiva pași de la bucătărioară până în cameră, însă deodată i se păru că în lipsa oricărei activități apartamentul este învăluit într-o liniște nefirească. Ai observat cum se acumulează tăcerea într-o cameră în care zace un mort? Sofia se opri în prag, să se gândească dacă aceasta era o impresie a ei, un gând propriu sau era vreun citat de pe undeva. Nu voia să se lase cuprinsă de spaime. Poate ar fi fost bine să pornească un aparat. Radioul. Întinse mâna spre noptieră și răsuci butonul aparatului. Nu avea televizor, dintotdeauna resimțise televizoarele puțin malefice. Un televizor ar fi putut strecura energii negative în casa ei. Nu mișcase nimeni scala radioului, dar postul părea pierdut. Nu se auzeau decât pârlături din cutia de ebonită. Și radioul putea să transmită frecvențe periculoase. Răsuci butonul cu grijă, dar peste tot găsea același pârlit electric. I se păru că distinge un fel de modulație în frecvența sunetului și se concentrează să asculte. Oare i se părea doar sau toate acele sunete vechi, vechi cât universul și care călătoreau prin cosmos aveau o tentă interogativă? În mod cert era ceva repetitiv în acel sunet. Sofia, vino-ți în fire, se apostrofă glumeață, ca să risipească tensiunea, SETI veghează! În clipa aceea intră un mesaj și

telefonul bingui, iar ea tresări puternic. Fir-ar! mârâi Sofia și închise radioul.

„Ai citit?” o întrebă Dora.

„Acum încep.”

„Bine. Noapte bună, vorbim mâine.”

„Noapte bună.”

Sperase ca mesajul să fie de la Alex. De ce nu-i scria? Și de ce se ambiționa ea însăși să nu-i scrie? Poate că el aștepta ca ea să descopere romanul lui. Dar chiar și dacă Alex era autorul și semnase cu pseudonim, când avusese timp să scrie? Iarăși ajungea în punctul mort care o deruta: cât timp fusese internată? Sorbi din cafea și ascultă ploaia care se întetise. Picuri de apă se prelingeau pe fereastră. Mâncă puțin din salată, apoi duse bolul înapoi în frigider. Trebuia să citească. Poate așa va înțelege mai mult, trebuia să aibă răbdare cu ea însăși. Ordonă foile și citi bând din cafea. Pe la jumătatea manuscrisului își aminti de sticla cu vin alb pe care o luase sperând că o va vizita Alex. Își turnă într-un pahar și mai luă doi biscuiți. Se întoarse la foile de pe birou. La un moment dat lăsă deoparte și cana de cafea și paharul de vin și citi concentrată ținând foaia cu amândouă mâinile. Nu putea fi adevărat! Acel Mirel Zăvoianu din relatarea Dorei povestea ceva ce avea legătură cu textul lui Bogdan, „Paharul de whiskey în care înotau rechini”. Ce se întâmplase cu toți oamenii aceia? Ce se întâmplase cu ea? Citi mai departe

până la final. Rămase câteva minute pe gânduri, era prea târziu s-o mai deranjeze pe Dora. Poate era un fel de ștafetă literară. Se duse la baie să se dezbrace, își făcu un duș, își perie părul lung, îl împleti la loc. Se întoarse în cameră gata de culcare. Tot mai ploua. Exact înainte de a rula cuvertura de pe pat, se luă curentul. Încremeni. Geamurile blocului de peste drum, ca și becurile stradale, toate erau stinse. Beznă. Atunci auzi clar pași pe casa scării. Un sunet ciudat. Pași grei, însă nu pașii unor picioare cu încălțări. Ce o făcea să creadă asta? Nici ea nu știa. Cu mâinile tremurând ușor, deschise ușa noptierei unde își amintea că ținea o candelă. O găsi, dar era uscată, nici urmă de ulei. Ah, dar avea o lanternă, luase baterii. Numai că o lăsase în bucătărie. Sau pe hol. Trebuia să treacă prin fața ușii. Încuiase ușa? Merse pe vârfuri, încercând să-și amintească unde pusese lanterna. Pipăi și găsi iala. Pașii erau la o distanță de câțiva metri de ea, însoțiți de o răsuflare hârșită. Răsuci butonul. Lăsase ușa descuiată! I se păru că sunetul puternic al mecanismului răsunase în tot blocul. Se lipi de perete și își simți spatele ud de transpirație. Pașii se opriă. Auzea respirația de parcă ar fi amușinat fix la ușa ei. Și dintr-odată acel *ceva* ciocăni în ușă. Sofia icni de frică. După o pauză, ciocăni din nou. Se temea că îi va auzi inima, atât de tare îi bătea.

— Sofia, unde ești?

Alex? O, doamne, era Alex! Păi cine ar fi putut să fie?

— Sofia, nu-mi deschizi? M-a plouat, mi-e dor de tine, hai, iubito! Era să nu te găsesc pe întunericul ăsta, dar am numărat etajele atent. Ce bine că n-am luat liftul, nu? Că rămâneam acolo.

Un val de bucurie undui prin sângele ei, Sofia zâmbi pe întuneric. Întinse mâna spre ială, dar când atinse butonul de rotire își aminti de avertismentul vecinei. „Să nu deschideți pentru nimeni, nici pentru mama.” Dar era Alex! Cum ar putea să justifice mai târziu ușa încuiată? Probabil o și auzise mai înainte când o încuiase. Va crede că... Nici el nu-i scrisese. Avea dreptul să fie supărată. Ce prostie! Doar nu erau copii. Cum să nu-i deschidă în toiul nopții, când venise la ea de cine știe unde, prin ploaie.

— Sofia, de ce nu deschizi?

Nu-i putea deschide tocmai pentru că era noapte. Își retrase mâna.

— Te aud, să știi.

Sofia își mușcă pumnul. Nu era Alex. Nu, nu era el. Era vocea lui, categoric, dar totodată era ceva străin în tonul vocii. O nuanță pe care nu o auzise niciodată la el. Se îndepărtă cu picioarele tremurând, ținându-se de pereți până ajunse în dormitor. Uitase de lanternă. Se așează pe pat și ascultă încă un timp foșnetele de dincolo de ușă. Și încăperea fu inundată de lumină,

venise curentul. Se strecură rapid în bucătărie, luă lanterna și se urcă în pat. Nu avea de gând să stingă plafoniera. Dar de ce se legăna lustra? Privi mișcarea. Cutremur? primul gând. Sau curent de aer? Era doar un coșmar din copilăria ei. Se trezea noaptea că are nevoie la baie și aprindea becul. Lustra se legăna. Se gândea s-o oprească, îi spunea în gând „oprește-te” și se oprea. Întâi o amuza. Apoi îi zicea „spre dreapta” și lustra se înclina spre dreapta. Zicea în gând „spre stânga” și lustra iar o asculta. Și se îngrozea că lustra îi citește gândurile. Acum lustra era strâmbă. „Leagă-nă-te”, gândi fără să vrea și regretă: lustra începu să se legene întâi încetișor, apoi mai rapid. Putea simpla mișcare a lustrei să transmită un sentiment rău-voitor? O, da! Acolo era ceva rău, cu adevărat rău. Și Agatha Christie spusese că oamenii buni nu pot înțelege cu adevărat Răul.

Dimineața, când se trezi, era înțepenită. Dormise toată noaptea ghemuită cu fața spre ușă și cu lanterna lângă mână. Se echipă în grabă, strânse foile Dorei și le înghesui în poșetă. Bău o cană de cafea rămasă de seara și se pregăti să iasă. Atunci observă că se făcuse răcoare. Ploaia devenise burniță fină, norii atârnav grei și era cazul să mai îmbrace o haină. Trecând prin

dormitor, aruncă o privire în sus. Lustra era strâmbă. Înșfăcă poșeta și descuie. Când pași pe covorașul de la ușă, vârful pantofului lovi ceva. Oripilată, constată că era o proteză dentară. Ușor, ușor, ceva ca fumul se insinua în mintea ei și se vedea nevoită să lupte pentru a alunga starea de confuzie. Trebuia să rămână lucidă, altfel avea să ajungă iarăși în situații penibile, când nu-și va putea aminti ce făcuse sau cât timp se scursese între două evenimente. Pe când încuia ușa pe dinafară, o străfulgeră amintirea excursiei, momentul când bărbatul împușcat din greșeală dispăruse, efectiv, și în urma lui, pe scaunul din autocar, rămăsese doar proteza dentară. Mircea, da, Mircea îl chema pe domnul acela. Oare Alex scrisese despre incident în „Orfeu”? Îi tâșniră lacrimi din ochi și oscilă între dorința de a intra înapoi în casă și aceea de a ajunge rapid la o librărie, să cumpere romanul. Ușa apartamentului de alături, cel al presupusei doamne Ungureanu, se întredeschise și bătrâna scoase capul pe hol. Sofia murmură un salut, dar femeia doar clătină din cap, holbându-se la proteză.

Nimic din aceste întâmplări nu mai părea real când se integră în fluxul de pietoni. Tot mai ploua, dar nu-și scoase umbrela. Până la librărie mai avea un pic.

Harari pătrunse în rezervație. Raul nu-i spusese că va trebui să dea o probă de ADN la intrare, dar polițistul îi explicase amabil că altfel nu ar mai fi lăsată să iasă. Nu avea rost să se contrazică cu o persoană non-biologică, era unul dintre puținele lucruri pe care le învățase de la părinții ei. Cum le spunea mama? Silica-Gel? râse în sinea ei, bucuroasă că regăsise acest cuvânt, „mama”. Era ea însăși mama unui copil mort, iar acest lucru devenise insuportabil de un timp.

„Am intrat, îi transmise ea lui Raul. Nu mi-ai spus de testul de la intrare.”

„E irelevant. Se face doar pentru a se asigura că ești tot tu, cea care părăsește rezervația. Crezi că ADN-ul tău nu e deja cunoscut de către cine trebuie să-l cunoască?”

„Știi ce nu înțeleg? Cum de rezidenții acestui spațiu nu își dau seama că se află sub o cupolă? Este vizibilă. Se vede clar că anumite clădiri din depărtare sunt abia schițate, sunt holograme, decoruri. Mi se pare bizar.”

„Păi ei chiar nu pot vedea nimic din ce observi tu cu ușurință. Începi să pricepi cât de diferiți suntem noi? Chiar tu, care te consideri neatinsă, ai avut parte de tratamente optogenetice.”

„A, nu! îl asigură Harari încercând să se orienteze ca să ajungă în centrul micului orașel. Eu nu am acceptat nicio upgradare sau augmentare.”

„Ai fost cumva într-un spital în ultimii zece ani?”

„Da, admise Harari, gândindu-se la nașterea lui Mihai.”

„Atunci, crede-mă, cu siguranță ai primit un tratament optogenetic. Nu, reteză el încercarea ei de a-l întrerupe, nu ai de unde să știi. Optogenetica manipulează circuitele neuronale individuale pentru a modifica răspunsul la anumiți factori sau pentru a spori capacitățile cognitive. Tratamentul constă în introducerea în celule a unei gene speciale, genă care are rolul strict de a codifica o proteină sensibilă la lumină. Implicit, tratarea unui pacient prin acest procedeu necesită mai întâi o terapie genică. Cu alte cuvinte, dragă Harari, ești și tu puțin modificată.”

„Nici măcar nu te-am ascultat. Uiți că sunt poetă, nu om de știință. Mai bine mi-ai spune cum ajung la un cenaclu literar sau mă rog, un loc unde se întâlnesc cei care scriu.”

„Dacă aveai răbdare să mă asculți, ți-aș mai fi spus cum pot fi modificate amintirile prin aplicații specifice ale acestui tip de tratament. Cum ajungi la un cenaclu? Ia privește mai atentă în jur”, o pofti el puțin supărat că nu îl lăsase să-și etaleze cunoștințele.

„Ah, dar cunosc clădirea asta! În copilăria mamei mele aici funcționa tribunalul. Și uite vechea poștă! Sunt în Vâlcea?”

„Fiecare rezident crede că este în propriul oraș, Harari. Nu-i așa că e fabulos? Caută Editura, cu „E” mare.

Din câte văd, au chiar acum o ședință. Intră fără frică, aici toți sunt scriitori.”

„Deocamdată intru într-o cafenea, plouă și mi-e frig. Mi-e dor să privesc oameni.”

„Chestia asta cu privitul oamenilor are de-a face cu condiția ta de poetă?”

„Nu știu, poate că da. În Neom tu ai mai văzut oameni? Aici sunt oameni. Oameni care mai au o viață a lor, secretele lor, intimitatea lor. Un secret e ca o membrană care te separă de ceilalți, te individualizează, îți conferă chip și identitate.”

„Mda, ești într-o dispoziție poetică. Ia șervețelul de sub cana de cafea și scrie niște versuri. Dacă ai nevoie de mine, sunt pe recepție.”

Harari zâmbi privind firma pe care scria cu litere aurii „Boromir Pan Cafe”. Existaseră niște fotografii ale maică-sii, fetiță, într-un astfel de local, sărbătorind ceva cu niște prietene, toate așezate în jurul unei mese pline cu croissante, prăjituri și pahare înalte cu caffè frappe. Intră în local și cercetă vitrina cu rafturi rotative încărcată cu dulciuri de toate felurile. Își cumpără o cafea și o prăjitură și se așază la o masă. Atunci observă că șirul de lustre tiffany care atârnau în lanțuri aurii deasupra tejghelei se mișcau discret, fiecare în altă direcție. La o masă de lângă ea, o fetiță desena ceva cu un creion într-un carnețel de hârtie.

Sofia ar fi vrut să se întoarcă acasă de îndată. Cum-părase romanul „Orfeu” și nu-și dorea decât să-l citească atunci, pe loc. Era convinsă că Alex era autorul și, pe lângă faptul că era, evident, un cadou delicat pentru ea, reprezenta și marea ispită de a se vedea pe sine prin ochii celui pe care-l iubea. Dar era imposibil să plece, pur și simplu, acasă. Avea manuscrisul Dorei la ea și îi promisese să îl ducă la Editură. În plus, ceea ce citise acolo părea să-i dea dreptate: era ceva greșit fie în mintea ei, fie în lume. Nu, doar în mintea ei. Însă trebuia să clarifice lucrurile. Abia intră în holul de la parter și ușierul o și abordă spunându-i că este așteptată în biroul Editorului. Când coborî din lift, Editorul tocmai trecea pe hol.

— Ce potrivire! bătu el din palme. Ți-am repartizat un birou în redacție. Mi-aș dori mult, Sofia, să scrii câte ceva pentru publicațiile noastre, ce zici?

— Vă mulțumesc, o voi face cu plăcere din când în când, dar știți cum e cu cititul...

— Sigur, sigur. Vino până la mine să bem o cafea, pe-urmă începe ședința...

— Acum?

Nu se putea eschiva: Leonard Vultur, cel căruia parcă toți evitau să-i spună pe nume, o cuprinse cu un braț după umeri și o târî după sine spre biroul lui.

— Adu-ne două cafele, ceru el într-un interfon de pe birou, după care își redirecționează atenția spre femeia care rămăsese în picioare.

— Stai, de ce nu te așezi? Dragă Sofia, m-am gândit la ce mi-ai spus zilele trecute.

— Știți, chiar voiam...

— Te rog, nu mă întrerupe, mă faci să pierd ideea. Tu ai scris vreodată ceva? E imposibil să nu ajungi la scris după ce ai citit atâta...

— Păi de asta...

— Te rog, ascultă-mă. Te-ai gândit că tot ceea ce scriem are o legătură subtilă cu ceea ce suntem sau cu ceea ce am fost cândva? Se stabilește un fel de conectare stranie între suma gândurilor noastre din cloud-ul personal, nu face ochii mari, există așa ceva și nu are de-a face cu nicio mașinărie, un fel de noosferă personală, repet, o legătură între tot ce-am gândit vreodată și textul final. Suma tuturor textelor noastre. Și ce este un text? Este un artifact, se strâmbă Editorul înspre ușa care se deschise lăsând să treacă o fetișcană cu o tavă pe care erau două cești. Sofia o recunosc pe secretara din textul Dorei. Nesigură că va mai avea ocazia să deschidă gura, Sofia profită de faptul că șeful tăcuse:

— V-am spus de un text „Turnul”, scris de Bogdan Achivei. Un text în care se face referire la evenimente care nu au avut loc.

— Literatura se cam ocupă cu așa ceva, nu? Cu denaturarea realității, vreau să zic, mormăi interlocutorul ei cu un aer absent.

— Da, doar că acum am descoperit un al doilea text, al altui autor, care se referă la aceeași situație. M-am gândit dacă aș putea să vorbesc cu Bogdan Achivei...

— Este interzis ca lectorii să se întâlnească sau să discute cu autorii, spuse fetișcana cu un aer sever, pe când îi pune în față ceașca de cafea cu caimac.

— Anunță-ne când s-a adunat lumea, o concedie Editorul pe secretară. M-ai făcut să pierd ideea, îi reproșă el Sofiei. Ce spuneam?

— Că textul final este un artifact.

— Ah, da. Mai mult, vreau să spun că textul este o formă de viață. Te-ai gândit că limbajul creează realitatea?

— S-a gândit la asta Brice Parain, el spunea că acest cuvânt, „ceașcă”, nu există, fiindcă există ceașca, zise Sofia sorbind din cafea, ci dimpotrivă, obiectul a apărut pentru că exista cuvântul.

— Bravo, bravo, școală veche! Cu asta m-ai adus fix la subiectul dezbaterii de azi. Nu tot Brice Parain spunea că singurul mijloc de a vorbi corect este acela de a trăi corect? La un moment dat, societatea umană a început să elimine cuvinte. Credea că în acest fel modifică realitatea. Dar ideile din spatele cuvintelor nu pot fi eliminate. Au uitat acest amănunt. Așa au apă-

rut abcese sociale, eczeme sociale, cancere. Așa am ajuns în lumea de azi. O lume tehnologizată, aiuri-toare și tiranică, o societate în care știința a devenit noua religie, o societate care nu admite alternativă.

Sofia se gândi la ceea ce citise în textul Dorei. Leonard Vultur era, cel puțin spus, controversat. Dar era adevărată relatarea despre ședința Asociației? Sau invenție literară?

— Domnule Editor, sala e plină! anunță secretara strecurându-și capul pe ușă.

Sofia privi lustra împodobită cu frunze de acant. Se mișca ușor, poate din cauza unui imperceptibil curent de aer, ușa fusese deschisă.

— Hai, Sofia, să mergem.

— De ce se clatină lustra? se pomeni întrebându-se.

Editorul se opri siderat. Se uită în sus la lustră, apoi zise firesc, cuprinzând-o pe Sofia după umeri:

— Se leagănă un înger.

VII

TRAUMA

— Elevat auditoriu, începuse Editorul cuvântarea sa, în momentul în care sala fu învăluită într-o tăcere încremenită. Suntem privilegiați și o știm. Putem încă să cugetăm la starea noastră, spre deosebire de ceilalți membrii ai societății noastre, de aceea aș vrea să vă fac cunoscute câteva aspecte, unele concluzii la care am ajuns și pe care vi le las pentru ca voi să le treceți prin propriile filtre, urmând ca la o dată ulterioară să reluăm dezbaterile.

Câteva foșnete răzbiră de undeva din spate, cineva împinse un scaun, o doamnă tuși înăbușit. Leonard Vultur cercetă hârtiile pe care le avea în mână, le amestecă, apoi le puse pe măsuta din fața sa. În lateral se deschise o ușă și căruciorul Zoei scârțâi în sală. Sofia își lungi gâtul s-o vadă.

— Doamna Zoe, am o rugămintă, zise Editorul pe alt ton, vă rog, azi doar cafele, fără gustări. Subiectul e prea grav ca să-l amestecăm cu dulciuri.

— Dar sunt persoane care nu pot bea cafeaua fără un biscuit. Le produce arsuri.

Editorul se ridică în picioare din nou, hotărât s-o ignore pe Zoe:

— Doamnelor și domnilor, dacă v-aș citi referatul meu, titlul său ar fi „Meriți totul! Ia ce-ți dorești! Urmează-ți pofta!” și vă jur că este o coincidență. Însă prefer să vă vorbesc liber și voi consulta notițele mele doar ca să nu omit câte ceva. În primul rând aș dori să vă reamintesc faptul că de-a lungul istoriei omenirii etica a evoluat și ea. Nu, evoluat nu e bine spus. S-a transformat. Eu asociez termenul a evolua cu o elevare, ceea ce nu e cazul. În antichitate, etica cerea să îți șlefuești propriul sine. Cunoaște-te pe tine însuși și așa mai departe. Eticile moderne puneau accentul pe datorie. Suprema valoare o reprezenta acest deziderat, a-ți împlini datoria față de țară, societate, familie. Ei bine, eticile contemporane, dar care deja au o vechime de mai bine de șaiszeci de ani, se concentrează pe respectarea autenticității fiecăruia. Știm ce-a rezultat din asta. Unii au dorit să fie vulpi, alții non binari, alții supraoameni. Toți au creat probleme. Rup-tura dintre trecut și prezent este vizibilă. În anii șap-tezeci, optzeci ai secolului XX, lumea a luat o cotitură și a intrat într-o pădure întunecată. În pădure suntem îndemnați să ne comportăm ca sălbaticii. Sigur, e libertate, dar să nu uităm că la baza civilizației stau legile, adică limitările. Cum, veți spune, omul nu s-a născut liber? Nu e libertatea menirea sa? Ba da, însă

libertatea în afara moralei este doar sălbăticie. Pe de altă parte, morala nu îngăduie fiecăruia să-și afirme autenticitatea. De ce? Pentru că unora le-a fost inoculată ideea că sunt diferiți, în esență. Unii au ajuns să-și conteste propria natură. Zoe, o caută el din priviri, te rog, un pahar cu apă.

Câteva cești atinseră farfurioarele de porțelan. Un biscuit se fărâmă în două, doamna tuși. Zoe depuse pe măsuta de lângă vorbitor un pahar cu apă rece. Fețele celor din sală păreau gânditoare, dar asta nu producea zgomot.

— Vedeți dumneavoastră în ce constă ironia? Când au ajuns în epoca exprimării sinelui, eu aș zice a exhibării sinelui, oamenii au uitat cine sunt. E trist. Ajunseseră să fie îndrăgostiți de ceea ce vedeau în oglinzile negre, de propriile avataruri. Ajunseseră să se definească printr-o funcție a corpului, cea sexuală. Mda, știți doar, exprimarea sexuală și identitatea sexuală deveniseră esența ființei. Până și copiii au fost îndemnați la asta.

Fără să știe de ce, Sofia se gândi dintr-odată la Ana, fetița din excursie. Ar fi vrut să deschidă pe furiș poșeta, să scoată de acolo romanul lui Alex și să-l răsfoaiscă măcar puțin. Ana o sfârșise rău. Și totuși i se păruse că o vede în grădina de dincolo de vamă. Să fi fost chiar ea? Privi pe fereastră și constată cu surprindere că începuse să ningă cu fulgi mari. Chiar atunci

Editorul se uită la ea și Sofia își dădu seama că pierduse câteva fraze.

— Înțelegeți puterea de fascinație a răului? E suficient să priviți la ceilalți membri ai societății noastre, membri care ne-au fost impuși. Îi știm: toate persoanele, de fapt nu, nu le pot spune persoane, pentru că nu au conștiință. Toate aceste mașinării printre care trăim.

Editorul tocmai trăsesse aer în piept pentru a rosti altă frază, când ușa se deschise din nou și de data asta, ca un făcut, toți întoarseră capetele ca să vadă cine era. Descumpănit de pierderea atenției întregii săli, Editorul privi și el spre ușă.

— Bună ziua, aici se ține ședința de cenaclu? rosti nou-venita pe un ton ce trăda multă siguranță. Era o doamnă categoric foarte bine întreținută, atent aranjată și excesiv fardată, obținând acel gen de frumusețe care le face pe toate femeile de acest fel să semene între ele.

— Sigur, poftiți, doar că astăzi se citește un referat și atât. Cum vă numiți? intră pe fir secretara Editurii tăind fața Editorului încă o dată.

— Yahav Harari, poetă. Vă mulțumesc că pot să particip. Vă rog să continuați, voi lua loc de îndată.

Cineva îi dădu un scaun și incidentul se încheie. Editorul ar fi vrut acum să mai discute cu Harari. Nici nu-și amintea unde rămăsese.

— O clipă, mormăi el, nu mai știu unde am rămas.

— Dați-mi voie, se ridică de îndată Harari, am auzit fără să vreau că discutați despre conștiință. Aș vrea să vă spun, dacă îmi permiteți, că sunt într-un tot de acord cu vorbitorul: ca să putem înțelege lumea, universul, trebuie să înțelegem mai întâi conștiința. Nu mă refer la savanți, ci chiar la scriitori, fie prozatori, fie poeți. Cum am putea să devenim reflectori ai realității vizibile sau invizibile, câtă vreme nu stăpânim filtrul prin care reflectăm, anume conștiința?

— Da, da, întocmai, bombăni Editorul, aici voiam să ajung. Nu mai avu timp să adauge nimic, pentru că doamna necunoscută continuă să vorbească. O clipă, Editorul rămase buimăcit nu doar de îndrăzneala ei, ci mai ales pentru că știa bine că încă nu ajunsese să pomenească de conștiință. Era abia la punctul unu, conflictul dintre etică și ideologie. De unde știuse ea sau cum de intuise, nimerise ceea ce avea el de gând să spună? Să fi venit aici folosindu-se de vreun Bilet? Își coborî mai jos ochelarii de pe nas și se uită la ea pe deasupra lor.

— Conștiința este un efect cuantic care se manifestă în lumea fenomenală. Adică țesutul viu, neuronii, sunt materie în care procese la scară cuantică – despre care se considera că sunt limitate la nivel microscopic – se manifestă la scară macroscopică. Colapsarea unei subparticule în creierul vostru trezește un gând, iar gândul construiește o lume.

- Hm, da, tuși Editorul, vă mulțumesc, doamnă...
- Yahav, șopti secretara.

— Vă mulțumesc, doamnă Yahav. Dacă am ajuns aici, voi scurta referatul meu. Voiam să ating în treacăt importanța libertății scriitorului și anume libertatea de a gândi și de a se exprima. Și când spun libertatea de gândire, mă gândesc în primul rând la necesitatea de a fi în afara oricărei ideologii. După cum știm cu toții, ideologiile pot justifica totul: crima lui Raskolnikov, dar și oricare genocid. Se ajunsese într-o situație periculoasă: era considerat mai important ceea ce simțeau oarecare indivizi decât adevărul. M-am tot întrebat cum a fost posibil ca valoarea adevărului să scadă atât de mult? Se pare că oamenii au mâncat ceva semințe otrăvite. Semințele unei ideologii a cărei țintă era însăși distrugerea umanității. Ceva din adâncurile ființei omenești a fost alterat. Acum noi trăim într-o enclavă. Ne-am dat seama că nu este mediul nostru natural, când am descoperit că aici nu se poate muri. Atunci, concluzia a fost că avem teribila datorie de a sonda acest tărâm, de a-l înțelege și descifra pe cât ne stă în putință. Ideea mi-a dat-o, oarecum, vechea noastră colaboratoare, Sofia Miron.

Sofia tresări, iar nu fusese atentă. Își auzi numele și privirile se întoarseră spre ea zâmbitoare. Sângele îi năvăli în obraji și aproape că-i dădură lacrimile. Nu credea că se bucură de atâta simpatie.

— Sofia Miron a spus, în prima zi în care a revenit printre noi, că am putea cunoaște mai ușor realitatea citind un text decât contemplând lumea. Asta m-a pus pe gânduri serios. Mi-am recitit notițele dintr-un vechi caiet de lectură, pentru că îmi aminteam că notasem acolo ceva oarecum asemănător. Nu mai caut acum citatul exact, notițele mele s-au amestecat de la atâtea întreruperi, dar e vorba despre faptul că lumea nu există în absența unei conștiințe care să o observe.

— Conștiința creează lumea. Lumea e doar o proiecție, zise cineva din sală.

— Ceea ce spuneți ar putea avea legătură cu experimentul unui medic savant, Luc Montagnier. El și echipa sa au plasat un fragment de ADN într-o eprubetă, iar o altă eprubetă a fost umplută cu apă pură. Cele două recipiente au fost apoi plasate în interiorul unei bobine de cupru și întreaga instalație a fost izolată față de câmpul electromagnetic terestru. După un timp, conținutul eprubetelor a fost testat și s-a găsit ADN în ambele. Concluzia savantului a fost că ADN-ul emite propriile unde electromagnetice, care imprimă structura ADN pe alte molecule. Experimentul este semnificativ dacă ne amintim de Vladimir Poponin, specialist în domeniul biologiei cuantice, care a observat efectul ADN-ului asupra fotonilor. În vid, fotonii ocupă locuri în mod haotic, dar dacă se introduce în acel spațiu o mostră de ADN uman, fotonii se

adună în structuri ordonate. Ce înseamnă asta? Că ADN-ul uman este capabil să influențeze la nivel cuantic lumea din jur. Sau, cum spunea cineva adineori, să creeze lumea exterioară.

Tăcerea din sală păru copleșitoare. Se auzea de afară cum fulgii de zăpadă se loveau de ferestre. Editorul își adună hârtiile împrăștiate pe măsută. Sofia își simți genunchii tremurând și un fel special de frig începu să-i urce dinspre tălpi în sus pe picioare. Cei prezenți parcă se deșteptară dintr-un fel de hipnoză și sala prinse viață. Zoe mai turnă cafea și ceai în câteva cești, secretara învârtea un creion între degete, iar Sofia își adună curajul ca s-o întrebe pe doamna de lângă ea:

— Ce vrea să spună? Cum adică, nu mai murim?

Femeia întoarse spre ea o privire albă și teama puse stăpânire cu totul pe inima Sofiei. Se gândi la povestea Dorei. Putea fi adevărat? Putea fi real? În acel moment, Editorul se adresă din nou adunării, pe când își lustruia ochelarii cu o batistă de mătase. Ochii lui, fără paravanele de sticlă, păreau mult mai obosiți:

— Lumea a primit, la un moment dat, o rană mortală. Sinele nostru colectiv a fost marcat de o traumă care ne-a modelat o nouă identitate intimă și ne va alimenta la nesfârșit amintirile. A apărut un sens nou, care a rămas în noi și ne conduce viața. Folosiți această suferință pentru a putea înțelege unde ne aflăm și

cine am devenit. Atât pentru astăzi. Vă mulțumesc. Sofia, vreau să-ți arăt biroul tău din redacția noastră, vino cu mine!

Părăsiră sala primii, deși Sofiei i-ar fi plăcut să vorbească indiferent cu cine, să se lămurească asupra afirmațiilor pe care nu le înțelesese. Se simțea incomodată de atenția pe care i-o acorda șeful și se temea că va avea de pierdut din cauza acestei atenții.

Redacția era o sală de dimensiuni mari, cu birouri separate de o parte și de alta și cu două șiruri de pupitre pe mijloc, unde lucrau angajați mai puțin importanți. Ardeau lămpi pe toate mesele, fiecare lucrător părea scufundat într-un vraf de hârtii, toți erau extrem de concentrați și nimeni nu sesiză intrarea lor. Editorul o conduse pe Sofia spre capătul sălii, lângă o ușă pe care scria „Exit” cu verde.

— Uite, Sofia, locul tău. Aș fi bucuros dacă ai scrie câte ceva pentru publicațiile noastre, orice vrei tu, orice articol. Și aș aprecia dacă ai petrece aici câteva ore în zilele săptămânii, citind manuscrise. Sigur, vei putea lua acasă materiale ca și până acum, dar e indicat să vii și să stai la serviciu, da?

— Da, bineînțeles, făcu Sofia derutată. Nu știa ce să mai spună sau ce să facă. Era cazul să înceapă chiar din acel moment? Din biroul alăturat ieșiră două persoane care se salutară cu Editorul. Neluată în seamă, Sofia se așeză la birou, deschise micile sertare să vadă

ce conțin și găsi hârtie de scris, un stilou, un set de pixuri, unul de markere colorate, foarfece, rigle, o lupă, toate noi. Cineva vorbi lângă umărul ei:

— Vrei să te ajut să intri în rețeaua internă?

— Mulțumesc, dar...

— Ei, se întoarse deodată Editorul spre ele, ce faci domnișoară Lizi? Ai reușit să scrii un articol pe care crezi că nu va trebui să te pun să-l corectezi, de ai timp să îți vâri nasul peste tot?

— Scuze, voiam doar s-o ajut.

— Se descurcă. Atenție, vă rog, toată lumea! O clipă de atenție, bătu din palme Editorul. Cei care lucrau la pupitre ridicară capetele dintre hârtii. Ea este Sofia Miron, pentru cine nu știe încă. A fost lectorul secret al Editurii, până era s-o pierdem. Acum am hotărât s-o ținem bine, fiindcă Sofia are înclinația de a pluti. Îi datorăm mult. Flerul ei și gustul ei literar desăvârșit au ridicat instituția noastră pe locul pe care se află acum. Tot ce a propus spre publicare a avut succes neîntârziat. Sofia este un cititor profesionist. De ce te strâmbi, Horică? Ce ești tu? Promotor cultural și mai și scrii câteodată? Fă-ți treaba bine, altfel vei ajunge să vinzi parfumuri. Nu te strâmba când altcineva este promovat și nu aștepta lingușiri de la nedebutați care ar face orice ca textele lor să nu zacă ani de zile în sala manuscriselor. Da, chiar așa. Calitatea textelor înseamnă o societate sănătoasă. Ceea ce citim devenim. Dacă

dorești degradarea culturii este suficient să inunzi piața de carte cu texte ușurele și siropoase, kitschuri sclipitoare și gingașe ca niște fluturași de poleială; textulețe bine aduse din condei, scrise de mânuțe care au învățat cum să fii scriitor fără să ai talent, textulețe în care ideologia să pândească sub masca personajelor și unde cititorul învață că, dacă respectă servil toate regulile, totul se termină cu bine; sunt foarte potrivite textele cu disimulat iz pedagogic, care le spun cititorilor ce să gândească și în niciun caz cum să gândească. Ce zici, Horică, ce nume vei da, tu, promotor cultural unor astfel de lucrări, hm? O să le spui „povești drăguțe”? Fă reclamă acestor cărți peste tot, declanșează un tsunami de recenzii fabuloase care să ridice în slăvi aceste orori literare. Vor fi și cititori nedumeriți, unii vor scrie ei înșiși recenzii încercând să restabilească adevărul, să arate că textele respective sunt niște prostii răsuflate, dar vor fi puțini. Glasul lor va fi ușor de acoperit. Se va găsi vreun critic cu mai multă greutate care să vă contrazică? Vai, acoperiți-l de ridicol. Ridicolul e pata care nu se șterge. E ca o grefă de piele. Spuneți ici-colo că ia bani pentru recenzii bune. Scoateți pe net poze din baia lui, poze cu el în posturi dezavantajante. O să tacă. Vă spun eu. Și pentru că e atât de ușor să distrugi literatura, elemente ca Sofia Miron trebuie păstrate cu grijă și ferite de strâmbăturile de cimpanzeu ale traseiștilor.

În liniștea care se lăsase, Sofia se gândi că nu-i va fi ușor în redacție. Nu va mai avea niciun aliat.

— Gata cu distracția, la muncă! îi concedie Editorul. Sofia, trebuie să vii până la mine, am uitat să-ți dau ceva ce vreau neapărat să citește mai înainte de toate.

Un fel de oboseală lichidă se revărsă în membrele Sofiei. Își ridică poșeta în care zăcea încă de dimineată romanul lui Alex și porni în urma șefului. Ziua părea să nu se mai termine. Voia să citească „Orfeu”, voia să vorbească cu Alex, avea să îl sune ea, pentru că era teribil de singură, iar protecția pe care i-o oferea Editorul o făcea să se simtă de parcă ar fi fost devorată de un animal de pradă. Această îndelungă tăcere din partea celui pe care îl iubea, din partea celui pentru care sărise de la etajul nouă cu gândul să moară, semăna cu o trădare. Poate că Alex se gândea să pună punct relației lor. Considera că dacă Sofia s-a recuperat după cădere nu mai are nicio datorie față de ea. Nici nu-și dădu seama că intrase în biroul Editorului și că el o vedea cu ochii în lacrimi.

— Ce se întâmplă, Sofia? o întrebă pe un ton patern care rupse zăgazul lacrimilor ei.

— Cred că Alex m-a părăsit, îi spuse ea de-a dreptul.

— Părăsește-l și tu pe el!

— Eu n-am trădat niciodată pe nimeni.

VIII

BILETUL

— Draga mea, doar prietenii te pot trăda. Așa că sfatul meu este să renunți la fals, nu trebuie să minți doar pentru ca să rămâi în viață. Mai știi ce spunea... Caterina de Medici, parcă? „Trădarea este abilitatea de a merge în același sens cu evenimentele.”

— Eu niciodată...

— Ei, haide, Sofia! Toți am trădat cândva. Nu e bine să negi. Prima lecție pe care le-o predau discipolilor mei, din care sper că te-ai decis să faci parte, este aceea că trebuie să accepte adevărul dureros că lumea noastră este confuză, nedreaptă și aflată nu în expansiune, ci în disoluție. Trebuie să îți vezi și să îți accepți defectele. De acord?

— Da, bine.

— Dragă Sofia, oftă Editorul, am așteptări mari de la tine, cu toate că ești tânără și, mai ales, nou angajată. Când iei la citit un text propus pentru publicare, trebuie să fii conștientă că vii în contact cu o nouă viziune despre lume, oricât de scurt ar fi textul, cât un

ciob, cât un solzișor, murmură bărbatul cu glas suav, el tot acoperă o bucățică din lume, o fereastră din realitate și, vezi tu, realitatea, chestia asta pe care o numim realitate, este un șir de evenimente care curg simultan, evoluează într-o rețea după un model invizibil de conexiuni. Mă ascuți? o întrebă el fixându-și ochelarii mai bine la rădăcina nasului.

— Da, sigur, bâigui femeia așezată pe marginea fotoliului uriaș.

— Atunci, te rog, ia acest manuscris, n-am ce face, unii scriitori încă bat la mașină, sunt oameni cu ha-chițe, mă tem că foile s-au cam amestecat. Nici nu știi dacă sunt numerotate, le dai tu de cap. Înțelegi, dragă, într-o corporație cum este Editura, nevoia de conformitate este maximă, așa că... Dar Sofia nu-l mai asculta. Observase pe măsuța de lângă ea, alături de manuscris, albumul pe care pusese ochii data trecută. Ce-ar fi dacă l-ar amesteca așa, ca din greșeală, cu teancurile de foi bătute la mașină?

— Pentru că... Sofia, reține: doar prietenii te pot trăda, doar cei care te iubesc, reluu editorul și începu să se scormonească prin buzunare după o țigară. Hai, gata, la muncă, încheie el abrupt ridicându-se în picioare. Nu găsea țigările. Sofia se ridică și ea, destul de timorată de caracterul versatil al șefului, adună cu gesturi precipitate teancurile de foi, dar strecură printre ele și albumul, exact când editorul se întoarse cu

spatele ca să scotocească după pachetul de țigări în buzunarul pardesiului atârnat în cuier. Părăsi biroul ținându-și respirația. Trase ușa după ea cu mâna liberă și intră în redacție, printre pupitrele unde colegii ei lucrau pentru *Ziarul Orașului*, *Revista copiilor* și *Foaia pentru femei de toate vârstele*. Nimeni nu o băgă în seamă și se simți recunoscătoare pentru asta. Făcu un popas în colțul ei, lăsă teancul de hârtii pe birou, îndesă albumul în geantă și dădu să iasă din încăpere.

— Unde te duci, șuieră o voce în spatele ei. Era Lizi, cea pe care Editorul o trimitea mereu să-și rescrie articolele.

— Am nevoie de documentare, răspunse cu glas scăzut și ieși făcând un gest de despărțire cu mâna. Dar, după ce reuși să părăsească parterul aglomerat al clădirii, se îndreptă spre Vest, spre parcul Zăvoi. Erau câteva bănci care nu intrau în raza niciunei camere de supraveghere și se gândea să studieze acolo albumul. Cu puțin noroc, ar fi reușit să îl strecoare înapoi pe masa Editorului chiar în aceeași după-amiază. Se așeză, încercând să păstreze un aer degajat. Privi în jur: era o zi ca toate celelalte, cerul acoperit de nori atârna cumva strâmb, înclinat peste blocurile de beton, ninsoarea se oprise și tot orașul străbătea ziua cu mișcări sacadate, temporizate de culorile semafoarelor și de fluierile polițiștilor. Sofia scoase din geantă albumul. Avea coperti de carton îmbrăcate într-o pânză

tocită de culoare maro; pe coperta din față era imprimată o stea cu șapte colțuri, iar sub ea era scris cu litere gotice: „Alba Iulia”. Deschise albumul la prima pagină. Fotografia arăta de parcă ar fi fost ultimul vestigiu salvat dintr-o lume supusă destrămării entropice: ștearsă, spălată. Cu inima bubuindu-i în urechi crezu că recunoaște capătul străzii Decebal. Sofia apropie fotografia de nas: mirosea a trotuare plouate. Își imaginează cum exact în clipa aceea editorul căuta albumul prin teancul de cărți de pe biroul său. Se grăbi să privească următoarea imagine: era fotografia unei pagini de carte. Descifra paragraful abia vizibil: „Ochii voștri nu văd lumea reală, ci ceea ce alții au scris despre lume”. Întoarce fila de carton albastru, dornică să vadă poze din Alba Iulia, orașul ei, însă și a treia filă conținea un fel de tichet cu chenar auriu, pe care scria: „Bilet perpetuu pentru intrare la Teatrul Ariel”. Desprinse colțurile tichetului de pe fila de carton și îl întoarce pe cealaltă parte, unde descoperi tresărind un singur cuvânt: „Sofia”. Simți că, într-un mod ciudat, în adâncurile ei se așteptase la așa ceva. În perioada stranie de după accidentul ei, cineva, un fel de inteligență exterioară, venea mereu în întâmpinarea sa, îi făcea apropouri, îi sugera direcții de urmat. Nu mai avu timp să analizeze în ce măsură era o sugestie pentru ea și în cele câteva cuvinte ale editorului, cele pe care le auzise, pentru că la capătul aleii se iviră doi

polițiști. Erau cu spatele, nu o priveau, așa că vâri albumul înapoi în geantă. Se ridică. Fără să își dea seama, rămăsese cu biletul în mână. Teatrul Ariel? Era chiar acolo, în parc, în Zăvoi. Porni pe aleea crăpată din loc în loc de fire de iarbă veștedă care se îțiseră prin asfalt primăvara trecută, ieșind din lumea întunecată a pământului, la lumină. Teatrul era chiar în mijlocul parcului și se opri în fața intrării, derutată de parcă nu ar mai fi văzut până atunci edificiul. Da, aici era, o clădire mică, ridicol de mică pentru un teatru. Deodată, ușa dublă se deschise și un bărbat cu pelerină se opri pe trepte, se înclină înaintea ei și își scoase masca surâzătoare; sub ea era altă mască, cea care plânge. O scoase și pe aceea și o clipă Sofiei i se păru că sub jobenul negru nu era nimic, nicio față, dar omul, cu rapiditatea unui scamator, își puse din nou măștile sub pălărie, se înclină iar și cu un gest o pofti înăuntru. Făcu un pas pe loc nehotărâtă. Privi în urmă spre capătul aleii pe care venise și îi văzu pe cei doi polițiști. Atunci intră. Nimeri într-un vestibul îngust și singurul bec aprins era la capătul opus, deasupra unei uși. De acolo se auzea vag un murmur ca de valuri, piesa începuse. N-ar fi vrut să deranjeze spectatorii și începuse să șovăie, dar ușa luminată se deschise de la sine și Mascatul îi făcu semne să se grăbească. Când ușa se închise în urma ei, se sprijini de un gard din fier forjat și privi strada. Teatrul dispăruse, ușa foaierei

nu mai era, nu se mai afla în locul de unde plecase și nici timpul nu mai era același, gândi Sofia, dar așa cum în vis accepta o logică specială, așa acceptă și acum că era posibil să ieși pe o ușă din Râmnicu Vâlcea și să ajungi pe strada Decebal în Alba Iulia, cu patruzeci de ani în urmă. Biletul, pentru această reprezentare fusese biletul! Avea prilejul de a privi trecutul și de a se plimba în trecut. Locul unde se sfârșea strada Decebal era stația centrală a tuturor autobuzelor, un loc larg, străjuit de platani și foarte animat, mai ales dimineața devreme. Dintr-o privire o recunoscu pe Călina covrigăreasa, care tocmai pusese piedica la roata căruciorului ei cu pereți de sticlă, plin de covrigi albiți de sare topită. De îndată avea să strige „hai la covrigi, 50 de bani covrigul” și ți-l dădea cu mâna stângă învelită într-o pungă, iar cu dreapta lua banii, îi socotea din priviri și-i vărsa într-un borcan; după o oră fugea cu borcanul plin și căruciorul gol înapoi la brutărie, grăbită să prindă autobuzele de ora 10:00; trebuia să umple măcar patru borcane cu monede ca să poată supraviețui după ce plătea taxele. Lumea îi cumpăra covrigii și râdea de ea pe la spate că era Călina tot timpul gravidă, dar nu avea bărbat și nici copii căci nu putea ține sarcina. „O fetiță vreau și eu, se spovedea uneori vreunei țărănci care nu-i știa povestea, o fetiță cuminte, să fie numai a mea, porumbița mea, să nu mor singură!”, suspina Călina privind cu

reproș puzderia de gravide din jur. Strada răsună de vuietul motoarelor pornite ale autobuzelor lungi, cu burduf la mijloc, de traficul greu de pe șoseaua alăturată, de țigănelul mocăniței tocmai sosite în Gara Mică, peste drum, de vocile tinerilor liceeni care vorbeau și râdeau fără sfială așteptând autobuzele care aveau să-i ducă spre liceele industriale. „E o zi de marți”, presupuse Sofia, erau mulți țărani cu desagi pe umeri și toți se grăbeau spre piață să vândă lapte covăsit, legume de prin grădini, cusături de mână, butoiașe de murături cât să încapă pe balconul de la bloc. Printre ei se distingea domnu' Elvis Marocanu, îmbrăcat într-o cămașă hawaiiană cu papagali albaștri, întreprinzător care avea tarabă personală, pliantă, pe care înșira inele pentru fete, cordeluțe, mărgelile, ochelari de soare din plastic – ultima modă!, agrafe, broșe, abțibilduri... Iat-o navigând spre piață și pe falnica Roji „boiangereasa”, îmbrăcată toată în alb și cu tulpan alb pe cap, ca o asistentă medicală taman ieșită de la duș; la amiază avea să se întoarcă cu șorțul roșu de la praful de boia ce le învăluia ca un halou mistic pe ea și pe mașina cu care toca ardei uscat, (adusă din RFG), și escortată de un nor de viespi care-i dădeau târcoale ca electronii în jurul unui irezistibil nucleu. „Boia! Dulce boia! Iute boia să vă dau! – zicea cu glas gros femeia masivă, dacă te apropiai de măsuta unde era instalată – un leu plicul.” Adică un cornet de ziar ră-

sucit, de unde plicuri?, uneori o poză cu frunțașii țării se nimerea în contact cu două lingurițe de boia iute... Era mai scumpă boiaua decât covrigul și spiritul era mai scump decât materia, pentru că două lingurițe de boia schimbau gustul tocanei de cartofi cea de toate zilele. Sofia îl mai zări și pe Iancu cizmarul, care trecu pe lângă Roji și o salută ceremonios ridicându-și pălăria cam pleoștită, apoi intră în dugheana lui, unde stătea toată ziua pe scăunel și bătea cu ciocănelul cuie mici în talpa vechilor pantofi, sub privirea luminoasă a conducătorului iubit al cărui portret fusese atârnat la loc de cinste. De multe ori se întâmpla ca un client să plece nu doar cu pantofii pingeluiți, ci și cu un zâmbet ascuns pe sub mustăți, după ce contempla portretul și plătea pentru reparație. Sofia alunecă și ea pe sub platani și coborî mai departe pe străduța comercială a orașului. Aruncă ocheade în cofetăria Mi-rela așa cum privea cu jind când era copilă; localul era gol la acea oră matinală, prăjiturile încă nu fuseseră aduse pe tărăboanța uruitoare, cu trei roți, care făcea curse între laboratorul de prăjituri și cofetăriile orașului, dar acvariul cu suc galben de pe tejghea fusese pornit și începuse harnica recirculație a lichidului ciudat care colora dinții. Erau fericite vremuri când încă se putea fuma în cofetării. Lângă cofetărie și cizmărie erau o croitorie, o plăcintărie, restaurantul „Strugurul”, după firmă, dar știut de toți „La cârpa de vase”, din

motive ce puteau fi deduse și un magazin veșnic aglomerat de rame și oglinzi. Sofia șovăi o clipă întrebându-se cum se făcea că era mereu coadă în dugheana aceea întunecoasă. În vitrină erau etalate câteva tablouri într-o selecție atât de eclectică, încât îți tăia respirația: în centru era o oglindă venețiană în care tot trecătorul se privea pe furiș sau fățiș, după fel și caracter; de o parte și de alta, doamna Saveta, gestionara, aranjase tablouri înrămate, despre care nu se știa dacă aparțineau prăvăliei sau erau ale unor clienți care renunțaseră la ele din motive exotice; în partea dreaptă, imagini cu peisaje, cu picturi naive și două poze cu rame somptuoase înfățișând nimfe goale jucându-se în apa unui eleșteu. În copilărie, Sofia presupunea că furaseră coiful și hainele unui biet soldat care avusese imprudența de a adormi în preajmă, căci ce altceva ar fi putut negocia tânărul îmbujorat, posesor al unui singur ștergar alunecându-i peste părțile intime, cu cele trei damicele cu sânni goi și plete lungi săltând din apă ștregărește? În cealaltă parte a oglinzii venețiene, ca o pilduitoare parabolă, erau înșirate în rame sobre o diplomă de tractorist fruntaș, o poză cuprinzătoare cu câmpuri aurii, (colorate din imaginație, căci bucata de hârtie era alb-negru), brăzdate de combine ce revărsau torente de grâu în remorci care le urmau pașnic, un anunț care spunea „Avem oglinda clasei”, mesaj pe care doar școlarii și profesori-

rii îl pricepeau... Deci, ce făceau atâția oameni acolo? Sofia s-ar fi lansat într-o analiză cu iz filozofic despre succesul unei afaceri cu imagini în epoca în care aparența conta mai mult decât realitatea, însă renunță în clipa în care în stânga ei dădu peste debitul de tutun „La pipa”. Aici alerga când tatăl ei o trimitea după țigări, știa și acum clasamentul sortimentelor în ordinea preferinței: Snagov, Amiral, Arberia, Litoral, Lido, Coloana. Tutungeria nu era mai mare decât un dulap cu uși duble; vânzătoarea, o femeie de o frumusețe glacială, nu zâmbea niciodată, ba dimpotrivă, dacă nu te mișcai să faci loc altui client, te repezea urât. Sofia ar fi întârziat mult acolo, pentru că pe lângă pachete de țigări de toate felurile se vindeau caiete, carnețele, blocnotesuri, ziare, almanahuri, creioane, pixuri, gumă de șters chinezească cu parfum de căpșuni, ruj verde care se colora roșu când te dădeai pe buze, dar rujuri din acelea nu avusese decât o singură dată și se dăduseră pe sub mână, cu o sută de lei bucata. Într-o seară avea să descopere întâmplător o posibilă explicație pentru acreala Frumoasei Vânzătoare care nu se mișca niciodată din spatele tejghelei unde stătea așezată: ieșise de la cinema Columna cu mama și văzură un scaun cu roțile tras la ușa din spate a debitului; din interior, vânzătoarea se lupta să îl escaladeze. Cineva, un domn tânăr, a vrut să o ajute, dar a fost refuzat cu un limbaj vulgar. Cum era adâncită în gânduri, Sofia

aproape că se împiedică de un cărucior cu doi saci de cartofi lăsat pe trotuar. Îl recunosc de îndată, era căruciorul cu roți mari, din cauciuc al domnișoarei Florica, asistenta șefă de la spitalul ORL de peste drum. Acolo se operase de cataractă și bunicul ei. Ea îl vizitase în salon și-l ajutase să mănânce, căci el avea ochii bandajați. Așa îi reveniră în memorie orbii orașului. Erau mulți oameni care circulau cu baston alb în mână pipăind drumul și se descurcau neașteptat de ușor în forfotă, în aglomerație, traversând centrul la ore de vârf și migrând zilnic spre cartierul Cetate, unde, printre zidurile cetății, într-o încăpere lungă și întunecată, cu o ușă joasă, era Fabrica de Perii.

— La ce te uiți? Ha? La ce te uiți, tu, aia de colo? Sofia se dumiri că cineva îi vorbește chiar ei. Pe singura bancă dintr-un scuar minuscul, în dreptul magazinului „Foto, Muzică și Sport” stătea Raveca, nebuna orașului. Își oploșea picioarele imense, pline de pustule supurânde cu bucățele rupte dintr-un ziar. Nu suporta să te uiți la picioarele ei nici din greșeală! Rușinată, Sofia se întoarse cu spatele și se îndepărtă. Din copilărie îi era teamă de Raveca, îi era milă, o îngrozea. Era femeia bună la toate în florăria din centru: făcea curat, descărca marfă, împletea coroane funere în magazia din spatele magazinului, apoi, seara după înmormântări, se ducea în cimitir, pe întuneric, vorbind singură, poate ca să își facă curaj, recupera

coroanele de flori și le ducea iar la florărie, pentru revânzare fără știrea clienților. Șefa ei, doamna Reli, îi dădea de mâncare și o lăsa să doarmă pe coridor, în fața vestiarului, pentru aceste servicii. Într-o iarnă, Raveca și-a rupt mâna și povestea cui avea chef s-o asculte că Marius, băiatul lui Reli, o bătuse, îi sucise mâna și o violase, însă cine s-o creadă pe nebună, toți ziceau că a căzut pe gheață. Amintindu-și povestea, Sofiei îi crescuse un nod în piept și dori să evadeze. Atunci simți că se ridică deasupra solului și bătu din mâini cu disperare, dar o forță ciudată o ridică încet, până când văzu furnicarul de oameni de la înălțime, iar nodul din piept începu să o ardă. Nu era de mirare că putea pluti sau zbura, astfel de trucuri erau firești în recuzita unui teatru, mai mult o mira faptul că Raveca o putuse vedea, ea crezând că se bucură de un fel de invizibilitate. Și acum, că levita deasupra clădirilor vechi, ce aveau să spună trecătorii? Și dacă o va recunoaște cineva dintre ei? De îndată ce înțelese că o simplă înclinare însemna schimbarea direcției de zbor, se decise s-o ia spre casa copilăriei sale, aflată chiar la poalele Cetății, dar, pe când glisa mai încet decât ar fi dorit peste parcul central, când deja zărise acoperișul țuguat și se apropia de casa mare a bunicii ei, locul unde crescuse, cei doi câini doberman ai domnului Dumitrescu, securistul de proximitate, o adulmecară cumva și începură să latre aprig, sărind

în sus. Ușa vilei se deschise și însuși domnul Dumitrescu, prezența radioactivă de pe strada lor, își făcu apariția. O descoperi repede pe Sofia, și, livid la față, se repezi înapoi în casă, probabil ca să dea un telefon. Îngrozită de atare posibilitate, Sofia se înclină aiurea și ajunse în alt cartier, trecând periculos de aproape de vechiul turn de supraveghere al pompierilor. Plutea acum deasupra dealului pustiu din spatele Poștei, unde încă mai era căsuța cu o singură încăpere și acoperiș de tablă într-o apă pe care și-o ridicase cu mâna ei profesoara de pian a orașului, doamna Iovan, după ce se întorsese de la pușcărie. Nu mai avea casă, i-o demolaseră, nu mai avea rude. Nu avea serviciu și, cu toate că era gata să muncească oriunde, nimeni nu voia s-o angajeze. Un deținut politic? Cine ar fi avut curajul să îi scrie în cartea de muncă? Totuși, după un an, când un activist de partid consideră că nu arată bine ca o femeie să doarmă sub pod sau prin parcuri sau în gară și îi repartiză o saltea într-o magazie de la internatul unui liceu, începură și familiile de modă veche să o cheme să dea ore de pian odraslelor. Așa se face că doamna Iovan umblă câțiva ani pe trasee precise între familiile Câmpeanu, Toader și Iorgovici. Pe unul dintre aceste drumuri era un șantier, se demola un șir întreg de case vechi, pentru a construi blocuri; trecând zi de zi, doamna Iovan lua câte o cărămidă în poșetă și o depozita pe terenul pustiu unde

fusesse grădina ei. A furat cărămizile încet, dar cu consecvență. Le-a tot adunat, până când au fost destule ca să construiască o cămăruță. Cu banii de la meditații a cumpărat ciment, tablă pentru acoperiș, scânduri. Ce fericită a fost când s-a putut muta din magazia sinistră în care locuise cinci ani! Dar fericirea ei a durat foarte puțin, pentru că cineva a observat construcția ilegală și a sesizat organele locale, care au trimis un ordin de evacuare. A doua zi, doamna Iovan s-a aruncat de pe pod în Mureș. Cu toate acestea, cămăruța ei a rămas neatinsă, nedemolată încă mulți ani, mai mult de 10, întrucât planurile urbanistice se schimbau după cum dicta conducătorul iubit. Nimeni n-a mai dat meditații de pian la domiciliul elevului niciodată după aceea. Eliberată de la Aiud, unde fusese închisă pentru omisiunea de a denunța un vrăjmaș al regimului, bătrâna profesoară s-a întors să moară înecată. Sofia se uită în jos, la jalnicul coș de fum care nu apucase să se încălzească vreodată. Dădu din mâini ca să răsească zona și se trezi că înaintase subit, bucăți mari de oraș dispărând de sub ea cu viteză. Pierduse controlul și ajunsese iar deasupra reședinței Dumitrescu, apucă să îl vadă pe fostul lor vecin cu o pușcă în mâini, însă nici nu se sperie ca lumea că deja trecuse peste dealurile verzi ale Cetății. Înaintarea năvalnică se domoli când poalele fustei sale fluturau printre cele două catedrale, apoi se opri deodată exact deasupra

havuzului din parc, iar Sofia privi în jur cu interes. „Sunt înainte de 1987”, își zise ea. Micul bloc muncitoresc cu patru etaje nici vorbă să fi fost tăiat în două, nu fusese urcat pe șine, nu fusese mutat așa încât să deschidă capătul estic al Bulevardului Transilvania. Dacă era adevărat că un diplomat chinez îi șoptise conducătorului iubit despre fluxul energetic blocat, nu mai puțin adevărat era că cel care salvase situația de la dezastru fusese Grigori Grabovoi, cu dispozitivul său PRK-1U. Atenția i se îndreptă spre școala din apropiere, Școala numărul 2, era chiar școala ei. Se auzea o sonerie puternică, „se sună de intrare” și Sofia cedă impulsului de a fugi spre clădire. În loc să fugă însă, se pomeni în plină cădere și corpul i se răci de groază. Se va lovi! Se va zdrobi de acoperișul bitumat al școlii! Căderea fusese atât de rapidă, că se dezmetici cu adevărat abia când își dădu seama că nimerise în sala de festivități. Trecuse prin ziduri! Trecuse prin ziduri și era întreagă, nu pățise nimic. Nu se mai uită în sus, cu toate că simțea nevoia să privească spărtura din tavan, de care, evident, era responsabilă; nu se mai uită în sus, pentru că între timp văzu că sala era plină. Era plină cu copii, cu pionieri. Se discuta ceva, era o liniște plină de reproș între vorbitori și Sofia clipi din ochi încercând să-și adune simțurile și să înțeleagă ce se dezbătea. De îndată ce își schimbă poziția înțelese două lucruri: în primul rând, era invizibilă, așa cum

dorise, în al doilea rând, aceia erau colegii ei, clasa ei. O recunosc pe fata care era postată în fața tuturor. Era Iudita. Era singura care nu purta costum de pionier. „Sunt în 1982”, gândi Sofia. „Și aceasta e judecata Iuditei”. Își amintea tot. Diriginta lor stătea în dreptul ferestrei, la catedră se așezaseră tovarășii de la partid. Unul conducea ședința, celălalt scria într-un caiet. Detașamentul de pionieri se întrunise din cauză că Iudita adusesese înapoi cravata de pionier și comunicase dirigintei mesajul transmis de tatăl ei: „Noi nu putem sluji la doi domni.” Era grav, nu se mai auzise una ca asta. Mai erau sectanți, nu aveai ce le face, dar se strecurau discret spre casele lor de rugăciune în zilele de sâmbătă, nu aduceau înapoi cravata de pionier. În armată se știa: sectanții erau furieri sau bucătari, spălau veceurile pe tot timpul serviciului militar, mai zăceau și pe la carceră. Dar o fetiță de clasa a șasea, care a tot fost păsuită până a fi primită în organizație, să aducă mândra cravată înapoi și încă spunând ce-a spus... Asta nu se mai pomenise! Activistul de partid voia neapărat să îi facă pe copii să înțeleagă cât de reprobabilă și condamnată era fapta colegei lor. Le ținu un discurs lung, în timpul căruia atmosfera din sală începu să înghețe. Iudita rămase dreaptă, doar capul i se apleca puțin într-o parte. Era premianta clasei și asta i se părea cu adevărat revoltător tovarășului de la partid. La final, convins că elocința sa a biruit-o, a luat

cravata de pe catedră și i-a întins-o vinovatei, dar Iudita scutură din cap și făcu un pas în spate.

— Dragi copii, reluă el calm, dar roșu la față, după cum vedeți, colega voastră este și încăpățânată. Este de datoria voastră să o educați, de fapt să o reeducați. Să o ajutați să înțeleagă că greșește. De ce nu vrea să fie ca voi? Se crede mai grozavă? Noi suntem toți egali, că așa este frumos și cine nu vrea trebuie sancționat.

Sofia încremenise, sprijinită de peretele din fundul sălii. Știa ce urmează.

— Hai, să auzim propuneri! La ce vă gândiți? Cum considerați că ar trebui s-o pedepsiți pe Iudita? Adică s-o ajutați să se corecteze? Diriginta privea în jos de parcă s-ar fi rușinat. Clasa tăcea. Nimeni nu ridica mâna ca să ia cuvântul.

— Măi copii, sunteți muți? Să nu mă faceți să cred că sunteți de partea acestui element ostil al clasei voastre și al societății noastre! Cu cine este prietenă Iudita? Sus în picioare! Clasa întreagă țâșni în poziție de drepti.

— Cine-i cea mai bună prietenă a ei?

— Eu sunt, zise o voce timidă de pe rândul de la fe-reastră. Sofia tremura. Oricât se străduise până atunci să nu privească în direcția aceea, acum ochii îi fugiră spre chipul celei care vorbea și se privi pe ea însăși așa cum era la doisprezece ani, o fetiță palidă și tăcută, cu ochii mari și părul lung.

— La ce pedeapsă te-ai gândit pentru prietena ta?
Mai vrei să îți fie prietenă?

— Nu, murmură Sofia copilă.

— Doar atât? Și vorbește mai tare!

— Dacă nu va mai fi prietena ta... vorbi pentru prima dată celălalt tovarăș, cel care scria.

— Nu voi mai vorbi cu ea, completă Sofia.

— Detașament, ați auzit? De azi încolo nimeni nu mai vorbește cu Iudita, nu vă mai jucați cu ea, ocoliți-o!

Iudita nu părea copleșită. Se uita spre fundul sălii și zâmbea cuiva nevăzut.

IX

LUMEA DIN UMBRĂ

*„Pace ție, a spus blând Îngerul, așezându-se
alături de pisică pe o ramură groasă,
scuturând zăpada de pe ea.
Salut, pisica a întredeschis un ochi verde,
a privit lenoasă îngerul și s-a întors.
Îngerul și-a ascuns picioarele goale
sub aripi și a privit în jos.”*

Ivan Grigorievici

Nu mai vedea bine, mai întâi cu un ochi, apoi și cu celălalt. Sala de festivități și pionierii se topiră în ceață. Își apăsă degetele pe pleoape, dar văzu doar scânteii și își aminti că Alex îi povestise că acele scânteii se numeau fosfene și erau o lumină care provenea din interiorul celulelor. Începu să amețească și odată cu amețeala se instalează mai întâi un fel de nepăsare, apoi un calm cum nu mai simțise. La un moment dat realizează că cineva o ținea de mână.

— Își revine, auzi și atunci deschise ochii.

Era în biroul Editorului și secretara o ținea de mână.

— Tu ai mâncat ceva azi? o întrebă șeful.

Sofia se sili să-și amintească, dar nu știa decât de ceașca de cafea și de biscuitul de la ședință.

— Pregătește-i un pachet standard, zise el secreta-rei. Dar mai întâi adu-i un ceai.

— Ce s-a întâmplat? Am leșinat?

— Nu, Sofia, ai folosit Biletul.

— Îmi pare rău, vă rog să mă iertați, mormăi ea ru-șinată.

— Nu știu de ce spui asta, doar eu ți l-am dat. Regreți experiența?

— A, nu. Am trădat și eu, într-adevăr... Uitasem. Mi-ați dat o lecție.

— Te înșeli din nou. Tu singură ai ales ce să vezi.

— Am călătorit în trecut?

— Ai călătorit în adâncurile tale. Nimic din ceea ce am experimentat nu se pierde, totul există în interio-rul creierului tău, orice emoție este stocată ca urmă materială în proteinele fosforide ale terminațiilor ner-voase. Amintirile copilăriei rămân neșterse vreme în-delungată, iar la bătrânețe sunt mai vii ca oricând.

— Dar ziceați de bilet... Nu e o greșeală să cred în magie?

— Ba da, dar aici nu e nimic magic. Ești dintre cei pe care abordarea științifică îi liniștește?

— Nu neapărat, dar...

— Universul și, implicit, lumea noastră sunt mira-culoase. E magie faptul că un foton poate fi în două

locuri deodată? Tu aveai habar că încă în anul 2007, deci acum aproape șaptezeci de ani, o cercetătoare a folosit condensatul Bose-Einstein pentru a încetini lumina? Echipa lui Lene Vestergaard Hau a transformat lumina, respectiv fotonii, în materie și apoi din nou în lumină. Asta e magie?

— Nu, nu am habar de condensat. Știu doar cine a fost Einstein.

— Păi atunci să-ți spun o vorbă de-a lui Einstein. Știi ce-a zis? A zis că este înfricoșător ca simpla observare a unei particule să modifice instantaneu starea unui obiect aflat la distanță.

— Și ce-are a face asta cu ce-am pățit eu adineaori? făcu Sofia obosită.

— Te-ai plimbat pe o potecă neuronală. Noi, din prezent, construim trecutul. Uneori trebuie să-i mai aruncăm câte o privire, ca să-l fixăm mai bine.

— Totul este extrem de ciudat pentru mine. De când am ieșit din spital, toată lumea se comportă straniu și mi se întâmplă lucruri neverosimile. Mă întreb dacă nu cumva am murit, de fapt.

— Nici vorbă. Ești cât se poate de vie. Nu lăsa această iluzie Cotard să pună stăpânire pe tine, te rog.

— Pachetul e gata, anunță secretara aducând un coș acoperit cu șervet de pânză.

— Ai uitat de ceai! o muștră Editorul.

— Nu e nicio problemă, se ridică Sofia, nu doream să beau nimic.

— Azi du-te direct acasă, ești obosită. Mănâncă și odihnește-te și ne vedem mâine.

În anticameră, secretara îi puse pe braț coșul acoperit cu un șervet de sub care se ițea gâtul unei sticle. Coșul era atât de greu, încât Sofia se clătină.

— Poți să-l duci? întrebă secretara.

— Da, mulțumesc, mă descurc, o asigură Sofia, dar în lift puse coșul jos, la picioare. Chiar nu știa cum avea să meargă până acasă. Puse coșul pe braț, poșeta pe umăr și porni cu pași mărunți pe trotuarul încă ud după ploaia din zori și ninsoarea de după-amiază. Era un gând care o sâcâia, dar nu ar fi putut spune ce anume. Ceva ce spusese Editorul trecuse pe lângă ea, dar acum sfârâia o idee încinsă în cortexul ei. Însă aerul mirosea a primăvară timpurie și o geană de lumină roșietică proiectată pe cer spre vest era destul ca să-i dea putere să meargă spre casă. Ar fi putut, desigur, să cheme un taxi, dar, și abia atunci realiză pe deplin, nu văzuse niciunul niciodată de când ieșise din spital. Și se părea că nu doar taximetrele dispărușeră, ci și o mare parte dintre mașinile obișnuite. Dimineața era aglomerat, semafoarele funcționau, dar multă lume mergea pe jos, erau mulți bicicliști și multe autobuze. Și totuși, un taxi... oftă în sinea sa Sofia chiar în momentul când, din neatenție, era să se împiedice de o fetiță ghemuită lângă zidul Editurii.

— Ah, scuze, nu te-am văzut!

Apoi, când fetița cu păr lung, blond, ieșind de sub o beretă albastră ridică ochii spre ea, Sofia încremeni:

— Ana, tu ești?

Fetița se ridică și o cuprinse cu brațele, chiar ea era!

— Ce faci aici? Cu cine ești? întrebă privind spre o siluetă care aștepta la câțiva metri.

— Bună seara, doamna Sofia. Sunt eu, Harari Yahav, ne-am văzut la ședința Editurii. E o coincidență plăcută, de dimineață, această superbă domnișoară mititică era într-o patiserie unde am intrat și eu să beau o cafea. Iar acum câteva minute când am ieșit din Editură era aici, dar nu prea vorbește, abia mi-a spus că și-a pierdut pisica. Nu pare să fie însoțită de nimeni.

Sofia puse coșul jos și o prinse de umeri pe fetiță.

— Ana, se face noapte, unde locuiești?

— Aș putea să stau la tine? Pisica a intrat pe fereștruica asta, zise aplecându-se să arate geamul îngust și prăfuit al unui demisol. Dar m-am aplecat și am tras de canat și am închis fereastra, ca să mă aștepte acolo până mâine, când mă întorc să o iau.

— Ana, dar ai tăi vor fi foarte speriați. Hai să te duc acasă.

— Credeam că știi de mine... susură copila pe un ton de reproș care o muștră teribil pe Sofia amintindu-și că și ea o abandonase pe micuță la greu.

— Ce să facem? se îndreptă Sofia spre femeia elegantă care părea atât de sigură pe ea.

— Dacă v-aș ruga și eu să mergem la dumneavoastră? se alintă ea într-un fel care probabil ar fi stat rău altcuiva, dar care pe ea o făcea să pară drăgălașă.

— La mine?

— Vă rog mult de tot, zise Harari pe un ton brusc serios.

— Dar de ce? Nu avem unde să dormim.

— M-am certat cu soțul. Vă rog frumos. Eu voi sta pe un scaun, nu vă deranjez.

Sofia privi fetița și femeia care îi cereau azil. Trebuia să se decidă rapid, înserarea cobora pe nesimțite și avea sentimentul că nu e bine să întârzie pe străzi. Probabil că le putea primi, dar numai pe amândouă. În felul acesta orice suspiciuni ar fi fost retezate. Harari citi ceva pe chipul ei că deodată zise:

— Mulțumesc mult de tot, duc eu coșul. Vă supărați dacă vă propun să ne spunem pe nume?

Porniră toate trei, cu Sofia la mijloc și Ana ținând fericită.

Pe masa din bucătăria ei modestă coșul arăta extravagant: era plin cu delicatese din care mâncară bine-dispuse. Conversația se înfiripa mai greu. Sofia era obișnuită să fie singură și prezența unei femei ultra rafinate, așa cum părea Harari, o intimida. Pe de altă

parte, stilul și sofisticarea ei reprezentau un mod de viață complet diferit față de cel al Sofiei. Probabil că și Harari simțea într-un fel diferența dintre ele, când încercă să spună ceva drăguț:

— Ai un păr superb, Sofia, cred că-ți ajunge mai jos de talie. Observ că îl porți strâns. Știi ce spunea maică-mea?

— Ce spunea?

— Că părul este un dar și că nu trebuie tăiat niciodată, pentru că reprezintă o antenă. O femeie cu păr lung se poate baza pe intuiția ei, care n-o va trăda niciodată, cu o singură condiție: să poarte părul strâns atunci când este printre străini, ca să nu-și risipească energia. Doar acasă, seara, se poate despleti și pieptăna și, dacă în timp ce se piaptăna se gândește la o problemă, răspunsul vine în scurt timp. Eh, vechi superstiții domestice...

— E ceva foarte vechi în această credință. În antichitate doar sclavilor li se tăia părul. Tăierea părului este un simbol. Se practica și la intrarea în diferite confrerii..

— Singurul lucru care mi-a rămas de la mama e pieptănul ei...

— Tocmai pieptănul.

Harari ar mai fi adăugat ceva, dar Ana declară că vrea să deseneze și ceru hârtie și creioane. Sofia se simțea încurcată de situație. Considera că a fost o

imprudență din partea ei să primească în casă o necunoscută, plus faptul că luase un copil de pe stradă fără să anunțe poliția. Când Ana se mută la biroul Sofiei pentru ora de desen de dinainte de culcare, Sofia îi șopti noii sale cunoștințe:

— Mă întreb dacă nu ar trebui să anunț poliția în legătură cu fetița.

— Nu mai bine îi suni pe părinții ei?

— E mai complicat, se trezi Sofia rostind replica Dorei. Nu îi cunosc pe părinții Anei, nici nu știu cine sunt tutorii ei. Am cunoscut-o într-o excursie, de fapt, așa cred...

— Cum adică așa crezi? Da sau nu?

— Mă tem că nu mai știu sigur ce este real și ce nu, rosti Sofia oprindu-se lângă fereastră și dând perdeaua la o parte. De ceva timp mi se întâmplă numai lucruri bizare.

— Vrei să-mi povestești?

Mânată de un impuls, Sofia scoase din poșetă romanul „Orfeu”:

— L-am cumpărat azi dimineață. O cunoștință din acea excursie mi-a atras atenția că este povestea mea. Dar nu am scris-o eu. Un singur om știe tot ce s-a petrecut, Alex, un... prieten. Doar lui i-am spus. Dacă a scris tot, e și povestea ei, adăugă Sofia arătând cu bărbia spre cealaltă cameră, unde Ana desena.

— Dacă mi-l dai, până mâine dimineață îl termin, promise Harari.

— Și eu vreau să-l citesc.
— Îl caut online și îl citesc de pe telefon.
— Crezi că a apărut deja online?
— Totul este online, Sofia.
— Și zici că nu e bine să anunțăm poliția?
— Crezi că nu știi că e aici? Mașinăriile astea știu totul.

— Vrei să spui că polițiștii sunt... roboți? zise Sofia cu teama de-a nu fi luată în râs. Se gândi la polițistul pe care-l văzuse pe stradă... Probabil era defect.

— Marea majoritate, dar sunt și oameni augmen-
tați. Ce e, Sofia?

— Nu înțeleg, am avut o... problemă, am fost internată, vei citi în carte, și nu știu cât am stat în spital, dar oricât aş fi stat, nu era posibil ca în acest timp să răsară polițiști roboți. Și Editorul a spus ceva în seara asta, prima oară nu am băgat de seamă, dar mă zgândărea ca o piatră în pantof. Că din 2007 până acum ar fi trecut șaptezeci de ani, e adevărat?

— Aproximativ, zise Harari încet evitându-i privirea. Sofia se ținu de spătarul scaunului, apoi, cuprinsă brusc de un fel de agitație începu să strângă masa, să pună resturile de mâncare în cutii alimentare pe care le așează în frigider. Spală vasele și șterse blatul, în timp ce Harari o privea pe furiș.

— Sofia, te rog, nu te supăra pe mine, nu am nicio vină.

— De ce mă minți? De ce mințiți cu toții? De ce aud tot felul de aberații în fiecare zi? izbucni ea în plâns.

— Dacă crezi că rezisti, eu îți voi spune adevărul, sau o parte din el, completă Harari în sinea sa.

— În ce an suntem?

— În 2072. Lumea, așa cum o știai, nu mai există. Pământul a fost eliberat de oameni. În zonele calde există orașe în care trăiesc câteva sute de milioane de indivizi. Cei mai mulți sunt modificați genetic, alții au primit augmentări, adică le-au fost îmbunătățite performanțele. Roboții conectați la Algoritm fac totul.

Harari tăcu și o privi pe femeia care plângea cu capul în palme. Ar fi vrut să întindă mâna să o mângâie, ar fi vrut să fie ea însăși alinată și mângâiată pentru durerea pe care o resimțea.

— De ce plângi? întrebă Ana din prag. Sofia își șterse lacrimile și-i făcu semn fetei să se apropie.

— Ana, zise ea cuprinzându-i obrazii în palme, te rog, spune-mi în ce an suntem. Fetița tăcu, dar continua s-o privească în ochi. Sofia începu să plângă iar.

— Nu plânge, uite ce ți-am desenat. Puse pe masă o foaie pe care desenase o lustră cu două brațe. Pe lustră stătea frumos o pisică.

— Hai să te culci, Ana. E foarte frumos desenul și apreciez că l-ai făcut pentru mine special. Îl voi păstra în cartea asta, zise punând foaia între paginile romanului. Acum să-ți căutăm o cămășuță de noapte, vino.

Harari citea „Orfeu” când se întoarse Sofia și se așeză lângă ea la masă.

— Și unde am fost eu în tot acest timp, întrebă cu o oarecare ostilitate.

— Într-o bancă de ADN. Omenirea n-a dispărut, doar că stă suspendată în fiole.

— Și tu?

— Eu, nu. Eu fac parte dintre cei rămași, cei aleși.

— Ai avut bani, nu? zise cu amărăciune Sofia.

— Algoritmul conduce lumea acum. Nu-i trebuie bani. Pentru Loab, acesta e numele pe care și l-a ales acest... robot virtual, acest Algoritm, oamenii sunt un fel de resursă, dar îi pot deveni și dușmani și atunci...

— Nu schimba vorba, ce ai făcut ca să fii între cei aleși?

— Mi-am ucis fiul.

— Cum? murmură Sofia privind-o cu teamă și repulsie. Era hotărâtă să nu ia în seamă lacrimile care începură să curgă din ochii machiați ai celei de lângă ea.

— E o poveste veche. Câți ani îmi dai? surâse ea printre lacrimi. Am optzeci și nouă, răspunse tot ea, căutând un șervețel. Nici nu bănuiești cât de mult se poate prelungi viața umană datorită tratamentelor descoperite cu ajutorul inteligenței artificiale. Cineva mi-a propus să mă ia de soție și să mă introducă în Rezervație, dar cu condiția de a suspenda viața fiului meu, Mihai. După ani de zile, când l-am trezit pe Mihai,

conștiința lui nu s-a mai putut atașa corpului. Conștiința e mai mult decât o sumă de date, mai mult decât suma amintirilor... Copilul care s-a trezit nu e fiul meu, deși îi seamănă leit, deși... E rece, distant și veșnic furios. Atât de furios, încât nu poate locui cu noi.

— De-asta spunea Editorul că aici nu mai murim?

— Nu știu, Sofia. În orice caz, voi nu puteți pătrunde în Neom, orașul de unde vin eu, cu toate că sunteți cuprinși în el. Sunteți sub un dom. Aici are loc un experiment, dar nu am habar despre ce este vorba. M-a trimis o editură ca să stau printre scriitori. Sunt domuri unde se află alți creatori. Pictori, muzicieni. E interesant, făcu ea deodată, Algoritmul poate scrie, deși doar compilează, poate picta, însă și aici cred că e vorba de colaje, dar nu poate nicicum să compună muzică. Face mixaje interesante, dar atât.

— Pentru că muzica e cea mai abstractă dintre arte și nu poți compune dacă nu simți, recită Sofia ceea ce auzise de atâtea ori de la Alex, violonistul ei. Este evident că inteligența artificială nu poate simți, poate de asta păstrează creatorii. Te-ai murdărit cu ceva albastru în jurul nasului.

— A, e de la șervețel. Azi dimineață în patiserie, privind o fetiță necunoscută și foarte drăguță, am scris pe șervețelul de la cafea o poezie. Prima poezie după mult timp. Mi-am amintit de Mihai, băiatul meu, așa cum era, de tatăl lui... Și am scris despre Îngerul meu

trist care uneori plânge. Știi de ce am vrut să intru sub dom? Nu pentru scriitori neapărat. Ci pentru ca să întâlnesc un om adevărat, un om neschimbat. Un om de la care să-mi pot cere iertare pentru greșelile pe care le-am făcut. Mă ierți, Sofia?

— Ar trebui să vorbești cu Leonard Vultur. De ce m-ai ales pe mine? Am și eu erorile mele. Am abandonat-o pe Ana într-o situație dificilă.

— Nu era responsabilitatea ta...

— Ba da. Toți suntem responsabili unul pentru celălalt. Și nu e sănătos nici să căutăm să ne diluăm responsabilitatea în mulțime. Harari, cum pot să scap de aici?

— Nicicum. Suntem prizonierii mașinărilor. Loab ne deține pe toți.

— Nu mi-e frică... Dacă sar pe fereastră... suntem la etajul nouă, ai observat?

— Te vor repara. De câte ori va fi nevoie. Știu că orice interdicție stârnește imaginația, dar cred că e mai bine să nu încerci. Îți vei fractura sufletul, nu oasele. Vei fi tot mai confuză cu fiecare revenire.

— Aș vrea să le cunoști pe Dora și pe Zoe.

— Despre Zoe am citit deja. Și despre Alex. Ar putea fi în domul muzicienilor.

— Sau ar putea fi doar o amintire de-a mea, nu? Nu m-a sunat și la numărul lui nu răspunde nimeni. Am încercat să-l sun în seara asta.

Harari tăcu, iar Sofia încercă să citească, dar nu se putea concentra, nu mai era sigură că Alex e autorul poveștii ei. O amintire fără nicio legătură cu întâmplările zilei îi tot revenea în minte: cum ea, elevă în școala primară, mergea singură la școală cu autobuzul. O fetiță palidă, slăbuță și timidă, cu ghiozdan în spate și mâncând dintr-un covrig cu sare. Înconjurată în fiecare dimineată de oameni grăbiți și morocănoși care o striveau în autobuzul aglomerat. Auzea vocea taxatoarei care striga din ghereta ei de la spatele autobuzului hodorogit „Avansați înainte!” La gară autobuzul se golea. Mai avea trei stații și ajungea la școală. Treceau și pe lângă o biserică, dar nu prea semăna cu bisericile din satul bunicilor. Avea însă turlă și pe poartă era o cruce mare de lemn, cu Iisus răstignit. Într-o dimineată se închină cum o învățase bunica, apoi observă că oamenii din jur se uitau la ea în alt fel decât până atunci. Un bărbat care se îndreptă spre ușă să coboare în stație se aplecă spre ea și îi șopti: „Bravo, fetițo!”. Simțea că dacă s-ar putea întoarce acolo, ar fi salvată. Dacă lumea întreagă s-ar putea întoarce în punctul acela... la momentul în care omenirea încă nu fusese smulsă din rădăcini... fu ultimul gând al Sofiei înainte de-a adormi.

Dimineața, Ana se trezi prima și făcu cafele transparente pentru cele două femei. Harari sări din fotoliul unde dormise și fugi să se spele pe față. Sofia puse trei ouă la fiert și unse felii de pâine cu unt. Planul era să meargă toate trei la Editură și să încerce să găsească pisicuța refugiată la subsol. După aceea, aveau să meargă toate trei acolo unde locuia Ana și să o predea în siguranță celor de acasă.

— Cred că sunt foarte îngrijorați din cauza ta. Ai mai lipsit vreodată așa? încercă Sofia să afle, dar Ana se mulțumea să zâmbească. Până la urmă declară serios:

— Dar toți știu că am treabă!

Așteptând liftul, Sofia zări într-un colț, pe palier, proteza dentară și se înfioră. O recunoscuse încă din ziua precedentă, din cauza celor doi dinți de aur: era a lui Mircea, bărbatul împușcat în autocar. Dar era reală întâmplarea sau doar un scenariu creat de Algoritm? O povară teribilă se așeză pe umerii ei când se gândi la temnița în care se trezise. Fără scăpare, te vor repara, te vor recrea iar și iar, nu vei putea muri.

Ajunse la Editură, se loviră de o nouă problemă: subsolul aparținea unei alte firme cu birouri în clădirea respectivă. În plus, portarul nu se arătă dispus nici măcar să le explice pe unde ar trebui să meargă pentru a ajunge la o ușă de acces. Harari le trase deoparte:

— Nu insista, îi șopti ea Sofiei, este robot. Nu te poți înțelege cu el.

— Cum ți-ai dat seama?

— Au un semn mic, rotund sub ureche. Eu vă propun ceva, fetelor: hai să urcăm la etajul nostru, poate aflăm ceva până bem o cafea la Bucătărie, clipi Harari complice, iar Sofia aprobă pe loc, din cauza cafelei apă-chioară pe care le-o servise Ana.

Bucătăria fusese împărțită în două printr-un paravan translucid pe care scria: *Curs de scriere creativă – Leonard Vultur*. Vă rugăm păstrați liniștea! În cealaltă jumătate a sălii, doar două mese erau ocupate și la una dintre ele stătea Tudor. Avea căști pe urechi și dădea din cap ținând un ritm pe care doar el îl auzea. Sofiei i se păru teribil de cunoscut. El ridică privirea și le salută. De îndată le invită plin de solitudine să stea la masa lui și se oferi să le servească cu orice ar fi dorit, dar Harari declară că va face ea oficiile de gazdă, întrucât Sofia dorea să-l întrebe ceva.

— Te ascult, dar trebuie să vorbim foarte încet, altfel o încurcăm, zise și arătă cu ochii spre cealaltă jumătate a bucătăriei.

— Fetița mea și-a pierdut pisicuța, intră Sofia direct în miezul problemei. A intrat pe o fereastră la demi-sol. Cum am putea ajunge acolo?

— Ah, deci mititica asta frumoasă e a ta... Ar fi păcat s-o necăjim. Știi că Editura deține o boxă la subsol, acolo ajung manuscrisele refuzate. E un principiu ca niciodată să nu se trimită înapoi... Mda, există o cheie,

dar numai secretara ar putea spune cine are cheia. Ana începu să lăcrimeze, fapt care îl alarmă pe corector. Drăguța mea, să nu plângi, că iese Editorul și ne mănâncă pe toți. Mă duc eu să caut cheia. Așteptați aici în liniște. Mai am zece minute pauză.

Harari așeză pe masă cafele și cacao cu lapte pentru Ana.

— S-a dus după cheie, o anunță Sofia. De dincolo de paravan, unde până atunci domnise liniștea, răsună deodată vocea Editorului:

— Siguranța absolută în privința valorii creației sale aparține doar geniilor și proștilor, domnule...

— Archivei...

— Dumneata stabilești în care grup te afli. Un scriitor adevărat este mereu nesigur, pentru că nu poate face observații asupra sistemului dinlăuntrul sistemului, o spune și fizica. Și mai lăsați-mă cu teoriile voastre! Textul trebuie să fie ca viața, să se confunde cu viața. Chestiile acelea cu pistolul cu care e neapărat să se tragă până la sfârșitul textului, dacă a fost menționat în text, sunt prostii. Ce, toți care au avut un pistol au sfârșit prin a trage cu el? Sunt de acord însă cu faptul că lucrurile nespuse în text trebuie să atârne mai greu decât cele spuse. Să aibă și cititorul ceva de lucru. Poftim? Ce cheie? mârâi Editorul spre groaza Sofiei. Harari se ridică, strânse ceștile de pe masă și, urmată de Ana și de Sofia se strecurară pe hol. Nu

știau încotro s-o apuce, când, pe o ușă alăturată ieși secretara. Amabilitatea din seara precedentă se evaporase și abia catadicsi să le observe pe femeile care o salutară. Intră la capătul holului în Secretariat, de unde ieși, roșu la față și aparent extenuat, Tudor. Le dădu o cartelă:

— Coborâți cu liftul la subsol, e un buton negru sub butonul pentru parter. Trebuie să duc cheia înapoi cât mai repede. Sunt în redacție.

— Ți-o aduc eu, promise Harari și urcară în lift. Pe plăcuța aurie cu butoanele etajelor era ștanțat: „Stigler”. Dedesubt, un buton negru. Ana îl apăsă. Pe când coborau, Sofia se gândea că are o parte de vină pentru toate întâmplările ciudate: de ce se amestecase în căutarea unei pisici într-o lume în care oamenii dispăreau? De ce suferința unui animal ne provoacă un stres mai mare decât suferința unui om? S-ar fi străduit să găsească măcar un răspuns, dar liftul se opri cu o zdruncinătură. Ana ieși prima, dornică să-și caute pisicuța. Erau într-o încăpere minusculă cu o singură ușă pe care scria: „Intrarea interzisă pentru personal necalificat. Purtați echipament de protecție.” Sofia dădu un pas înapoi, dar Harari folosi cartela și deschise ușa. Valuri de tăcere și întuneric păru că se revarsă spre ele. Ana se avântă înăuntru.

— Ana, stai! strigă Sofia. De ce nu m-am gândit să iau lanterna?

— Ia telefonul meu. Uite, îl fixezi pe jachetă și e ca o lanternă. Sofia, te rog, îmi poți spune dacă mă ierți?

— Poftim?

— Știi tu, pentru ce ți-am povestit aseară.

— Sigur, te iert, dar vorbim altădată, bine? Fetița asta a intrat în beznă.

— Vă aștept sus, îi duc lui Tudor cartela. Mă tem, însă, că va trebui să mă întorc în Neom.

— Vorbim, trebuie să-ți aduc telefonul, zise și o luă pe urmele fetei, iar Harari urcă în lift. Ceea ce niciuna dintre ele nu observase era că nu exista un buton de chemare a liftului în mica încăpăre. Lumina răspândită de telefon decupa un cerc cam de doi metri din întunericul dens ca smoala. Oare nu ar fi trebuit să fie niște lumini de veghe în locuri ca acesta, se întrebă Sofia. Și Ana pe unde o apucase? Cercetă pereții de lângă intrare până descoperi un întrerupător. Era însă foarte sus și Sofia nu putea ajunge la el.

— Ana, o chemă ea încet, Ana, am găsit un întrerupător. Vino să mă ajuți, pe întuneric nu vom putea găsi pisicuța. Ana nu răspunse. Uneori, tăcerile fetei o închiudau, pentru că percepea tăcerea ei ca pe un fel de rezistență.

— Ana, te răătăcești pe întuneric, zise Sofia ceva mai tare și ecoul trezit de propria voce îi dădu fiori. Făcu câțiva pași spre dreapta, astfel încât lumina telefonului să scoată din umbră vreun obiect cu care să poată

acționa întrerupătorul. Găsi un birou pe care erau așezate dosare. Nu-l putea mișca, dar sub birou era un scaun. Îl luă și se urcă pe el, probabil de asta și era acolo, cu toate că era cam ciudat. Ridică maneta întrerupătorului și mai multe lumini clipiră pe pereți. Uimită de vastitatea subsolului, nu observă de la început că pe panoul electric se pornise o numărătoare inversă pentru treizeci de minute. În depărtare, lângă un banc de lucru încărcat cu obiecte ce păreau a fi părțile unui utilaj, o zări pe Ana ținând în brațe o pisică albă cu pete portocalii și negre. Până la urmă, gândi Sofia, de unde era pisica? Din oraș dispăruseră până și vrăbiile.

— Ana, de ce nu răspunzi? Haide, să mergem dacă ai prins-o.

— Nu trebuia să aprinzi lumina! strigă fetița. O să pornească!

— Haide să ieșim, Ana! Nu voia deloc s-o asculte și pentru prima oară își reprimă un soi de enervare din cauza caracterului dificil al copilului. Porni spre ea cu gândul să o ia și să plece mai repede de acolo, doar că, ajunsă lângă Ana, fetița nu vru s-o urmeze.

— Ana, e rău ce faci, trebuie să ieșim.

— Nu putem ieși pe acolo.

— Ei, bravo, pe unde am intrat, pe acolo ne întoarcem, declară Sofia mai apăsător decât ar fi vrut și o luă de mână pe copilă, remorcând-o după ea. Copilul se

împotriva, dar cumva se regăsiră în mica încăpere a liftului. Telefonul arunca o lumină tot mai slabă și Sofia se temea că urma să se descarce de tot. Căută panoul de chemare a liftului pe peretele cu ușa liftului, pe peretele opus și pe ceilalți doi pereți, trăgând copilul după ea, dar nu descoperi nimic.

— Nu există buton pentru lift, zise Ana cu un ton plictisit. Cineva trebuie să țină liftul, dacă vrei să te întorci tot pe aici, altfel nu se poate. Sau trebuie să vină cineva jos.

— De ce n-ai spus dacă știai? Și de unde știai tu asta? se întoarse Sofia spre fetiță, dar în clipa aceea pisica se sperie și sări de sub jacheta Anei. O zbughi înapoi în depozit.

— O, nu se poate! gemu Sofia, când Ana fugi după pisică. Lumina nu se stinsese și le putu vedea pe amândouă lângă același banc unde le descoperise prima oară. Se apropie de ele. I se păru că piesele de pe banc se mișcă.

— Se autoasamblează, îi zise fetița. Lui Missi îi place să doarmă aici, pentru că bateria lor e caldă tot timpul. Când ai aprins lumina, ai pornit numărătoarea inversă și sistemul. În fiecare încăpere se assemblează un robot. Și toți vor porni după noi.

— Tu râzi de mine? Nu e frumos ce faci, Ana.

— Nu glumesc, rosti copilul și apucă pisica de pe masă. Piesele se apropiau și formau părți mai mari.

Era ceva hidos în felul cum se mișca materia aceea lip-sită de viață.

— Trebuie să ieșim pe partea cealaltă, mai zise Ana. Din clipa în care ai aprins lumina, trece o jumătate de oră până când roboții devin funcționali.

Sofia începu să tremure. Întotdeauna se temuse de roboți, deși nu îi întâlnise decât în cărți și filme și în zilele precedente, pe stradă. Fetița îndesă pisica sub jachetă, lăsându-i doar capul afară, sub bărbia ei. Depuse un sărut între urechile felinei și o rugă să stea cuminte.

— Ana, pe unde ieșim? Nu e timp de pierdut, dacă e așa cum spui, se văzu nevoită Sofia să ceară ajutor de la o copilă.

— Hai, vino, am alergat pe aici de o sută de ori, dar nu cu roboții după mine, stabili ea o limită și o apucă de mână pe Sofia. Porniră grăbite spre capătul încăperii vaste. Treceau în fugă pe lângă boxe delimitate cu gard electrificat pe care străluceau avertismente de pericol, pe lângă rafturi imense pe care erau depozitate cele mai neașteptate lucruri, dar pe care mintea Sofiei le înregistra mașinal, abia având timp să se mire. Subsolul se întindea pe sub pământ ca un intestin cu ramificații și trasee înfundate și nu o dată greși Ana drumul și fură nevoite să se întoarcă. Măcar luminile erau încă aprinse și vedeau cât de cât pe unde calcă, deși zone mari de umbră dominau cea mai mare suprafață

din fiecare încăpere. La o răspântie, fetița se opri și în lumina aproape pierită încercă să se orienteze:

— Pe aici, o trase pe Sofia după ea, pe când femeia se întreba care fusese factorul declanșator pentru această aventură nedorită: că se împiedicase de Ana seara ieșind după o zi epuizantă de la Editură sau că o primise să doarmă la ea? Mai merseră în pas alert câteva minute, deja obosiseră, dar de undeva, din cavernele pe care le lăsaseră în urmă, răzbăteau sunete metalice, zgomotul unor mașini ce se deplasează pe șenile.

— Mai avem mult de mers? se pomeni Sofia întrebând ca un copil nerăbdător.

— Am ajuns la spital, o anunță Ana. De aici mai e puțin și ieșim.

— Ce spital? murmură Sofia și se înfipse cu picioarele în pământ, pe buza unei prăpăstii. Ana, de ce nu spui? Era să cad!

— Credeam că vezi.

Sofia privi cu răsuflarea tăiată puțul acela imens pe ai cărui pereți circulari se vedeau saloane de spital, holuri, cabinete, săli de operații, și prin care trecea un lift ca un disc ce se oprea la fiecare etaj.

— Haide, o trase Ana, energică, aproape că ne-au ajuns! Alergară printr-un tunel ce i se păru Sofiei extrem de lung, aproape un kilometru, își zise, îngrozite de pașii metalici ai unui robot-câine. Ajunseră în sfârșit

într-o cameră cu mai mult de zece ieșiri, constând în tuneluri largi, dar joase. Ana se descheie la jachetă și scoase pisica.

— Ce faci? se îngrozi Sofia.

— Niciodată nu e deschis același tunel, dar Missi poate simți orice adiere de aer și ne va conduce unde trebuie. Missi nu părea însă foarte dornică să se plimbe. Mai întâi își dezmoști piciorușele și se întinse, apoi se porni să-și îndrepte cu limba blana zburlită.

— Ana! scânci Sofia.

— Missi, câinele! o îndemnă fetița. Pisica ridică o privire verzuie și porni tacticoasă pe unul dintre tuneluri. Ana o recuperează în fugă și o vârlă sub jachetă. În capătul tunelului era o ușă metalică de care Sofia trase din răspuțeri, dar nu reuși s-o clintească.

— Ziceai că Missi nu greșește!

— Da, dar nu trebuie s-o grăbești. Se întoarseră alergând în camera cu mai multe ieșiri, îngrozite de tropăitul tot mai apropiat al roboților. Ana puse pisica nemulțumită jos.

— Missi, te rog, o imploră fetița. Acum chiar ne vor prinde dacă nu mă ajuți. Pisica porni alert cu coada ridicată prin tunelul cel mai apropiat și ele fugiră după ea exact când primul robot șenilat pătrunse în cameră. Sofia nu știa dacă se mai simțise vreodată atât de îngrozită. Poate în noaptea când, de frica leului, se închisese în capsula geki-sema. Ușa de la capătul tunelului

nu era închisă perfect și când Sofia trase de ea cu puterea dată de disperare, se deschise atât cât să se poată strecura afară. Spera din tot sufletul ca roboții să nu poată trece pe acolo, dar se înșelase: alergau pe o stradă pustie mărginită pe o parte de ruina unui depozit, când auzi în urmă izbitura cu care cedase ușa.

— Până unde ne vor urmări? îi strigă Anei.

— Până la capăt, răspunse Ana gâfâind, dar de aici le este mai greu, nu mai sunt pe teritoriul lor. Fugi pe linii tot înainte, nu te întoarce pentru nimic, îi mai strigă ea, cu determinarea unui adult. Eu cu Missi ne descurcăm aici, nu ne vor prinde.

— Dar...

— Du-te, fugi, dacă vrei să scapi! țipă Ana și intra brusc pe o ușă a depozitului. Atunci remarcă Sofia că se afla într-o gară, probabil gara veche a orașului și, ascultând de indicațiile fetei o luă la fugă pe peron și când peronul se sfârși, coborî pe linie și sări de pe o traversă pe alta cu toată viteza de care era capabilă. Când simți că îi sare inima din piept dacă nu face o pauză, se opri aplecată de la mijloc și privi în urmă. Credea că a alergat cel puțin doi kilometri, dar gara era tot acolo, abia dacă depășise zona cu magazine și rampa de descărcare a vagoanelor. Privi nedumerită în jur și văzu un băiețel mai încolo.

— Ești cu Ana? Mi-a adus ceva de mâncare?

— Sunt cu Ana, da. Dar nu am nimic de mâncare. A, ba da, zise și scoase din buzunar jumătate de crois-

sant învelit în staniol, pe care-l ascunsese acolo când se speriaseră de Editor în dimineața aceea. Băiatul mîncă rapid înghițitura de aluat pufos cu cremă de alune, fără să piardă timpul cu mofturi sau mulțumiri.

— Cum te cheamă? puse Sofia întrebarea standard de abordare a unui minor.

— Sunt de o săptămână aici, izbucni el în plîns, și nu am mîncat decît ce mi-a putut aduce fetița aceea. Mi-a promis că mă ajută, că o să cheme pe cineva... Am murit de frig, hohoti el. Și uite, aici sunt picioarele lui Robert! Unde au dispărut toți?

— Te iau cu mine. Vine și Ana. Te luăm de aici, promise Sofia gata să accepte încă pe cineva în apartamentul ei cu două camere. În clipa aceea văzu robotul șenilat pe peron. Era însoțit și de doi câini metalici. Pisica cu pete portocalii ca flacăra apăru de nicăieri și trecu pe sub nasul lor în fugă. Mai mult din instinct, Sofia profită de diversiune, îl apucă pe băiat de mână și îl trase în depoul prin care se continua linia ferată. În hala mare zăceau ruginite două locomotive. Acoperișul clădirii și o parte din perete erau sparte și se vedea un tăpșan pe care zăpada din ziua precedentă încă persista.

— Să stăm ascunși aici până pleacă roboții, i-ai văzut? zise Sofia imprudentă, căci băiețelul izbucni într-un plîns sfâșietor.

— Dragul meu, taci, taci, îl strânse ea la piept, să nu ne audă! Nu mi-ai spus cum te cheamă și câți ani ai?

— Mă cheamă Cosmin și am unsprezece ani. Ana n-o să mai vină, adăugă el sceptic. Mereu dispare prin clădirile alea. Acum câteva zile am strigat-o mereu și se ascundea de mine, deși a văzut că sunt singur și pierdut și prietenul meu...

— Lasă, lasă, o să fie bine, îl mângâie Sofia foarte nesigură.

— Deși prietenul meu e mort! Robert e mort! Și nu vine nimeni!

— Arată-mi pe unde ai venit, Cosmin. O să te duc acasă.

— Pe-acolo, îi arată el spărtura din perete.

— Hai să ieșim pe acolo, să vedem dacă descoperim vreun drum, propuse Sofia. Și uite, ia haina mea pe tine, mai zise dezbrăcându-se, mi se pare că ți-e foarte frig.

Călcând atent printre utilaje mâncate de rugină și piese vechi, căzute pe betonul crăpat, reușiră să ajungă pe partea cealaltă a depoului, unde Sofia spera că nu vor putea fi reparați.

— Uite urmele mele, îi arată Cosmin un șir de urme coborând de pe tăpșan. Și uite picioarele lui Robert! Sofia încremeni când văzu un picior încălțat în tenis ieșind parțial de sub o traversă. Pantaloul de trening era puțin ridicat și se vedea carnea intactă.

— Ce s-a întâmplat aici, Cosmin? Cine a făcut asta?

— Mario e de vină, el ne-a trimis într-un apartament străin!

— El l-a omorât pe prietenul tău?

— Nu.

— Dar cine?

— Trenul.

Sofia nu înțelegea nimic, dar era firesc ca băiatul să fie incoerent. Era în stare de șoc. Privi urmele lăsate în zăpadă și se gândi că nu puteau fi mai vechi de două zile, nu ninsese până atunci.

— Și cine l-a îngropat pe Robert?

— Trenul. Trenul a trecut prin baie și l-a agățat când noi încercam să ieșim afară cu paharul plin de rechini.

Sofia îi aruncă o privire plină de suspiciune: băiatul nu era deloc în regulă. Ori era bolnav, ori întâmplarea îl șocase peste măsură. Dar pe cine n-ar fi șocat să vadă un om tăiat de tren? se întrebă Sofia.

— Cosmin, stai aici, mă duc puțin înapoi să văd dacă n-a apărut cumva Ana.

— Nu! Nu! urlă disperat băiatul. O să pleci, știu c-o să pleci!

— Nu plec, taci, te rog nu mai țipa.

Era însă prea târziu, auziră în depou mersul săltăreț al unui câine-robot.

— Ah, Doamne, pe unde s-o luăm, îi veni Sofiei să plângă și, pe când îl înșfăcă pe băiat de mână, zări sus pe tăpșan un alt copil, tot un băiețel, care le făcea semne disperate, îi striga, deși nu ajungea niciun sunet până la ei.

— Uite, Cosmin, haide! îl zori Sofia și începură să urce tăpșanul în grabă, pe când câinele se lovea de spărtura din perete ca să-și facă loc să iasă. Era curios cum, ținând de mână amândoi copiii, Sofia nu putea auzi decât ce spunea Cosmin. Celălalt băiat o trăgea de mână, le arăta pe unde să meargă, dar părea că o suprafață fină de ceață se lipise de el, răpindu-i ceva din consistență. Totuși, îl urmară fără discuție, în lipsa altei opțiuni: câinele mai avea puțin și dărâma perețele cu totul, iar pe șine venea un robot șenilat care începu să tragă în ei. Atentă la picioare, să nu alunece pe poteca îngustă de pe coama tăpșanului, Sofia se trezi deodată mergând într-o încăpere, deși călca tot prin zăpadă. Întoarse capul să vadă dacă mai sunt urmăriți, dar roboții nu se mai zăreau. În schimb, o văzu în depărtare, pe peronul gării, pe Ana, ținând în brațe un ghemotoc portocaliu. Ceva o trase înapoi de îndată. Nu putea s-o părăsească acolo pe fetiță! Nu putea s-o trădeze încă o dată!

— Ana! țipă ea, încercând să se desprindă de băieți. Ana, vin acum! Ana flutură mâna, se întoarse și fugi. Atunci Sofia descoperi că trei roboți șenilați urcaseră delușorul și voiau să le taie calea, pe când din spate se apropiau doi câini. Începură să fugă, Sofia alunecă de câteva ori, dar băiețelul necunoscut o ajută să se ridice. Pe o parte a potecii, pe lângă perețele șubred, răsărea de sub zăpadă un covor. Pereții se uniră sub

un tavan și, cu cât alergau mai departe, cu atât mai mult se părea că se află într-un interior. În mintea Sofiei se aprinse brusc o lumină mare: ceva îi era teribil de cunoscut: Cosmin, Robert și Mario... de unde îi știa? Paharul cu rechini... Unde mai auzise asta? Și răspunsul străluci în fața ei, era textul lui Bogdan Achivei. Nu avea timp să se întrebe dacă are un coșmar, câinii robot se apropiau periculos și chiar atunci băiețelul necunoscut spuse ceva și le făcu semne desperate să-l urmeze, după care se aruncă într-o gaură din perete. Sofia nu știa cum l-ar fi putut urma, gaura era plină de apă. Doar aruncându-se cu capul înainte. Cosmin se dădu un pas înapoi și, cu toate că erau învăluiți într-o lumină seacă și întreteșută cu umbre, Sofia tot putu să vadă cât de palid și speriat era.

— Vino, Cosmin, doar nu ne vom lăsa prinși de fierătaniile alea! Te iau în brațe și ne scufundăm, sigur vom ieși dincolo fără probleme. Băiatul nu se împotrivi, dar Sofia constată că era mai greu decât crezuse. Totuși, reuși să-l ia în brațe și să-l îndese pe gaura din perete. Un câine robot se apropia în salturi și Sofia apucă să vadă într-o străfulgerare că avea două dintre picioare rupte, și acesta era motivul pentru care nu îi prinsese încă. Apoi sări în apă. Cineva o apucă de brațe și o trase, erau două mâini puternice. Un bărbat o scoase dintr-un fel de acvariu mare.

— Feriți-vă, Dănuț spunea că ați fost urmăriți. Doar o clipă, să tai cablul, mai zise el și dispăru pe ușa unui

balcon. De afară intra o adiere caldă și Sofia constată că hainele de pe ea sunt uscate, de parcă apa prin care trecuse ar fi alunecat de pe ea. Un braț robotic străpunse lichidul din acvariu sperind femeia și pe cei doi copii, apoi, într-o clipă, toate dispărură. Erau pe covorul unei camere, între o canapea și o masă. Bărbatul îi privea din ușa balconului:

— Ați reușit! Dănuț e un erou, el v-a adus înapoi. Cosmin, mă recunoști?

— Nu, vreau să merg acasă, miorlăi băiatul epuizat.

— Sigur, mergem acasă, puiule. Dar mai întâi să te pieptăn un pic.

Sofia se uită ca hipnotizată la pieptănul mic de lemn. Mai auzise ceva de un pieptăn, destul de recent. Sau în urmă cu sute de ani, în viitor? Se simțea confuză.

— Doamnă, îmi permiteți, s-ar părea că aveți nevoie puțin de pieptăn. Bărbatul îi netezi părul pe tâmples și Sofia se simți brusc înviorată. Cosmin deja povestea cu Dănuț despre ofensiva roboților și felul cum ei doi le respinseseră atacul.

— Pieptănul face minuni, murmură ea.

— Da, doamnă. Îmi dați voie să mă prezint? Sunt Raul Maximescu. Sunt fratele lui Cosmin. Cosmin e mai mare cu un an decât mine, înțelegeți?

— Nu înțeleg, dar de acum cred că este posibil. Eu sunt Sofia Miron. Poți să îmi spui în ce an suntem, unde suntem?

— Ne aflăm la Alba Iulia, în 1992. Vârsta mea nu corespunde. Am trecut și eu prin orașele viitorului, dar, adunând unele informații folositoare, m-am întors aici.

— Am călătorit în trecut?

— N-aș zice asta. Vedeți, familia mea trăiește, și eu, de doar șaptesprezece ani, mă aflu printre ei. Ei însă nu știu de mine, cel de aici, dar voiam să i-l dau mamei înapoi pe Cosmin. În această lume, Cosmin lipsește.

— Deci, dacă eu mă duc acum acasă, voi găsi o dublură de-a mea? Întrebă Sofia pe cel mai firesc ton cu putință.

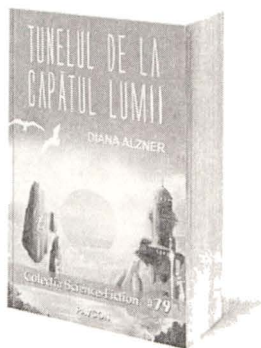
— Mă tem că da. Însă, pentru că l-ați ajutat pe Cosmin, vă stau la dispoziție cu orice aveți nevoie, până vă faceți un rost. Își consultă ceasul și le spuse că e ora două noaptea. Ar fi cazul să-l ducem acasă pe Dănuț. Părinții lui sunt atât de fericiți să-l vadă vindecăt, încât nu protestează dacă vine târziu acasă, răsă bărbatul. Doamna Sofia, veți sta cu mine și cu Cosmin cel puțin în noaptea asta. După aceea vom face un plan de bătaie pentru integrarea voastră. Haideți să plecăm de aici.

Mergând cu micul grup, Sofia socoti care trebuia să fie vârsta lui Alex în acel moment și constată că diferența de cincisprezece ani dintre ei se evaporase. El îi povestise atât de multe lucruri din copilăria și tine-

rețea lui, încât îi știa adresa pe de rost. Era în alt oraș, dar Sofia hotărî că avea să ajungă acolo. Alex se lăudase de atâtea ori că ar recunoaște-o și fără s-o fi cunoscut, încât era gata să-l pună la încercare; într-o zi îi va ieși în cale și-i va spune: sunt eu, Sofia ta. Mă vei crede dacă am să-ți spun o poveste fantastică?

Tunelul de la capătul lumii

de Diana Alzner

„Premiul pentru cel mai bun roman SF – RomCon 2019!”

„Aveam de spus o poveste adevărată și, pentru că nu puteam s-o înfățișez lumii ca atare, am pus-o într-o ramă SF.”

Diana Alzner

„Am cumpărat cartea și am lăsat-o să aștepte o perioadă, ca să savurez lectura pe îndelete. Dar n-am citit pe îndelete, ci pe nerăsuflate, într-o singură după-amiază, fără să las cartea din mână. Nu datorită suspansului. Nu suspans e cuvântul potrivit, ci fascinație.

*Prezentarea de pe site-ul editurii nu e exagerată, cartea e halucinantă, nu te lasă să pleci, așa cum nu lasă dansul unduitor al șarpelui și privirea lui hipnotizantă prada să fugă. Am ales comparația asta pentru că **Tunelul de la capătul lumii** își are doza sa de horror, iar Diana Alzner e o maestră a horror-ului – a unui horror susurat, fascinant, halucinant.”*

Ana-Veronica Mircea

Titlu: *Tunelul de la capătul lumii*

Autor: *Diana Alzner*

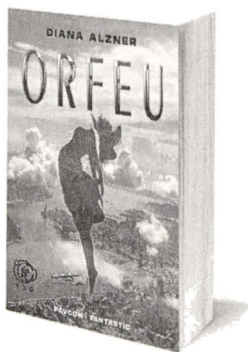
Nr. pag.: 376

Colecția Science-Fiction: #79

Comandați-o la: www.pavcon.ro

Orfeu

de Diana Alzner

„Romanul Orfeu e fantastic: fantastic în conținut, fantastic calitativ. Diana Alzner face parte din scriitorii care nu au „anii de ucenicie”, cum le spunea Sado-veanu, nu se dezvoltă treptat ci apar dintr-odată formați. Apar precum nobilii, clasici prin naștere. Literatura Diane are subtilități psihologice, nuanțe de o finețe surprinzătoare, diezi și bemoli care dau o savoare aparte, iar construcția e de o robustețe de invidiat.”

Miron Scorobete

Diana Alzner s-a depășit pe sine, reușind să creeze o lume ficțională aflată la marginea realității, în care cititorul plonjează hămesit, încă de la primele pagini, alunecând rapid într-o lectură care îi va bulversa ființa cu totul. Cine este Sofia și ce se întâmplă cu ea după ce hotărăște să se sinucidă? Telefonul primit pe când se afla pe pervazul ferestrei o va salva sau nu?...

Puțini autori au curajul de a aborda subiectul morții și extrem de puțini cei care îndrăznesc să ofere o explicație care răspunde, logic și clar, veșnicei întrebări care macină omenirea: „Unde se duce omul după moarte?”

Titlu: *Orfeu*

Autor: *Diana Alzner*

Nr. pag.: 340

Colecția Science-Fiction: #130

Comandați-o la: www.pavcon.ro

CUPRINS

I - Sâmbure de lumină	7
II - Silvia	42
III - Sofia	55
IV - Epimenide	121
V - Harari	133
VI - Lustrele se leagănă	142
VII - Trauma	157
VIII - Biletul	169
IX - Lumea din umbră	187

Viitorul imaginat de Diana Alzner, scriitoare câștigătoare a Premiului pentru Cel mai Bun Roman la RomCon, este unul în care Inteligența Artificială a pus stăpânire pe planetă și, implicit, pe umanitate, oferind ființelor umane un surogat de viață. Sofia, personajul principal al cărții, își continuă căutarea de sine începută în romanul precedent al autoarei, *Orfeu*, într-o aventură halucinantă, care o conduce, în final, în locul în care s-a născut prima dată: în orașul Alba Iulia, unde Ceaușescu, la finalul anilor '80, a dat ordin să fie mutat un bloc întreg, din motivul pe care îl vei afla citind *Iluzia*.

ISBN 978-606-9625-61-3

9 786069 625613 >

www.pavcon.ro

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CN Pluto (București)

2025

